



**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ  
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ  
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ**

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ**

**Ακαδημαϊκό έτος  
2024-2025**

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ:**

Βαμβακούση Ξανθή (Συντονίστρια)

Εκπρόσωπος Φοιτητών

Ζάραγκας Χαρίλαος (Πρόεδρος Τμήματος)

Κορνελάκη Αθηνά-Χριστίνα

Μάντζιος Πανταζής

Πλακίτση Αικατερίνη

Ράπτης Θεοχάρης

Σοφού Ευστρατία

Τσιτσανούδη Νικολέττα

**ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:** Χαρίλαος Ζάραγκας, Ευθαλία Μπέζα

**ΕΚΤΥΠΩΣΗ:** Τυπογραφείο Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛΙΔΕΣ
ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ	5
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΙΔΡΥΣΗΣ ΤΟΥ Π.Τ.Ν. ΤΟΥ Π.Ι.	6
ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	7
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	8-9
ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	10-13
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ Π.Τ.Ν.	14-16
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ Π.Τ.Ν.	17
ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ Π.Τ.Ν.	17
ΜΕΤΑΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟ Π.Τ.Ν.	17
ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	18-20
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2021-2022	18
ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	18
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	19
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	19-20
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ Π.Τ.Ν. ΤΟΥ Π.Ι.	21-32
ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	21-32
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ	33
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΜΕΡΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ, ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ, ΚΑΘ' ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ	33
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Π.Τ.Ν.	34-37
ΚΑΤΑΤΑΞΕΙΣ	34
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ	34
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ERASMUS	34-36
ΘΕΡΙΝΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	36
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΤΟΥ Π.Ι.	37
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΛΗΨΗΣ ΠΤΥΧΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2024-2025	38-55
ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	39
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	40-41
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ	42-46
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	46-51
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΑΝ	52-56
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	56
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ	56
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ	57-59
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	60
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	60
Οδηγός για την εκπόνηση και συγγραφή πτυχιακής εργασίας	60-79
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	80
Οδηγός πρακτικών ασκήσεων	80-102

<b>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ</b>	<b>103</b>
<b>Κανονισμός ακαδημαϊκού συμβούλου φοιτητών του Π.Τ.Ν.</b>	<b>103-105</b>
<b>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV</b>	<b>106</b>
<b>Κριτήρια επιλεξιμότητας για την κινητικότητα φοιτητών του Π.Τ.Ν.</b>	<b>106-108</b>
<b>Συνεργασίες Π.Τ.Ν.</b>	<b>108</b>

## ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Αγαπητές φοιτήτριες και αγαπητοί φοιτητές,

Καλώς ήλθατε στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών (Π.Τ.Ν.) της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Το Π.Τ.Ν. στην τριακονταπενταετή πλέον πορεία του έχει διαμορφώσει ένα δυναμικό πλαίσιο προσφερόμενων δυνατοτήτων μάθησης γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων.

Οι προπτυχιακές, οι μεταπτυχιακές και οι διδακτορικές σπουδές, τα εργαστήρια, η Πρακτική Άσκηση των φοιτητριών /φοιτητών, τα ερευνητικά προγράμματα, τα συνέδρια (πανελλήνια και διεθνή), οι διεθνείς συνεργασίες και κινητικότητες (Erasmus) συγκροτούν τη φυσιογνωμία ενός Τμήματος που μεθοδικά και δυναμικά διαμορφώνει τα προφίλ - της σύγχρονης ερευνήτριας / του σύγχρονου ερευνητή - παιδαγωγού σε ένα περιβάλλον επαγγελματικής, ακαδημαϊκής και προσωπικής διαμόρφωσης. Στόχος είναι η καλλιέργεια, γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που θα σας επιτρέψουν να λειτουργήσετε ως επιστήμονες των Επιστημών Αγωγής, παιδαγωγοί, ερευνητές και ενεργοί πολίτες. Το διδακτικό προσωπικό αποτελείται από εξαιρετικά ακαδημαϊκά μέλη του Π.Τ.Ν.

Το συνεχές και αυξανόμενο ενδιαφέρον παγκοσμίως για την προσχολική αγωγή εκπορεύεται από τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα που αποδεικνύουν ότι αυτή αποτελεί κρίσιμη περίοδο και σημαντική διάσταση στην μαθησιακή πορεία και την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των παιδιών - μαθητών. Η κατάρτιση και εξειδίκευση των φοιτητριών /φοιτητών στο Π.Τ.Ν. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων «θεμελιώνεται» και στηρίζεται στην παροχή σύγχρονων επιστημονικών πορισμάτων, στη συμμετοχή σε βιωματικές δράσεις, στη συνεργατική μάθηση, στην αξιοποίηση των κλίσεων, ικανοτήτων και των ενδιαφερόντων τους και επιδιώκει την ενδυνάμωση της δημιουργικότητάς τους μέσω της εμπλοκής τους σε διδακτικά και ερευνητικά περιβάλλοντα. Ο Οδηγός Σπουδών με τη διάρθρωση των προσφερόμενων γνωστικών αντικειμένων λαμβάνει υπόψη του το γεγονός ότι οι μελλοντικοί νηπιαγωγοί θα πρέπει να εξοπλιστούν με τέτοιες δεξιότητες, ικανότητες και προσόντα έτσι ώστε να ανταποκριθούν αποτελεσματικά σε κοινωνικές, ιστορικές και πολιτισμικές συνθήκες μεταβολής του μαθητικού πληθυσμού τα επόμενα χρόνια.

Ο οδηγός σπουδών αποτελεί χρήσιμο εργαλείο στα χέρια σας. Σε αυτόν θα βρείτε χρήσιμες πληροφορίες για τις σπουδές σας και τον τρόπο οργάνωσής τους, τις ευκαιρίες μάθησης σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, τις δυνατότητες κινητικότητας μαθητείας σε προγράμματα του εξωτερικού μέσω του προγράμματος «Erasmus», για την αμειβόμενη πρακτική, για τη φοιτητική μέριμνα και για τη ζωή στην πόλη των Ιωαννίνων. Χρήσιμες πληροφορίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος: <https://ecedu.uoi.gr>.

Ο Οδηγός Σπουδών υπόκειται σε μία διαδικασία επιμελούς εξέτασης και μετασχηματισμού. Περιμένουμε τις προτάσεις σας για την επικείμενη αναθεώρηση του, καθώς πιστεύουμε ότι η χαρά επίτευξης των δικών σας προσπαθειών είναι συλλογική διαδικασία που αφορά όλα ανεξαιρέτως τα μέλη του Τμήματος, φοιτήτριες και φοιτητές, απόφοιτες και αποφοίτους όλων των κατηγοριών, διδάσκουσες και διδάσκοντες, ειδικό εργαστηριακό διδακτικό προσωπικό (Ε.Δ.Ι.Π.), διοικητικό και ειδικό τεχνικό εργαστηριακό προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.).

Με αυτές τις επισημάνσεις σας εύχομαι καλές σπουδές και καλή ακαδημαϊκή χρονιά.

Ο Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών

**Χαρίλαος Ζάραγκας, Αναπληρωτής Καθηγητής**

## ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΙΔΡΥΣΗΣ ΤΟΥ Π.Τ.Ν. ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Τα πρώτα Πανεπιστημιακά Παιδαγωγικά Τμήματα ιδρύθηκαν με το νόμο 1268/82, παρ. 46, στα Πανεπιστήμια Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πατρών, Ιωαννίνων, Θράκης και Κρήτης. Όμως, η οργάνωση και η έναρξη της λειτουργίας τους πραγματοποιήθηκαν σταδιακά, αρχίζοντας από το έτος 1984-85. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων άρχισε να λειτουργεί το ακαδημαϊκό έτος 1987-88 και οι πρώτοι φοιτητές/τριες του αποφοίτησαν το 1991-92. Η οργάνωση και η λειτουργία των Παιδαγωγικών Τμημάτων διέπεται από το Π.Δ. 320/83 και τον Ν.1268/82. Τα Παιδαγωγικά Τμήματα ειδικότερα στο πλαίσιο του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν. 1268/82 έχουν ως **αποστολή**:

- α. Να καλλιεργούν και να προάγουν τις Παιδαγωγικές Επιστήμες με την ακαδημαϊκή και την εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα.
- β. Να παρέχουν στους πτυχιούχους τους τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία.
- γ. Να συμβάλλουν στην άνοδο του επιπέδου και στην κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών της Εκπαίδευσης σε ό,τι αφορά σε ζητήματα Παιδαγωγικής.
- δ. Να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση και επίλυση παιδαγωγικών προβλημάτων εν γένει (άρθρο 2 του Π.Δ. 320/83).

Από τις 4-11-1993 το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Π.Τ.Ν.) απέκτησε αυτοδυναμία.

### **Πρόεδροι του Τμήματος από την ίδρυση του Τμήματος μέχρι σήμερα:**

1. Κύρκος Βασίλειος για το ακαδημαϊκό έτος 1987-88
2. Μεταξάς Διονύσιος, από 5/1988 έως 9/1988
3. Πλουμίδης Γεώργιος, από 10/1988 έως 01/1992
4. Νούτσος Παναγιώτης, από 20-1-1992 έως 6-9-1994
5. Παπαϊωάννου Απόστολος, από 6-9-94 έως 31-8-1998
6. Τζούλης Χρήστος, από 1-9-1999 έως 31-8-2001
7. Παπαϊωάννου Απόστολος, από 1-9-2001 έως 31-8-2003
8. Πανταζής Σπυρίδων, από 1-9-2003 έως 31-8-2007
9. Καλδρυμίδου Μαρία, από 1-9-2007 έως 31-8-2011
10. Κούτρας Βασίλειος, από 1-9-2011 έως 31-8-2013
11. Σακελλαρίου Μαρία, από 1-9-2013 έως 30-11-2017
12. Πλακίτση Αικατερίνη, από 1-12-2017 έως 31-08-2022
13. Ζάραγκας Χαρίλαος, από 1-09-2022 έως 31-08-2025.

Το ακαδ. έτος 1996-97 ιδρύθηκε η Σχολή Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στην οποία ανήκουν το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών (Π.Τ.Ν.) και το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (Π.Τ.Δ.Ε.).

## **ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ**

Η βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα είναι το Τμήμα, το οποίο καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης, χορηγεί ενιαίο πτυχίο και μπορεί να έχει κατευθύνσεις ή ειδικεύσεις. Τμήματα τα οποία αντιστοιχούν σε συγγενείς επιστήμες συγκροτούν μια Σχολή.

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών λειτουργεί ως αυτοτελές Τμήμα στο πλαίσιο της Σχολής Επιστημών Αγωγής.

Το Π.Τ.Ν. δεν διαιρείται σε Τομείς.

Τα όργανα Διοίκησης του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, είναι: ο Πρόεδρος του Τμήματος και η Συνέλευση του Τμήματος. Ως προς το νομικό καθεστώς των αρμοδιοτήτων των οργάνων αυτών εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 4957/Α΄/21-07-2022.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος εκλέγεται από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία και έχει διετή θητεία.

Η Συνέλευση του Τμήματος αποτελείται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, έναν εκπρόσωπο, ανά κατηγορία, των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), των μελών του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Ι.Π.) και των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.), καθώς και από εκπροσώπους των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών σε ποσοστό 15% των μελών της Συνέλευσης του Τμήματος και σε κάθε περίπτωση όχι περισσότερους των δέκα (10).

Οι εκπρόσωποι των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Ι.Π.) και του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία μεταξύ όλων των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Τμήματος.

Για την εκπροσώπηση των φοιτητών εφαρμόζεται το άρθρο 43 του Ν. 4957/2022.

Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 30 του Ν. 4957/2022, μεταξύ των οποίων:

- χαράσσει τη γενική εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική του Τμήματος και την πορεία ανάπτυξής του, στο πλαίσιο της πολιτικής της Σχολής και του Ιδρύματος
- εισηγείται προς την Κοσμητεία το αναπτυξιακό σχέδιο του Τμήματος
- συντάσσει τον Εσωτερικό Κανονισμό του Τμήματος
- καταρτίζει το μητρώο εσωτερικών και εξωτερικών εκλεκτόρων για την εκλογή και εξέλιξη μελών ΔΕΠ

### **Όργανα Διοίκησης του Πανεπιστημίου είναι:**

- α) το Συμβούλιο Διοίκησης,
- β) η Σύγκλητος
- γ) ο/η Πρύτανης
- δ) οι Αντιπρυτάνεις
- ε) ο/η Εκτελεστικός Διευθυντής/ντρια.

## ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

### Σύνθεση της Συνέλευσης του Τμήματος

#### Μέλη Δ.Ε.Π.:

	<b>Καθηγητές/τριες</b>	<b>Τηλέφωνο</b>	<b>e-mail</b>
1	Βαμβακούση Ξανθή	04325	<a href="mailto:xvamvak@uoi.gr">xvamvak@uoi.gr</a>
2	Γιώτσα Άρτεμις	05767	<a href="mailto:agiotsa@uoi.gr">agiotsa@uoi.gr</a>
3	Ζάραγκας Χαρίλαος	04301	<a href="mailto:hzaragas@uoi.gr">hzaragas@uoi.gr</a>
4	Θάνος Θεόδωρος	05661	<a href="mailto:ththanos@uoi.gr">ththanos@uoi.gr</a>
5	Καραμήτρου Αικατερίνη	05718	<a href="mailto:akaramit@uoi.gr">akaramit@uoi.gr</a>
6	Κούτρας Βασίλειος	05776	<a href="mailto:vkoutras@uoi.gr">vkoutras@uoi.gr</a>
7	Παγγέ Πολυξένη	05778	<a href="mailto:jpagge@uoi.gr">jpagge@uoi.gr</a>
8	Παπαντωνίου Γεωργία	05889	<a href="mailto:gpapanto@uoi.gr">gpapanto@uoi.gr</a>
9	Πλακίτση Αικατερίνη	05771	<a href="mailto:kplakits@uoi.gr">kplakits@uoi.gr</a>
10	Τσιτσανούδη Νικολέττα	05722	<a href="mailto:nitsi@uoi.gr">nitsi@uoi.gr</a>

	<b>Αναπληρωτές Καθηγητές/τριες</b>	<b>Τηλέφωνο</b>	<b>e-mail</b>
1	Ράπτης Θεοχάρης	05735	<a href="mailto:chraptis@uoi.gr">chraptis@uoi.gr</a>
2	Σαρρής Δημήτριος	05758	<a href="mailto:dsarris@uoi.gr">dsarris@uoi.gr</a>
3	Στεργίου Αμαρυλλίς	05898	<a href="mailto:lstergiu@uoi.gr">lstergiu@uoi.gr</a>

	<b>Επίκουροι Καθηγητές/τριες</b>	<b>Τηλέφωνο</b>	<b>e-mail</b>
1	Κορνελάκη Αθηνά- Χριστίνα	05771	<a href="mailto:akornelaki@uoi.gr">akornelaki@uoi.gr</a>
2	Μάντζιος Πανταζής	05769	<a href="mailto:amantzios@uoi.gr">amantzios@uoi.gr</a>
3	Σοφού Ευστρατία	05770	<a href="mailto:esofou@uoi.gr">esofou@uoi.gr</a>

<b>Πρόεδρος Τμήματος:</b>	Χαρίλαος Ζάραγκας
<b>Εκπρόσωποι Φοιτητών:</b>	1
<b>Εκπρόσωποι Ε.Τ.Ε.Π. :</b>	1
<b>Εκπρόσωποι Ε.ΔΙ.Π.:</b>	1
<b>Εκπρόσωποι Ε.Ε.Π.</b>	1

	<b>Ε.ΔΙ.Π.</b>	<b>Τηλέφωνο</b>	<b>e-mail</b>
1	Κατσαδήμα Ευθαλία-Έφη	05794	<a href="mailto:ekatsadi@uoi.gr">ekatsadi@uoi.gr</a>
2.	Καραούλας Απόστολος	05720	<a href="mailto:akaraoulas@uoi.gr">akaraoulas@uoi.gr</a>
3.	Κολοκούρη Ελένη	05757	<a href="mailto:ekolokouri@uoi.gr">ekolokouri@uoi.gr</a>
4.	Μπουκουβάλα Παρασκευή	05779	<a href="mailto:vboukouv@uoi.gr">vboukouv@uoi.gr</a>
5.	Ντίνου Μαγδαληνή	05894	<a href="mailto:mdinou@uoi.gr">mdinou@uoi.gr</a>

	<b>Ε.Τ.Ε.Π.</b>	<b>Τηλέφωνο</b>	<b>e-mail</b>
-	-	-	-



### Μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος που αποχώρησαν από την υπηρεσία.

1. Ζάχαρης Δημήτριος (Ομότιμος Καθηγητής)
2. Κυριακίδης Παύλος
3. Μπέλλας Θρασύβουλος
4. Σταύρου Λάμπρος
5. Τζούλης Χρήστος
6. Χαραλάμπους Ανδρέας
7. Πανταζής Σπυρίδων (Ομότιμος Καθηγητής)
8. Παπαϊωάννου Απόστολος (Ομότιμος Καθηγητής)
9. Ράτσικας Δημήτριος
10. Λαδογιάννη Γεωργία
11. Τριάντου Ιφιγένεια
12. Αποστολόπουλος Χαράλαμπος
13. Μπάκας Θωμάς
14. Καλδρυμίδου Μαρία
15. Σακελλαρίου Μαρία
16. Σπανάκη Μαριάννα
17. Χρηστάκος Ιωάννης.

### Διοικητικό Προσωπικό – Γραμματεία

Προσωπικό Γραμματείας		<i>Τηλ.</i>	<i>Fax</i>	<i>e-mail</i>
Προϊσταμένη Γραμματείας	Μπέζα Ευθαλία	07189	07020	<a href="mailto:gramptn@uoi.gr">gramptn@uoi.gr</a>
Προσωπικό Γραμματείας	Βλάχος Παναγιώτης	07468	07020	<a href="mailto:gramptn@uoi.gr">gramptn@uoi.gr</a>
	Γκότοβου Ελένη	07188	07020	<a href="mailto:gramptn@uoi.gr">gramptn@uoi.gr</a>
	Μίχα Αλεξάνδρα	09069	07020	<a href="mailto:gramptn@uoi.gr">gramptn@uoi.gr</a>
	Μπομπουγιάννης Γιώργος	07468	07020	<a href="mailto:gramptn@uoi.gr">gramptn@uoi.gr</a>

## **ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ**

### **1. Επιτροπή Φοιτητικών Θεμάτων:**

Εκπρόσωπος Φοιτητών/τριών  
Ζάραγκας Χαρίλαος  
Μάντζιος Πανταζής  
Ράπτης Θεοχάρης: Συντονιστής  
Σαρρής Δημήτριος

### **2. Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, Οδηγού Σπουδών και Ωρολογίου Προγράμματος:**

Βαμβακούση Ξανθή (Συντονίστρια)  
Εκπρόσωπος Φοιτητών/τριών  
Ζάραγκας Χαρίλαος (Πρόεδρος του Τμήματος)  
Κορνελάκη Αθηνά-Χριστίνα  
Μάντζιος Πανταζής  
Πλακίτση Αικατερίνη  
Ράπτης Θεοχάρης  
Σοφού Ευστρατία  
Τσιτσανούδη Νικολέττα

### **3. Επιτροπή Ξένων Γλωσσών (Αγγλικών, Γαλλικών, Γερμανικών):**

(Αγγλικά): Καραμήτρου Αικατερίνη, Παγγέ Πολυξένη  
(Γαλλικά): Σαρρής Δημήτριος, Στεργίου Αμαρυλλίς  
(Γερμανικά): Καραούλας Απόστολος, Ράπτης Θεοχάρης

### **4. Επιτροπή Χώρων, Οργανολογικού Εξοπλισμού, Κτηματολογίου και Καταστροφής Υλικού:**

Ζάραγκας Χαρίλαος: Συντονιστής  
Καραούλας Απόστολος  
Παγγέ Πολυξένη  
Πλακίτση Αικατερίνη

### **5. Επιτροπή Επιστημονικών Συγγραμμάτων:**

Καραμήτρου Αικατερίνη  
Κορνελάκη Αθηνά-Χριστίνα  
Μάντζιος Πανταζής  
Ντίνου Μαγδαληνή  
Παγγέ Πολυξένη  
Παπαντωνίου Γεωργία  
Στεργίου Αμαρυλλίς  
Τσιτσανούδη Νικολέττα

### **6. Επιστημονική και Συντακτική Επιτροπή της Επετηρίδας (2024-2025)**

**Πρόεδρος:** Ζάραγκας Χαρίλαος, Καθηγητής, Πρόεδρος του Π.Τ.Ν.

**Μέλη:** Βαμβακούση Ξανθή, Καθηγήτρια, Γιώτσα Άρτεμις, Καθηγήτρια, Θάνος Θεόδωρος, Καθηγητής, Καραμήτρου Αικατερίνη, Καθηγήτρια, Κατσαδήμα Έφη-

Ευθαλία, μέλος ΕΔΙΠ, Κορνελάκη Αθηνά-Χριστίνα, Επίκ. Καθηγήτρια, Κούτρας Βασίλειος, Καθηγητής, Μάντζιος Πανταζής, Επίκ. Καθηγητής, Ντίνου Μαγδαληνή, μέλος Ε.Δι.Π., Παγγέ Πολυξένη, Καθηγήτρια, Παπαντωνίου Γεωργία, Καθηγήτρια, Πλακίτση Αικατερίνη, Καθηγήτρια, Ράπτης Θεοχάρης, Αναπλ. Καθηγητής, Σαρρής Δημήτριος, Αναπλ. Καθηγητής, Σοφού Ευστρατία, Επίκ. Καθηγήτρια, Στεργίου Αμαρυλλίς, Αναπλ. Καθηγήτρια, Τσιτσανούδη Νικολέττα, Καθηγήτρια.

**Εκδότης:** Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών

**ISSN:** 2241-200X

**Copyright©2011:** Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και οι συγγραφείς των άρθρων ατομικά

**Συντονίστρια της Έκδοσης της Επετηρίδας:** Παπαντωνίου Γεωργία

**Website:** <http://www.uoi.gr/schools/early-childhood/epetirida.htm>

#### **7. Επιτροπή Οικονομικών- Προϋπολογισμού:**

Ζάραγκας Χαρίλαος: Συντονιστής

Κούτρας Βασίλειος

Πλακίτση Αικατερίνη

Ράπτης Θεοχάρης

#### **8. Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και Διδακτορικών Διατριβών:**

##### **Επιτροπή Διδακτορικών Σπουδών:**

Ζάραγκας Χαρίλαος, Πρόεδρος Τμήματος, Συντονιστής

Βαμβακούση Ξανθή

Θάνος Θεόδωρος

Καραμήτρου Αικατερίνη

Κούτρας Βασίλειος

Παγγέ Πολυξένη: Συντονίστρια για τις ξενόγλωσσες διδακτορικές σπουδές

Παπαντωνίου Γεωργία

Πλακίτση Αικατερίνη: Συντονίστρια για τις ξενόγλωσσες μεταπτυχιακές σπουδές

Στεργίου Αμαρυλλίς

Τσιτσανούδη Νικολέττα

##### **Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ.:**

Βαμβακούση Ξανθή

Ζάραγκας Χαρίλαος (Διευθυντής του Π.Μ.Σ. )

Ράπτη Θεοχάρης (Αναπλ. Διευθυντής του Π.Μ.Σ.)

Σαρρής Δημήτριος

Στεργίου Αμαρυλλίς

##### **Συντονιστική Επιτροπή του Δ.Π.Μ.Σ.:**

Κατή Βασιλική

Λεονάρδος Ιωάννης

Μπατιστάτου Άννα

Πλακίτση Αικατερίνη, Πρόεδρος της Σ.Ε. και Διευθύντρια του Δ.Π.Μ.Σ.

Σύρρου Μαρίκα

### **Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Σ.) του Δ.Π.Μ.Σ.**

Αικατερίνη Πλακίτση, Πρόεδρος της Ε.Π.Σ. και Διευθύντρια του Δ.Π.Μ.Σ.

Άννα Μπατιστάτου

Μαρίκα Σύρρου

Ιωάννης Λεονάρδος

Βασιλική Κατή

### **9. Επιτροπή Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ):**

Βαμβακούση Ξανθή

Ζάραγκας Χαρίλαος (Πρόεδρος)

Θάνος Θεόδωρος

Καραμήτρου Αικατερίνη

Κορνελάκη Αθηνά-Χριστίνα

Κούτρας Βασίλειος

Μάντζιος Πανταζής

Παγγέ Πολυξένη

Παπαντωνίου Γεωργία

Ράπτης Θεοχάρης

Σαρρής Δημήτριος

Σοφού Ευστρατία

Στεργίου Αμαρυλλίς

Τσιτσανούδη Νικολέττα

**Ομάδα υποστήριξης της Ο.ΜΕ.Α.:** Καραούλας Απόστολος, Κατσαδήμα Ευθαλία, Κολοκούρη Ελένη, Μπουκουβάλα Παρασκευή, Ντίνου Μαγδαληνή

### **10. Επιτροπή Ευρωπαϊκού Προγράμματος ERASMUS**

**Τμηματικός Υπεύθυνος:** Ζάραγκας Χαρίλαος, Παγγέ Πολυξένη, Πλακίτση Αικατερίνη

#### **Ομάδα υποστήριξης**

Κατσαδήμα Ευθαλία-Έφη

Κορνελάκη Αθηνά-Χριστίνα

Μάντζιος Πανταζής

Ντίνου Μάγδα

Ράπτης Θεοχάρης

Σαρρής Δημήτριος

Σοφού Ευστρατία

Τσιτσανούδη Νικολέττα

Χρηστάκος Ιωάννης

### **11. Επιτροπή Ιστοσελίδας του Τμήματος:**

Ζάραγκας Χαρίλαος

Παγγέ Πολυξένη: Συντονιστής

Πλακίτση Αικατερίνη

Στεργίου Αμαρυλλίς

Τσιτσανούδη Νικολέττα

**12. Επιτροπή Δημοσίων Σχέσεων:**

Ζάραγκας Χαρίλαος  
Κορνελάκη Αθηνά - Χριστίνα  
Μάντζιος Πανταζής  
Παγγέ Πολυξένη  
Πλακίτση Αικατερίνη  
Σοφού Ευστρατία  
Τσιτσανούδη Νικολέττα: Συντονίστρια

**13. Εκπρόσωποι Τμήματος**

Κεντρική Βιβλιοθήκη:

Μάντζιος Πανταζής (τακτικό μέλος)  
Ράπτης Θεοχάρης (αναπληρωματικό μέλος)

**14. Σύμβουλοι Σπουδών**

Βαμβακούση Ξανθή  
Ζάραγκας Χαρίλαος  
Θάνος Θεόδωρος  
Καραμήτρου Αικατερίνη  
Κορνελάκη Αθηνά-Χριστίνα  
Κούτρας Βασίλειος  
Μάντζιος Πανταζής  
Παγγέ Πολυξένη  
Παπαντωνίου Γεωργία  
Ράπτης Θεοχάρης  
Σαρρής Δημήτριος  
Σοφού Ευστρατία  
Στεργίου Αμαρυλλίς  
Τσιτσανούδη Νικολέττα

**15. Σύμβουλος ΑΜΕΑ:** Σαρρής Δημήτριος

**16. Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας**

Ζάραγκας Χαρίλαος: Συντονιστής  
Θάνος Θεόδωρος  
Κούτρας Βασίλειος  
Παγγέ Πολυξένη: Αναπληρώτρια συντονίστρια  
Παπαντωνίου Γεωργία  
Τσιτσανούδη Νικολέττα.

## **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ Π.Τ.Ν.**

### **1. Εργαστήριο Ειδικής και Θεραπευτικής Αγωγής**

Με το υπ' αρ. 144/20-5-1996 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 110/Α'/10-6-96) ιδρύθηκε «Εργαστήριο Ειδικής και Θεραπευτικής Αγωγής», στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων το οποίο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα αντικείμενα της ειδικής και θεραπευτικής αγωγής παιδιών, εφήβων και ενηλίκων, ιδίως δε της παιδαγωγικής και ψυχοπαιδαγωγικής παρέμβασης στα επίπεδα αγωγής, εκπαίδευσης, επαγγελματικής και κοινωνικής ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Με τον όρο θεραπευτική αγωγή εννοούνται οι τεχνικές και οι μέθοδοι θεραπευτικής παρέμβασης και υποστήριξης εκπαιδευτικού και κοινωνικού έργου σε χώρους, όπως η οικογένεια, τα σχολεία όπου είναι ενταγμένα άτομα με ειδικές ανάγκες (μαθησιακές δυσκολίες γραφής, ανάγνωσης, μαθηματικών κ.λπ., δυσλεξία, σωματικές αναπηρίες), οι ειδικές τάξεις, τα ειδικά νηπιαγωγεία, τα ειδικά σχολεία, οι ειδικές επαγγελματικές σχολές, τα θεραπευτήρια και τα ειδικά καταστήματα ενηλίκων.

Διευθυντής: κ. Δημήτριος Σαρρής, Αναπλ. Καθηγητής (01-09-2024 έως 31-08-2027).

### **2. Εργαστήριο Ψυχολογίας**

Με το υπ' αρ. 226/1-8-2001 Π.Δ. (ΦΕΚ 175/Α'/1-8-2001) ιδρύθηκε Εργαστήριο Ψυχολογίας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, το οποίο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές, ερευνητικές και θεραπευτικές ανάγκες, κυρίως στα γνωστικά αντικείμενα της ψυχολογίας παιδιών και εφήβων, ιδιαίτερα στους χώρους αγωγής και εκπαίδευσης.

Στο Εργαστήριο διεξάγεται έρευνα που αφορά ποικίλες πλευρές της γνωστικής ανάπτυξης (κυρίως αυτές που αφορούν τη γενική γνωστική ικανότητα/νοημοσύνη και τη χαρισματικότητα) καθώς και της κοινωνικής ανάπτυξης. Η έρευνα του Εργαστηρίου αφορά τη δια βίου ανάπτυξη και στα δείγματα των επιμέρους ερευνών των μελών του Εργαστηρίου έχουν συμπεριληφθεί παιδιά πρώιμης και μέσης παιδικής ηλικίας, έφηβοι, αναδυόμενοι ενήλικες, νεαροί ενήλικες, μεσήλικες, ηλικιωμένοι και υπερήλικες.

Διευθύντρια κ. Γεωργία Παπαντωνίου, Καθηγήτρια (01-09-2024 έως 31-08-2027).

### **3. Εργαστήριο Παιδαγωγικής και Διδακτικής Μεθοδολογίας**

Με το υπ' αρ. 111 Π.Δ. (ΦΕΚ 99/Α'/29-4-2003) ιδρύθηκε το Εργαστήριο Παιδαγωγικής και Διδακτικής Μεθοδολογίας, το οποίο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα αντικείμενα κυρίως της Παιδαγωγικής Προσχολικής Αγωγής και Διδασκαλίας-Εφαρμογών.

Διευθυντής: κ. Χαρίλαος Ζάραγκας, Καθηγητής (01-09-2024 έως 31-08-2027).

### **4. Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών και Εκπαίδευσης από Απόσταση**

Με το υπ' αρ. 182 Π.Δ. (ΦΕΚ 144/Α'/12-6-2003) ιδρύθηκε το Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών και Εκπαίδευσης από απόσταση στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, το οποίο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές

ανάγκες στα αντικείμενα κυρίως της πληροφορικής, των εκπαιδευτικών προγραμμάτων με χρήση Η/Υ και της μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας.

Διευθύντρια: κ. Πολυξένη Παγγέ, Καθηγήτρια (01-09-2024 έως 31-08-2027).

#### **5. Εργαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Διαπροσωπικών Σχέσεων**

Με το ΦΕΚ 2074/Β'/04-06-2019) ιδρύθηκε το Εργαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Διαπροσωπικών Σχέσεων. Το εργαστήριο εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες στο αντικείμενο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Διαπροσωπικών Σχέσεων. Ειδικότερα, οι δράσεις του εργαστηρίου αποσκοπούν στην προώθηση των αξιών πάνω στα Ανθρώπινα Δικαιώματα σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης εμπλέκοντας διάφορα συστήματα διαπροσωπικών σχέσεων (οικογένεια, σχολείο, επαγγελματικός χώρος, κοινότητα, κοινωνία).

Διευθύντρια κ. Αρτέμιδα Γιώτσα, Καθηγήτρια (01-09-2022 έως 31-08-2025).

#### **6. Εργαστήριο Διδακτικής των Θετικών Επιστημών και Εκπαίδευσης για την Αειφορία**

Με το ΦΕΚ 2162/Β'/07-6-2019, ιδρύθηκε το Εργαστήριο Διδακτικής των Θετικών Επιστημών και Εκπαίδευσης για την Αειφορία. Το εργαστήριο εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα της Διδακτικής των Μαθηματικών, της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών και της Εκπαίδευσης για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (Αειφορία) και απαρτίζεται από τις εξής δύο ερευνητικές μονάδες:

- Διδακτικής των Μαθηματικών
- Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών - Εκπαίδευσης για την Αειφορία.

Το Εργαστήριο υποστηρίζει α) την ακαδημαϊκή και επαγγελματική ανάπτυξη των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Π.Τ.Ν., καθώς και την πρακτική τους άσκηση και β) την επαγγελματική ανάπτυξη εν ενεργεία εκπαιδευτικών. Στον τομέα της έρευνας, το Εργαστήριο διεξάγει βασική και εφαρμοσμένη έρευνα στο χώρο όπου εμπίπτει το αντικείμενό του σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Τέλος, το Εργαστήριο υποστηρίζει την έκδοση του δίγλωσσου διεθνούς περιοδικού «Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών: Έρευνα και Πράξη - Science Education Research and Praxis (Μονάδα Διδακτικής Φυσικών Επιστημών- ερευνητική ομάδα @fise group), καθώς και το περιοδικό της Ένωσης Ερευνητών της Διδακτικής των Μαθηματικών (Μονάδα Διδακτικής των Μαθηματικών).

Διευθύντρια κ. Αικατερίνη Πλακίτση, Καθηγήτρια (01-09-2022 έως 31-08-2025).

Προϊσταμένη Μονάδας Διδακτικής των Μαθηματικών κ. Ξανθή Βαμβακούση, Αναπλ. Καθηγήτρια (01-09-2022 έως 31-08-2025).

#### **7. Εργαστήριο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής.**

Με το ΦΕΚ 2137/Β'/07-06-2019, ιδρύθηκε το Εργαστήριο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής.

Το Εργαστήριο με τίτλο «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση & Διαφοροποιημένη Παιδαγωγική» θα εξυπηρετεί: ακαδημαϊκές και ερευνητικές ανάγκες, ανάπτυξη εκπαιδευτικού και επιμορφωτικού υλικού, επιμόρφωση εκπαιδευτικών, εποπτεία πρακτικής άσκησης προπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών. Τα πεδία έρευνας και παρέμβασης του εργαστηρίου είναι: Η εθνοπολιτισμική και γλωσσική ετερογένεια

και υπερποικιλότητα, Τα στερεότυπα, οι προκαταλήψεις και οι διακρίσεις με βάση την εθνοτική, πολιτισμική, γλωσσική, έμφυλη ταυτότητα. Η διαφοροποιημένη παιδαγωγική και κριτική παιδαγωγική. Το βασικό πεδίο αναφοράς των ερευνητικών και παιδαγωγικών δράσεων του εργαστηρίου είναι πρωτίστως ο εκπαιδευτικός χώρος, αλλά και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο εντάσσονται και από το οποίο προσδιορίζονται οι εκπαιδευτικές πρακτικές και αντιλήψεις.

Διευθύντρια κ. Αμαρυλλίδα Στεργίου, Επίκ. Καθηγήτρια (01-09-2022 έως 31-08-2025).

#### **8. Εργαστήριο Μελέτης Κοινωνικών Θεμάτων, Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης (ΜΕ.Κ.ΘΕ.ΜΕ.)**

Με το ΦΕΚ 816/Β'/12-03-2020, ιδρύθηκε το Εργαστήριο Μελέτης Κοινωνικών Θεμάτων, Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης (ΜΕ.Κ.ΘΕ.ΜΕ.).

Το Εργαστήριο ΜΕ.Κ.ΘΕ.ΜΕ. έχει σκοπό: «(α) να αναδείξει νεωτερικές και πρωτοποριακές ακαδημαϊκές ομάδες οι οποίες, μέσω εκπαιδευτικών και ερευνητικών δράσεων, θα εργάζονται για την ισχυροποίηση της παρουσίας της ελληνικής γλώσσας στα ελληνικά και ξένα μέσα ενημέρωσης, καθώς και σε διεθνείς εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς φορείς και (β) να εστιάσει σε σύγχρονα ευαίσθητα κοινωνικά θέματα, όπως οι κοινωνικές ανισότητες και οι διακρίσεις, η βία, ο εκφοβισμός και η διαμεσολάβηση, η έκφραση φύλου και η έμφυλη ταυτότητα, η ομοφοβία, η ετερότητα και ο ρατσισμός σε σχέση με τον ρόλο του Σχολείου, με έμφαση στο Νηπιαγωγείο για την αντιμετώπισή τους.

Διευθυντής κ. Θεόδωρος Θάνος, Καθηγητής (01-09-2023 έως 31-08-2026).

#### **9. Εργαστήριο Τεχνών, Κινητικής Έκφρασης και Διδακτικών Εφαρμογών**

Με το ΦΕΚ 1563/Β'/24-04-2020, ιδρύθηκε το Εργαστήριο Τεχνών, Κινητικής Έκφρασης και Διδακτικών Εφαρμογών.

Το εργαστήριο έχει σκοπό τη θεωρητική ενίσχυση και πρακτική κατάρτιση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητριών/ων σε θέματα του πεδίου των τεχνών, της κινητικής έκφρασης και των διδακτικών τους εφαρμογών.

Διευθυντής κ. Θεοχάρης Ράπτης, Αναπλ. Καθηγητής (01-09-2023 έως 31-08-2026).

Αναλυτικές πληροφορίες για τη λειτουργία και τη χρήση του κάθε Εργαστηρίου είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση <https://ecedu.uoi.gr/workshops/> και στον Οδηγό Εργαστηρίων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στη διεύθυνση <http://www.uoi.gr/ereyna/odigos-ergastirion> .



## ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ του Π.Τ.Ν.

- Από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 λειτουργούσε στο Τμήμα Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο “**Προσχολική Εκπαίδευση**” (ΦΕΚ Ίδρυσης: 2100/31-07-2014).
- 1. Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 επανιδρύεται και λειτουργεί στο Π.Τ.Ν. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «**Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής: Διεπιστημονικές προσεγγίσεις στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία**» (ΦΕΚ Ίδρυσης: 1722/17-05-2018, τ. Β΄)
- 2. Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 λειτουργούσε στο Π.Τ.Ν. **Διατμηματικό Π.Μ.Σ.** με τίτλο «**Επιστήμες του Περιβάλλοντος και Εκπαίδευση για την Αειφορία**» με το Τμήμα Ιατρικής του Π.Ι. και το Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών του Π.Ι. (ΦΕΚ 1757/17-05-2018, τ. Β΄).
- 3. Από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 τροποποιείται και λειτουργεί στο Π.Τ.Ν. **Διατμηματικό Π.Μ.Σ.** με τίτλο «**Επιστήμες του Περιβάλλοντος, της Υγείας και της Αγωγής: Εκπαίδευση για την Αειφορία**», με το Τμήμα Ιατρικής του Π.Ι. και το Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών του Π.Ι. (ΦΕΚ 886/Β΄/07-02-2024).

Οι κανονισμοί των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος είναι διαθέσιμοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση:  
<https://ecedu.uoi.gr/courses/fek-idrysis-es-kanonismos/>.

## ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ στο Π.Τ.Ν.

Το Π.Τ.Ν. υποστηρίζει δυναμικά την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο.  
Ο κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος (ΦΕΚ 1246/Β΄/05-04-2018) είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση:  
<https://ecedu.uoi.gr/courses/phds/>.

## ΜΕΤΑΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ στο Π.Τ.Ν.

Το Π.Τ.Ν. υποστηρίζει την εκπόνηση μεταδιδακτορικών ερευνών.  
Ο κανονισμός Μεταδιδακτορικής Έρευνας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (ΦΕΚ 1884/Β΄/24-05-2018) τον οποίο ακολουθεί και το Π.Τ.Ν. είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση: <https://ecedu.uoi.gr/courses/>

## ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

**Οι κανονιστικές διατάξεις του Οδηγού Σπουδών ισχύουν, εφόσον δεν αντιβαίνουν στον εσωτερικό κανονισμό του Πανεπιστημίου και συμπληρώνονται όπου απαιτείται από αυτόν.**

### **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ακαδημαϊκού έτους 2024-2025**

1. Το Πρόγραμμα Σπουδών περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών και των μαθημάτων επιλογής, το περιεχόμενό τους, τις πιστωτικές μονάδες, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο και τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων.
2. Το Πρόγραμμα Σπουδών προσαρμόζεται στον ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, ο οποίος καθορίζεται για κάθε πτυχίο με Π.Δ. που εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου Ανώτατης Παιδείας και των Σχολών και δεν μπορεί να είναι μικρότερος από οκτώ.
3. Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα αντιστοιχεί σε έναν αριθμό πιστωτικών μονάδων, «ECTS». Οι πιστωτικές μονάδες ορίζονται με βάση τον φόρτο των φοιτητών που απαιτείται για την εκμάθηση του κάθε μαθήματος. Στο Πρόγραμμα Σπουδών περιέχεται και ο ελάχιστος αριθμός ECTS που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου.
4. Η κατανομή των εξαμηνιαίων μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τους φοιτητές/τριες. Ανταποκρίνεται, πάντως, σε συνθήκες κανονικής φοίτησης, προσαρμοσμένης στον ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου. Ο φοιτητής υποβάλλει τη δήλωση προτίμησης στη Γραμματεία του Τμήματος, στην αρχή κάθε εξαμήνου και σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Συνέλευση.
5. Αρμόδια για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών είναι η Συνέλευση του Τμήματος. Το Πρόγραμμα Σπουδών επικαιροποιείται ή αναθεωρείται κάθε Απρίλιο.

### **Αρχές του Προγράμματος Σπουδών**

Σκοπός του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος είναι η ολοκληρωμένη και υψηλής ποιότητας εκπαίδευση των φοιτητών σύμφωνα με τις απαιτήσεις των σύγχρονων επιστημών της Εκπαίδευσης και Αγωγής για το Νηπιαγωγείο. Το Πρόγραμμα Σπουδών καλύπτει ένα πλήρες φάσμα γνωστικών αντικειμένων και επιστημονικών κλάδων οργανωμένων σε τέσσερις ενότητες σπουδών, ως εξής: Παιδαγωγική, Κοινωνικές Επιστήμες στην Εκπαίδευση, Θετικές Επιστήμες και η Διδακτική τους, Λόγος, Τέχνη και Εκπαίδευση, οι οποίες αφενός αντιστοιχούν στις μαθησιακές περιοχές του Προγράμματος Σπουδών για το Νηπιαγωγείο και αφετέρου παρέχουν τη δυνατότητα στους αποφοίτους να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακά προγράμματα αιχμής.

Περαιτέρω το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης ικανοτήτων και δεξιοτήτων διδασκαλίας του 21<sup>ου</sup> αιώνα σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Κατ' αυτόν τον τρόπο ενισχύονται τα κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων ως Νηπιαγωγών και διευρύνεται η πρόσβαση και σε χώρους εργασίας του ευρύτερου κοινωνικού τομέα.

Έτσι, το πρόγραμμα μαθημάτων προβλέπει μία σειρά από Υποχρεωτικά Μαθήματα, κορμού-βάσης της επιστήμης, μια σειρά από μαθήματα Επιλογής Υποχρεωτικά και

τέλος μια σειρά μαθημάτων Επιλογής όπου ο φοιτητής ικανοποιεί τις ιδιαίτερες προτιμήσεις ή ανάγκες του και διαμορφώνει το προσωπικό του προφίλ ως εκπαιδευτικού-ερευνητή.

### **Μαθησιακά Αποτελέσματα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών**

Με την ολοκλήρωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος οι απόφοιτοι αναμένεται:

1. να έχουν αποκτήσει ισχυρό υπόβαθρο στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής καθώς και άρτιες γνώσεις σε ειδικότερα πεδία αυτών
2. να τεκμηριώνουν τις απόψεις τους με δεδομένα αναπτύσσοντας επιχειρήματα και αιτιολογικούς συλλογισμούς
3. να έχουν αποκτήσει πρωτογενείς εμπειρίες
4. να έχουν εξοικειωθεί με αναστοχαστικές και μεταγνωστικές διαδικασίες
5. να έχουν αποκτήσει δεξιότητες κριτικής, δημιουργικής σκέψης, επίλυσης προβλήματος, λήψης αποφάσεων, αναπτύσσοντας παράλληλα την φαντασία και την ενσυναίσθησή τους ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις ανάγκες εκπαίδευσης του ευαίσθητου χώρου του Νηπιαγωγείου
6. να έχουν αναπτύξει την ικανότητα να συνεχίσουν περαιτέρω τις σπουδές τους με μεγάλο βαθμό αυτονομίας, όπως απαιτείται στην υπεύθυνη έρευνα και καινοτομία
7. να έχουν αποκτήσει μια ισόρροπη ανάπτυξη στα πεδία των θετικών, κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών για το ρόλο τους ως υπεύθυνων εκπαιδευτικών και πολιτών
8. να δρουν στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής κοινότητας για τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης (περιβάλλον, κλιματική αλλαγή, τόπος, χρόνος, κοινωνικοί αποκλεισμοί, ανισότητες, πολιτειακή συμμετοχή, υγεία και ευζωία).

### **Γενικές Διατάξεις**

1. Το Ακαδημαϊκό Έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου ημερολογιακού έτους.
2. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε Ακαδημαϊκού Έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα, το Χειμερινό και το Εαρινό.
3. Κάθε εξάμηνο έχει διάρκεια τουλάχιστον 13 πλήρων εβδομάδων διδασκαλίας και 2 εβδομάδων για τις εξετάσεις.
4. Η διακοπή του εκπαιδευτικού έργου αλλά και της εν γένει λειτουργίας ενός Α.Ε.Ι., πέρα από τα προβλεπόμενα στο νόμο, είναι δυνατή με απόφαση της Συγκλήτου και μόνο για εξαιρετικές περιπτώσεις.
5. Αν για οποιονδήποτε λόγο σε ένα μάθημα δεν συμπληρωθεί ο αριθμός των διδακτικών εβδομάδων, το μάθημα αυτό θεωρείται ως μη διδαχθέν και δεν επιτρέπεται η εξέτασή του.
6. Το Χειμερινό εξάμηνο αρχίζει την πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου και το Εαρινό εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου. Οι ακριβείς ημερομηνίες καθορίζονται από τη Σύγκλητο. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις, ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με πρόταση της Συγκλήτου ρυθμίζει την έναρξη και λήξη των δύο εξαμήνων εκτός των ημερομηνιών αυτών, ώστε να συμπληρωθεί ο αριθμός των εβδομάδων της παραγράφου 3.

7. Με τους Εσωτερικούς Κανονισμούς των Α.Ε.Ι. ορίζονται τα σχετικά με τη δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας θερινών μαθημάτων για ταχύρρυθμη διδασκαλία ή συμπλήρωση ύλης εξαμήνου.
8. Η βαθμολογία του φοιτητή σε κάθε μάθημα καθορίζεται βάσει της επίδοσής του στις γραπτές εξετάσεις των εξεταστικών περιόδων, από το διδάσκοντα. Οι διδάσκοντες μπορούν να οργανώσουν κατά την κρίση τους επιπλέον και προφορικές εξετάσεις ή εργασίες, εργαστηριακές ασκήσεις, κ.λπ.
9. Σε περίπτωση αποτυχίας σε Υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής υποχρεούται να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο.
10. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα Επιλογής Υποχρεωτικό, ο φοιτητής υποχρεούται να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο ή να το αντικαταστήσει με άλλο μάθημα επιλογής υποχρεωτικό της ίδιας ενότητας.
11. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα Επιλογής, ο φοιτητής υποχρεούται ή να το επαναλάβει σε επόμενα εξάμηνα ή να το αντικαταστήσει με άλλο κατ' επιλογήν μάθημα.
12. Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και λαμβάνει πτυχίο, όταν επιτύχει στα προβλεπόμενα μαθήματα και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό πιστωτικών μονάδων.
13. Τα σχετικά με τον τύπο των χορηγουμένων πτυχίων και με την καθομολόγηση των πτυχιούχων καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Α.Ε.Ι.
15. Κατά την κατανομή μαθημάτων, είναι δυνατός ο περιορισμός του αριθμού των φοιτητών που μπορούν να δηλώσουν μαθήματα που χαρακτηρίζονται ως εργαστηριακά. Σε αυτήν την περίπτωση, οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές/τριες πρέπει να δηλώνουν το ενδιαφέρον τους σε προκαθορισμένες ημερομηνίες, πριν την έναρξη των δηλώσεων σε συνεργασία με τους διδάσκοντες του μαθήματος.

## ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ Π.Τ.Ν. ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

### Θέματα οργάνωσης σπουδών και μαθημάτων

#### Άρθρο 1

Τα μαθήματα κατανέμονται σε οκτώ (8) αυτοτελή ακαδημαϊκά εξάμηνα. Ως μάθημα θεωρείται η διδασκαλία γνωστικού αντικείμενου (ή μέρους αυτού) κατά τη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού εξαμήνου. Τα Μαθήματα του Τμήματος διδάσκονται 3 ώρες ανά εβδομάδα. Σε κάθε μάθημα αντιστοιχούν πιστωτικές μονάδες (ECTS).

#### Άρθρο 2

Κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και 2 έως 3 εβδομάδες για εξετάσεις. Αν για οποιοδήποτε λόγο ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τα προβλεπόμενα, το μάθημα αυτό θεωρείται ως μη διδαχθέν και δεν επιτρέπεται η εξέτασή του.

Κατά το Χειμερινό εξάμηνο διδάσκονται τα μαθήματα των Α', Γ', Ε' και Ζ' εξαμήνων του Προγράμματος Σπουδών. Κατά το Εαρινό εξάμηνο διδάσκονται τα μαθήματα των Β', Δ', Στ' και Η' εξαμήνων του Προγράμματος Σπουδών.

#### Άρθρο 3

Τα μαθήματα διακρίνονται σε υποχρεωτικά, σε κατ' επιλογήν υποχρεωτικά και σε (ελεύθερης) επιλογής.

Η διαφορά ανάμεσα στα υποχρεωτικά και τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα είναι η ακόλουθη: τα υποχρεωτικά μαθήματα δεν αντικαθίστανται σε περίπτωση οριστικής αποτυχίας στις εξετάσεις και ο φοιτητής υποχρεούται να δηλώσει και να επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο το μάθημα. Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, ύστερα από οριστική αποτυχία, μπορούν να αντικατασταθούν από άλλα μαθήματα της ίδιας κατηγορίας. Το τελευταίο ισχύει και για τα μαθήματα επιλογής.

Για τη λήψη του πτυχίου απαιτούνται 57 μαθήματα και τουλάχιστον 240 ECTS. Οι φοιτήτριες/ές πρέπει να εξετασθούν στα 22 υποχρεωτικά μαθήματα και να επιλέξουν 16 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, 17 μαθήματα ελεύθερης επιλογής και 2 μαθήματα ξένης γλώσσας.

Για τη συμπλήρωση των 16 κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων ο φοιτητής πρέπει να επιλέξει τέσσερα μαθήματα από κάθε ενότητα: 1. Παιδαγωγική, 2. Κοινωνικών Επιστημών στην Εκπαίδευση, 3. Θετικών Επιστημών και της Διδακτικής τους, 4. Λόγου, Τέχνης και Εκπαίδευσης.

Για τη συμπλήρωση των 17 μαθημάτων ελεύθερης επιλογής ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει είτε από τον πίνακα μαθημάτων ελεύθερων επιλογών, είτε από τον πίνακα των μαθημάτων κατ' επιλογήν υποχρεωτικών, εφόσον αυτά δεν έχουν επιλεγεί ως κατ' επιλογήν υποχρεωτικά.

Κάθε φοιτητής μπορεί να επιλέξει μαθήματα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά και μαθήματα ελεύθερης επιλογής, που προσφέρονται στο εξάμηνο εγγραφής του καθώς και στα προηγούμενα αυτού.

## Άρθρο 4

### Δηλώσεις μαθημάτων

Η δήλωση των μαθημάτων γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία η οποία ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να δηλώσει τα μαθήματα που θα παρακολουθήσει κατά το εξάμηνο αυτό.

Οι δηλώσεις θα πρέπει να αποστέλλονται στη Γραμματεία ηλεκτρονικά, μέσα στις προαναφερθείσες προθεσμίες. Για να ολοκληρωθεί η διαδικασία, απαιτείται ο φοιτητής να κάνει οριστική υποβολή δήλωσης, διαφορετικά δεν θα συμπεριλαμβάνεται στις καταστάσεις των εξετάσεων.

Ο φοιτητής δε δικαιούται να παραλάβει σύγγραμμα, ούτε να εξεταστεί σε μάθημα που δεν έχει συμπεριλάβει στη δήλωσή του.

Ο φοιτητής που βρίσκεται σε κανονικό εξάμηνο σπουδών (Α΄-Η΄ εξάμηνο) πρέπει να συμπεριλάβει στη δήλωσή του τα υποχρεωτικά μαθήματα του εξαμήνου αυτού.

Στα πρώτα έξι εξάμηνα ο φοιτητής δεν μπορεί να δηλώσει λιγότερα από έξι και περισσότερα από οκτώ μαθήματα σε κάθε εξάμηνο.

Στο Ζ΄ και Η΄ εξάμηνο ο φοιτητής δεν μπορεί να δηλώσει λιγότερα από ένα και περισσότερα από δέκα μαθήματα σε κάθε εξάμηνο.

Στη δήλωση μαθημάτων του Ζ΄ και Η΄ εξαμήνου ο φοιτητής πρέπει πρώτα να δηλώσει όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα προηγούμενων εξαμήνων, στα οποία έχει απορριφθεί ή τα οποία δεν είχε δηλώσει, και μετά να δηλώσει μαθήματα των εξαμήνων αυτών μέσα στα όρια του επιτρεπόμενου αριθμού μαθημάτων.

Η πτυχιακή εργασία δηλώνεται επιπλέον του μέγιστου αριθμού μαθημάτων ανά εξάμηνο.

Το μάθημα της ξένης γλώσσας δηλώνεται, από το δεύτερο έτος και μετά, επιπλέον του μέγιστου αριθμού μαθημάτων ανά εξάμηνο.

Οι φοιτητές/τριες επί πτυχίω (Ε΄ έτους σπουδών και άνω) μπορούν να δηλώσουν μαθήματα χωρίς αριθμητικό περιορισμό. Πρέπει να συμπεριλαμβάνουν υποχρεωτικά στη δήλωσή τους τα υποχρεωτικά μαθήματα που χρωστούν.

Οι φοιτητές/τριες σε τακτό χρονικό διάστημα οφείλουν να ενημερώνονται για τη βαθμολογία τους, ώστε τυχόν παραλείψεις βαθμών να ελέγχονται εγκαίρως.

Οι φοιτητές/τριες που εγγράφονται στο Π.Τ.Ν. ύστερα από κατατακτήριες εξετάσεις καθώς και οι φοιτητές/τριες που εγγράφονται στο Π.Τ.Ν. με μετεγγραφή στο Γ΄ Εξάμηνο και άνω δικαιούνται να δηλώνουν σε κάθε εξάμηνο μέχρι δύο (2) επιπλέον μαθήματα από ό,τι αναφέρεται στις προηγούμενες παραγράφους, με τον όρο ότι τα μαθήματα αυτά είναι μαθήματα προηγούμενων εξαμήνων.

Ο φοιτητής θα πρέπει να εκτυπώνει και να φυλάσσει τη δήλωσή του μέχρι τη λήξη του εξαμήνου για να αποφεύγονται τυχόν προβλήματα. Εάν διαπιστωθούν παρεκκλίσεις από τους κανόνες των δηλώσεων, ο φοιτητής φέρει αποκλειστικά την ευθύνη και θα έχει τις προβλεπόμενες συνέπειες.

Μετά την ηλεκτρονική αποστολή της δήλωσης μαθημάτων στη Γραμματεία και εφόσον ο φοιτητής δικαιούται να πάρει συγγράμματα, θα πρέπει να υποβάλλει στο σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ (<http://eudoxus.gr>) τη δήλωση συγγραμμάτων εντός των προθεσμιών που ορίζει κάθε φορά ο ΕΥΔΟΞΟΣ.

Δεν καταχωρείται βαθμολογία σε μάθημα το οποίο δε δηλώθηκε κανονικά.

Οι αιτήσεις για κατοχύρωση μαθημάτων γίνονται αμέσως μετά το πέρας της περιόδου των δηλώσεων μαθημάτων του εκάστοτε εξαμήνου.

## Άρθρο 5

### Εξετάσεις

Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα εκφράζεται με την κλίμακα των ακεραίων αριθμών από το ένα (1) ως και το δέκα (10).

Οι εξετάσεις κάθε μαθήματος διεξάγονται δύο φορές το χρόνο κατά τη διάρκεια τριών εξεταστικών περιόδων. Για τα μαθήματα του Χειμερινού εξαμήνου οι εξετάσεις γίνονται στην εξεταστική περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου και για τα μαθήματα του Εαρινού εξαμήνου στην εξεταστική περίοδο Ιουνίου. Οι εξετάσεις περιόδου Σεπτεμβρίου θεωρούνται επαναληπτικές και για τα δύο εξάμηνα. Φοιτητής που αποτυγχάνει σε ένα μάθημα έχει δικαίωμα να επανεξεταστεί σ' αυτό μόνον κατά την περίοδο Σεπτεμβρίου. Αποτυχία και στην περίοδο αυτή, σημαίνει οριστική αποτυχία στο αντίστοιχο μάθημα.

Επιπλέον για τους επί πτυχίω φοιτητές/τριες (Ε' έτους σπουδών και άνω) γίνονται επαναληπτικές εξετάσεις σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα και τις εξεταστικές περιόδους, Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου και Ιουνίου. Στις εξετάσεις αυτές συμμετέχουν φοιτητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει 8 εξάμηνα σπουδών και πέραν των μαθημάτων που δικαιούνται να δηλώσουν.

Εάν ο φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα, μετά από απόφαση του κοσμήτορα εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή καθηγητών της σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και ορίζονται από τον κοσμήτορα. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων.

### Κανόνες εξετάσεων

1. Οι εξεταζόμενοι απαγορεύεται να έχουν επάνω τους η στα έδρανα, τσάντες, σημειώσεις, βιβλία ή οποιοδήποτε άλλο υλικό δεν έχει εγκριθεί από τον εξεταστή.
2. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης, απαγορεύεται η κατοχή κινητών τηλεφώνων και οποιασδήποτε άλλης ηλεκτρονικής συσκευής (εκτός από απλή αριθμομηχανή).
3. Δεν επιτρέπεται η έξοδος από την αίθουσα κατά την διάρκεια της εξέτασης, παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη του διδάσκοντα. Σ' αυτή την περίπτωση, σημειώνεται στο γραπτό του εξεταζόμενου, το σημείο και η ώρα της εξόδου από την αίθουσα και του γνωστοποιείται ότι ο εξεταστής μπορεί να απαιτήσει συμπληρωματική προφορική εξέταση. Ο εξερχόμενος συνοδεύεται από έναν επιτηρητή
4. Ο έλεγχος της ταυτότητας γίνεται με αποκλειστική ευθύνη των διδασκόντων και των επιτηρητών. Ο εξεταζόμενος οφείλει να έχει μαζί του την Ακαδημαϊκή του Ταυτότητα. Σε περίπτωση που δεν έχει Ακαδημαϊκή Ταυτότητα, θα πρέπει να έχει μαζί του την Αστυνομική του Ταυτότητα και προσφάτως εκδοθείσα Βεβαίωση Σπουδών από τη Γραμματεία του Τμήματος.
5. Οι εξεταζόμενοι οφείλουν να βρίσκονται στην προκαθορισμένη αίθουσα την προκαθορισμένη ώρα και να υπακούουν στις υποδείξεις των επιτηρητών.
6. Δεν επιτρέπεται η έξοδος κανενός εξεταζόμενου πριν την παρέλευση μισής ώρας από τη διανομή των θεμάτων.
7. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης δεν επιτρέπεται η συνομιλία, η συνεργασία η έκθεση του γραπτού στη θέα των συνεξεταζομένων.

8. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης στους κανόνες της εξέτασης και στις υποδείξεις των επιτηρητών, καθώς και σε περίπτωση αντιγραφής με οποιονδήποτε τρόπο, ο εξεταζόμενος μηδενίζεται και τουλάχιστον αποκλείεται από την επόμενη εξέταση στο μάθημα αυτό.
9. Ο εξεταστής έχει την διακριτική ευχέρεια να λαμβάνει κάθε, κατά την γνώμη του, πρόσθετο μέτρο που αποσκοπεί στη πλήρη διασφάλιση του αδιάβλητου των εξετάσεων, που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για το κύρος και την «αξία» του πτυχίου και το τελικό συμφέρον των πτυχιούχων.

## **Άρθρο 6**

### **Πτυχιακή εργασία**

Στους φοιτητές/τριες του Π.Τ.Ν. δίνεται η δυνατότητα υποβολής μιας πτυχιακής εργασίας. Η πτυχιακή εργασία είναι προαιρετική και στο πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας αναφέρεται ότι ο φοιτητής εκπόνησε πτυχιακή εργασία καθώς και ο τίτλος αυτής.

Η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας μπορεί να δηλώνεται από το 2<sup>ο</sup> έτος και μετά με ειδικό έγγραφο που κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος και ηλεκτρονικά στη δήλωση μαθημάτων. Η εργασία αυτή είναι ατομική και εκπονείται με επιβλέποντα Καθηγητή και τριμελή Επιτροπή που ορίζει η Συνέλευση. Η πτυχιακή αντιστοιχεί σε οκτώ (8) ECTS και απαλλάσσει τον φοιτητή/φοιτήτρια από δύο κατ' επιλογήν μαθήματα. Στην περίπτωση αυτή ο φοιτητής χρειάζεται 56 μαθήματα δηλωμένα για την απόκτηση πτυχίου, ένα εκ των οποίων είναι η πτυχιακή εργασία.

Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της εργασίας ο φοιτητής/τρια αποσύρει τη δήλωση για πτυχιακή εργασία με έγγραφό του στη Γραμματεία του Τμήματος, το οποίο φέρει την υπογραφή του επιβλέποντα Καθηγητή και βεβαιώνει ότι έχει λάβει γνώση της απόσυρσης.

Ο Οδηγός για την εκπόνηση και συγγραφή και πτυχιακής εργασίας παρατίθεται στο **Παράρτημα Ι**.

## **Άρθρο 7**

### **Πιστωτικές μονάδες ECTS και φόρτος εργασίας**

Οι πιστωτικές μονάδες ECTS εκφράζουν το φόρτο εργασίας που χρειάζονται οι φοιτητές/τριες για να επιτύχουν τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Τα μαθησιακά αποτελέσματα περιγράφουν τι αναμένεται να ξέρει, να καταλαβαίνει και να είναι ικανός να κάνει ο εκπαιδευόμενος μετά την επιτυχή ολοκλήρωση μιας διαδικασίας μάθησης. Συνδέονται με περιγραφικούς δείκτες επιπέδων στο ευρωπαϊκό και στα εθνικά πλαίσια τίτλων σπουδών/προσόντων. Ο φόρτος εργασίας συνίσταται στο χρόνο που υπολογίζεται ότι χρειάζεται τυπικά να αφιερώσει ένας φοιτητής για να ολοκληρώσει όλες τις μαθησιακές δραστηριότητες (όπως είναι η παρακολούθηση παραδόσεων, τα σεμινάρια, οι εργασίες, η πρακτική άσκηση, η ανεξάρτητη ιδιωτική μελέτη και οι εξετάσεις) που απαιτούνται για την επίτευξη των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων. 60 πιστωτικές μονάδες ECTS αντιστοιχούν στο φόρτο εργασίας ενός ολόκληρου έτους τυπικής μάθησης πλήρους φοίτησης (ακαδημαϊκό έτος) και τα συναφή μαθησιακά αποτελέσματα. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ο φόρτος εργασίας του φοιτητή κυμαίνεται από 1.500



έως 1.800 ώρες για ένα ακαδημαϊκό έτος, όπου μία πιστωτική μονάδα αντιστοιχεί σε 25 έως 30 ώρες εργασίας.

### **Χρήση πιστωτικών μονάδων ECTS**

Οι πιστωτικές μονάδες κατανέμονται σε τίτλους σπουδών ή ολοκληρωμένα προγράμματα σπουδών, καθώς επίσης και στις εκπαιδευτικές συνιστώσες τους (όπως ενότητες μαθημάτων, μεμονωμένα μαθήματα, εκπόνηση πτυχιακής ή πτυχιακής εργασίας, πρακτική άσκηση και εργασία στο εργαστήριο). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων που αποδίδονται σε κάθε συνιστώσα βασίζεται στη βαρύτητα της από την άποψη του φόρτου εργασίας που χρειάζονται οι φοιτητές/τριες, ώστε να επιτύχουν τα μαθησιακά αποτελέσματα σε πλαίσιο τυπικής εκπαίδευσης. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων απονέμεται πάντα όταν ο φοιτητής σημειώσει προβιβάσιμη βαθμολογία και δεν προσαρμόζεται ποτέ βάσει του επιπέδου επίδοσης του φοιτητή. Οι πιστωτικές μονάδες ECTS δεν εκφράζουν το πόσο καλά ο φοιτητής ικανοποίησε τις προϋποθέσεις για την απονομή των πιστωτικών μονάδων. Η ποιότητα της επίδοσης του φοιτητή εκφράζεται από το ιδρυματικό ή εθνικό σύστημα βαθμολόγησης.

## **Άρθρο 8**

### **Παράρτημα Διπλώματος**

Το Παράρτημα Διπλώματος είναι το προϊόν μιας κοινής πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Συμβουλίου της Ευρώπης και της UNESCO/CEPES. Τέθηκε σε πλήρη δοκιμαστική εφαρμογή και τα συμπεράσματα απέδειξαν ότι είχε επιτυχία. Το Παράρτημα Διπλώματος είναι ένα προσάρτημα στον πρωτότυπο τίτλο που παρέχει βασική, αμερόληπτη πληροφόρηση για τη φύση, το επίπεδο και το καθεστώς οποιουδήποτε τίτλου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αποκαλύπτει τις κρυμμένες λεπτομέρειες των τίτλων σπουδών. Προωθεί την διαφάνεια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και διευκολύνει την αναγνώριση, την κινητικότητα, την πρόσβαση και τη διά βίου μάθηση. Προσφέρει καθαρό όφελος στους πολίτες, εργοδότες και εκπαιδευτικά ιδρύματα. Τα προβλήματα αναγνώρισης γίνονται όλο και περισσότερο δύσκολα, καθώς τα εθνικά συστήματα αξιολόγησης και οι εκπαιδευτικές δομές απαιτούν διαρκή ενημέρωση κάτω από την επίδραση μιας ταχείας οικονομικής, πολιτικής και τεχνολογικής αλλαγής. Τα πρωτότυπα πιστοποιητικά από μόνα τους δεν παρέχουν επαρκή πληροφόρηση. Είναι αδύνατο να υπολογισθεί το επίπεδο και η λειτουργία ενός τίτλου χωρίς την κατάλληλη πληροφόρηση. Το Παράρτημα Διπλώματος σχεδιάστηκε σαν αποτελεσματικό επινόημα που εξοικονομεί χρόνο, χρήματα και εργασία, συμβάλλοντας θετικά στην επίλυση θεμάτων ακαδημαϊκής και επαγγελματικής αναγνώρισης.

Το Π.Τ.Ν. χορηγεί παράρτημα διπλώματος για τους εισαχθέντες από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 και εξής.

## **Άρθρο 9**

Τα μαθήματα που διδάσκονται στο Τμήμα περιλαμβάνουν **διαλέξεις ή φροντιστηριακές ασκήσεις ή σεμινάρια ή εργαστήρια** ή συνδυασμό αυτών. Στις **παραδόσεις/διαλέξεις** παρουσιάζεται εποπτικά μια περιοχή του γνωστικού αντικειμένου και ο σχετικός μ' αυτήν προβληματισμός. Οι **φροντιστηριακές ασκήσεις** αποσκοπούν στην παροχή ή εμπέδωση βασικών ή γενικών γνώσεων και γίνονται,

κατά το δυνατόν, σε μικρές ομάδες φοιτητών. Στα **σεμινάρια** οι διδασκόμενοι, με τις οδηγίες του διδάσκοντος, ερευνούν ένα ειδικό θέμα με τη βοήθεια της σχετικής επιστημονικής βιβλιογραφίας. Στα **εργαστήρια** γίνονται εφαρμογές της θεωρητικής διδασκαλίας.

## **Άρθρο 10**

### **Θέματα αξιολόγησης φοιτητών**

Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται με γραπτή ή προφορική ή γραπτή και προφορική εξέταση κατά την κρίση του διδάσκοντος.

Πρόσθετο κριτήριο της τελικής επίδοσης του φοιτητή στα μαθήματα είναι και η ειδική εργασία που ορίζεται από το διδάσκοντα και αφορά τις παραδόσεις ή τις ασκήσεις.

Στα σεμινάρια η επίδοση του φοιτητή κρίνεται από την ποιότητα της γραπτής εργασίας και την ενεργό συμμετοχή του στο σεμινάριο. Η τελική εξέταση δεν αίρει την υποχρέωση συγγραφής σεμιναριακής εργασίας και συμμετοχής στις εργασίες του σεμιναρίου.

Άλλες τυχόν διαδικασίες (π.χ. ενδιάμεσες δοκιμασίες) μπορούν να καθορίζονται από το Τμήμα, ύστερα από εισήγηση του διδάσκοντος.

Ο προαγωγικός βαθμός (5-10) που λαμβάνει ένας φοιτητής σε ένα μάθημα είναι οριστικός, δηλαδή ο φοιτητής δεν έχει τη δυνατότητα να εξεταστεί ξανά στο μάθημα για βελτίωση αυτού του βαθμού.

## **Άρθρο 11**

### **Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου (για παλαιά προγράμματα σπουδών)**

Ο φοιτητής για να ολοκληρώσει τις σπουδές του και να αποκτήσει πτυχίο πρέπει να συμπληρώσει 8 (οκτώ) τουλάχιστον εξάμηνα σπουδών.

Οι υποχρεώσεις του φοιτητή για την απόκτηση πτυχίου ανάλογα με το ακαδ. έτος εισαγωγής του στο Τμήμα είναι οι εξής:

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2023-2024 και μετά**

Αναλυτικές πληροφορίες για τους εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2023-2024 είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση

<https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2023/11/odigos-spydon-2023-2024-2.pdf>

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2022-2023 και μετά**

Αναλυτικές πληροφορίες για τους εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2022-2023 είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση

<https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2022/09/odigos-spydon-2022-2023-2.pdf>

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2021-2022 και μετά**

Αναλυτικές πληροφορίες για τους εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2021-2021 είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση

<https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2021/11/ptn-odigos-spydon-2021-2022.pdf>

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2020-2021 και μετά**

Αναλυτικές πληροφορίες για τους εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2020-2021 είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση

<https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2020/12/odigos-spoydon-2020-2021-1.pdf>

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2019-2020 και μετά**

Αναλυτικές πληροφορίες για τους εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2017-2018 είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση <https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2020/03/cebfcfb4ceb7ceb3cebfcf83-cf83cf80cebfcf85ceb4cf89cebd-2019-2020.pdf> .

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2018-2019 και μετά**

Αναλυτικές πληροφορίες για τους εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2017-2018 είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση [https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2020/03/cebfcfb4ceb7ceb3cebfcf83\\_cf83cf80cebfcf85ceb4cf89cebd\\_2018-2019.pdf](https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2020/03/cebfcfb4ceb7ceb3cebfcf83_cf83cf80cebfcf85ceb4cf89cebd_2018-2019.pdf) .

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2017-2018 και μετά**

Αναλυτικές πληροφορίες για τους εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2017-2018 είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση <https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2019/12/odigospoudon17-18.pdf> .

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2016-2017 και μετά**

Αναλυτικές πληροφορίες για τους εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2017-2018 είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση [https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2019/12/O\\_Sp\\_2016\\_17.pdf](https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2019/12/O_Sp_2016_17.pdf) .

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2015-2016 και μετά**

Αναλυτικές πληροφορίες για τους εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2017-2018 είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση [https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2019/12/study\\_guide\\_2015-16.pdf](https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2019/12/study_guide_2015-16.pdf) .

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 2014-2015 και μετά**

α) Ο φοιτητής πρέπει να συγκεντρώσει τουλάχιστον 165 (εκατόν εξήντα πέντε) δ.μ.

- ✓ 75 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 25 υποχρεωτικά μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών (75=25X3).
- ✓ 45 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 15 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (45=15X3). (Στην περίπτωση που ο φοιτητής θα εκπονήσει πτυχιακή εργασία απαλλάσσεται από δύο (2) κατ' επιλογήν μαθήματα).
- ✓ 45 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 15 μαθήματα ελεύθερης επιλογής του προγράμματος σπουδών (45=15X3).

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. Έτος 2008-2009 μέχρι και το 2013-1204**

α) Ο φοιτητής πρέπει να συγκεντρώσει τουλάχιστον 165 (εκατόν εξήντα πέντε) δ.μ.

- ✓ 60 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 20 υποχρεωτικά μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών (60=20X3).
- ✓ 45 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 15 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (45=15X3). (Στην περίπτωση που ο φοιτητής θα εκπονήσει πτυχιακή εργασία απαλλάσσεται από δύο (2) κατ' επιλογήν μαθήματα).
- ✓ 60 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 20 μαθήματα ελεύθερης επιλογής του Προγράμματος Σπουδών (60=20X3).

#### **Εισαχθέντες από το ακαδ. έτος 1999-2000 μέχρι και το 2007-2008**

α) Ο φοιτητής πρέπει να συγκεντρώσει τουλάχιστον 165 (εκατόν εξήντα πέντε) δ.μ.

- 96 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 32 υποχρεωτικά μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών (96=32X3).
- 69 δ.μ. που αντιστοιχούν σε 23 κατ' επιλογήν μαθήματα (στην περίπτωση που ο φοιτητής θα εκπονήσει πτυχιακή εργασία απαλλάσσεται από δύο (2) κατ' επιλογήν μαθήματα). Από τα 23 κατ' επιλογήν μαθήματα τα οκτώ (8) μπορούν να είναι και σεμιναριακά κατ' επιλογήν μαθήματα.

[Για τους φοιτητές/τριες που κατά το ακαδ. έτος 2002 -2003 εγγράφονται στο τέταρτο έτος (εισαχθέντες 1999-2000) ο αριθμός των σεμιναριακών μαθημάτων μπορεί να είναι δύο (2), για τους φοιτητές/τριες που εγγράφονται στο τρίτο έτος (εισαχθέντες 2000-2001) ο αριθμός των σεμιναριακών μαθημάτων μπορεί να είναι τέσσερα (4), και για τους φοιτητές/τριες που εγγράφονται στο δεύτερο έτος (εισαχθέντες 2001-2002) μπορεί να είναι έξι (6)].

β) Ο φοιτητής πρέπει να εξεταστεί επιτυχώς ή να απαλλαγεί νομίμως από τα δύο επίπεδα ξένης γλώσσας (βλ. άρθρο 10).

γ) Σύμφωνα με την αποφ. Φ.14 Ι/Β3/2457/1988.

Εάν ένας φοιτητής έχει βαθμολογηθεί σε περισσότερα από τον απαιτούμενο για τη λήψη του πτυχίου αριθμό μαθημάτων, μπορεί αυτός να μη συνυπολογίσει για την εξαγωγή του βαθμού του πτυχίου τους βαθμούς ενός αριθμού **μαθημάτων κατ' επιλογήν**, με την προϋπόθεση ότι οι δ.μ. που αντιστοιχούν στα εναπομείναντα μαθήματα είναι ίσος με τον απαιτούμενο ελάχιστο αριθμό δ.μ. για τη λήψη του πτυχίου.

Όταν ο αριθμός των δ.μ. είναι μεγαλύτερος του απαιτούμενου ελάχιστου αριθμού δ.μ. για τη λήψη του πτυχίου και ο αριθμός όμως των μαθημάτων στα οποία αντιστοιχούν αυτές είναι ο ελάχιστος που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου, τότε στην περίπτωση αυτή θα υπολογιστούν οι βαθμοί όλων των μαθημάτων ανεξάρτητα από τον αριθμό των δ.μ.

#### **Εισαχθέντες τα ακαδ. έτη 1993-94 έως και 1998-99**

Ο φοιτητής πρέπει να συγκεντρώσει 162 δ.μ.

- 96 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 32 υποχρεωτικά μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών (96=32X3).
- 9 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 6 μαθήματα: Μουσική Ι-VΙ (9=6X1,5).
- 9 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 6 μαθήματα: Εικαστικά Ι-VΙ (9=6X1,5).
- 9 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 3 μαθήματα ξένης γλώσσας (9=3X3).

- 39 δ.μ. που αντιστοιχούν σε 13 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (39=13X3).

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 1992-93**

Ο φοιτητής πρέπει να συγκεντρώσει 162 δ.μ.:

- 96 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 32 υποχρεωτικά μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών
- 12 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 4 μαθήματα: Μουσική I-IV (12=4X3).
- 12 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 4 μαθήματα: Εικαστικά I-IV (12=4X3).
- 9 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 3 μαθήματα ξένης γλώσσας (9=3X3).
- 33 δ.μ. που αντιστοιχούν σε 11 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (33=11X3).

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 1991-92 και πριν**

Ο φοιτητής πρέπει να συγκεντρώσει 162 δ.μ.:

- 96 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 32 υποχρεωτικά μαθήματα (96=32X3).
- 18 δ.μ που αντιστοιχούν στα 6 μαθήματα: Μουσική I-VI (18=6X3).
- 18 δ.μ που αντιστοιχούν στα 6 μαθήματα :Εικαστικά I-VI (18=6X3).
- 9 δ.μ που αντιστοιχούν στα 3 μαθήματα ξένης γλώσσας (9=3X3).
- 21 δ.μ. που αντιστοιχούν στα 7 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (21 = 7X3).

### **Άρθρο 12**

#### **Ξένη Γλώσσα**

Ο φοιτητής κατά τη διάρκεια των σπουδών του πρέπει να εξεταστεί επιτυχώς σε δύο ή τρία μαθήματα ξένης γλώσσας ανάλογα με το έτος εισαγωγής του (βλ. παρακάτω). Η ξένη γλώσσα επιλέγεται από το φοιτητή και μπορεί να είναι μια από τις: Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά. Τα μαθήματα που θα εξεταστεί ο φοιτητής αφορούν στην ξένη γλώσσα την οποία επέλεξε και μόνο (π.χ. δεν υπάρχει η δυνατότητα να εξεταστεί επιτυχώς σε ένα μάθημα Αγγλικών και σε ένα μάθημα Γαλλικών). Τα μαθήματα ξένης γλώσσας μπορούν να δηλωθούν σε οποιοδήποτε εξάμηνο στη διάρκεια σπουδών του φοιτητή και αντιστοιχούν σε δύο (2) ECTS.

#### **Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 1999-2000 και μετά**

Η επιτυχής εξέταση στα μαθήματα ξένης γλώσσας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη πτυχίου, αλλά οι βαθμοί τους δεν συνυπολογίζονται στο βαθμό του πτυχίου. Ο φοιτητής πρέπει να εξεταστεί επιτυχώς σε δύο μαθήματα ξένης γλώσσας, τα οποία για κάθε γλώσσα, είναι τα εξής:

**Αγγλικά:** Αγγλική Ορολογία και Κείμενα της Προσχολικής Αγωγής I και Αγγλική Ορολογία και Κείμενα της Προσχολικής Αγωγής II. Τα μαθήματα Αγγλικά I και Αγγλικά II προσφέρονται σε όλους τους φοιτητές/τριες ως προπαρασκευαστικά για τα υποχρεωτικά μαθήματα Αγγλική Ορολογία και κείμενα της Προσχολικής Αγωγής I και Αγγλική Ορολογία και κείμενα της Προσχολικής Αγωγής II.

**Γαλλικά:** Γαλλικά Μεσαιίι II και Γαλλικά Επάρκεια.

**Γερμανικά:** Γερμανικά Μεσαιίι II και Γερμανικά Επάρκεια.

Ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να απαλλαγθεί από το ένα ή και τα δύο μαθήματα ξένης γλώσσας με βάση πιστοποιητικά γνώσης ξένης γλώσσας, ως εξής:

**α) για τα μαθήματα Αγγλικής γλώσσας.**

- με πιστοποιητικό γνώσης επιπέδου B2 (καλή γνώση) από το μάθημα: *Αγγλική Ορολογία και Κείμενα της Προσχολικής Αγωγής I*,
- με πιστοποιητικό γνώσης επιπέδου G1/C1 (πολύ καλή γνώση) & G2/C2 (άριστη) από τα μαθήματα: *Αγγλική Ορολογία και Κείμενα της Προσχολικής Αγωγής I & II*, (πλήρης απαλλαγή).

**β) για τα μαθήματα Γαλλικής γλώσσας.**

- με DELF I από τα μαθήματα: *Γαλλικά Μεσαίοι II*,
- με DELF II από τα μαθήματα: *Γαλλικά Μεσαίοι II* και *Γαλλικά Επάρκεια* (πλήρης απαλλαγή).

**γ) για τα μαθήματα Γερμανικής γλώσσας**

- με Kleines Sprach-Diplom από τα μαθήματα: *Γερμανικά Μεσαίοι II*
- Grosses Sprach Diplom από τα μαθήματα: *Γερμανικά μεσαίοι II* και *Γερμανική Επάρκεια* (πλήρης απαλλαγή).

Η διαδικασία απαλλαγής από τα μαθήματα ξένης γλώσσας είναι η εξής:

- Ο φοιτητής υποβάλλει στο διδάσκοντα το πιστοποιητικό γνώσης ξένης γλώσσας (ή επικυρωμένο αντίγραφο του).
- Ο διδάσκων, σε συνεργασία με το υπεύθυνο μέλος, δημιουργούν κατάσταση ανά μάθημα με τα στοιχεία των υπό απαλλαγή φοιτητών, την οποία συνυπογράφουν.
- Οι καταστάσεις υποβάλλονται στη Γραμματεία μαζί με τα αντίστοιχα πιστοποιητικά.

**Εισαχθέντες το ακαδ. έτος 1998-99 και πριν.**

Τα μαθήματα ξένης γλώσσας είναι υποχρεωτικά και οι βαθμοί τους συνυπολογίζονται στο βαθμό του πτυχίου.

Ο φοιτητής πρέπει να εξεταστεί επιτυχώς σε τρία μαθήματα ξένης γλώσσας, τα οποία, για κάθε ξένη γλώσσα, είναι τα εξής:

**Αγγλικά:** *Αγγλικά II* και *Αγγλική Ορολογία και Κείμενα της Προσχολικής Αγωγής I & II* (Το μάθημα *Αγγλικά I* προσφέρεται σε όλους τους φοιτητές/τριες ως προπαρασκευαστικό για τα υποχρεωτικά μαθήματα).

**Γαλλικά:** *Γαλλικά μεσαίοι I*, *Γαλλικά μεσαίοι II* και *Γαλλικά επάρκεια*.

**Γερμανικά:** *Γερμανικά μεσαίοι I*, *Γερμανικά Μεσαίοι II* και *Γερμανικά Επάρκεια*.

Δεν υπάρχει η δυνατότητα απαλλαγής από τα μαθήματα ξένης γλώσσας με πιστοποιητικά γνώσης ξένης γλώσσας.

**Άρθρο 13**

**Πρακτική άσκηση στα Νηπιαγωγεία**

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών στα νηπιαγωγεία, είναι υποχρεωτική και διαρθρώνεται ως εξής:

- Στο Γ' εξάμηνο γίνεται στο πλαίσιο του μαθήματος Συστηματική Παρατήρηση στο Νηπιαγωγείο.
- Στο ΣΤ' εξάμηνο γίνεται στο πλαίσιο των μαθημάτων Διδακτική των εννοιών των Φυσικών Επιστημών II, Διδακτική των Μαθηματικών II, Πληροφορική και Εκπαίδευση – Νέες Τεχνολογίες, με δραστηριότητες στα αντίστοιχα γνωστικά αντικείμενα ενταγμένες στο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου.

- Στο Η' Εξάμηνο πραγματοποιείται στο πλαίσιο του μαθήματος Διδασκαλία-Εφαρμογές II με ανάληψη τάξης – πάντα με την παρουσία της Νηπιαγωγού - και υλοποίηση όλου το ημερήσιου ωρολογίου προγράμματος του νηπιαγωγείου. Παράλληλα, γίνονται εξειδικευμένες Πρακτικές Ασκήσεις μέσω διαθεματικών δραστηριοτήτων στα πλαίσια και άλλων μαθημάτων σύμφωνα με το περίγραμμα μαθημάτων του Οδηγού Σπουδών οι οποίες είναι υποχρεωτικές για τους φοιτητές/τριες.

Την επιστημονική ευθύνη της πρακτικής άσκησης έχει ο διδάσκων του οικείου μαθήματος.

Η Πρακτική Άσκηση αυξάνει τα ECTS των αντίστοιχων μαθημάτων ανάλογα με το φόρτο εργασίας.

Προετοιμασία για την πρακτική άσκηση αποτελούν όλα τα προηγούμενα και ενδιάμεσα μαθήματα με την υλοποίηση σχετικών εργαστηρίων και φροντιστηρίων.

Ο **Οδηγός Πρακτικών Ασκήσεων** παρατίθεται στο **Παράρτημα II**.

#### **Άρθρο 14**

##### **Πρακτική Άσκηση ERASMUS**

Στο πλαίσιο των ιδρυματικών δράσεων ERASMUS και των διμερών συμφωνιών και πρωτοκόλλων συνεργασίας του ΠΤΝ, οι φοιτητές/τριες μπορούν να υλοποιήσουν πρακτική άσκηση μέσω του προγράμματος κινητικότητας φοιτητών ERASMUS, σε διεθνή Νηπιαγωγεία του εξωτερικού και άλλους φορείς.

Η ΠΑ ERASMUS αποδίδει 5 ECTS.

#### **Άρθρο 15**

##### **Αμειβόμενη Πρακτική Άσκηση ΕΣΠΑ**

Στο πλαίσιο της ιδρυματικής δράσης Πρακτικής Άσκησης, οι φοιτητές/τριες μπορούν να υλοποιήσουν πρακτική άσκηση μέσω του προγράμματος της αμειβόμενης πρακτικής άσκησης ΕΣΠΑ, σε Νηπιαγωγεία του εσωτερικού και άλλους φορείς.

Η ΠΑ ΕΣΠΑ αποδίδει 5 ECTS.

#### **Άρθρο 16**

##### **Γενικές μεταβατικές διατάξεις για το πρόγραμμα σπουδών**

Οι φοιτητές/τριες ακολουθούν το πρόγραμμα σπουδών που ισχύει κατά το ακαδημαϊκό έτος εγγραφής τους στο Π.Τ.Ν.

Όταν ένα υποχρεωτικό μάθημα καταργείται: όσοι το είχαν υποχρεωτικό σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών που ακολουθούν και το είχαν δηλώσει, αλλά το χρωστούν, διατηρούν το μάθημα ως υποχρεωτικό και η Συνέλευση του Τμήματος καθορίζει τον τρόπο εξέτασής του ή τους δίνει τη δυνατότητα παρακολούθησης ενός αντίστοιχου μαθήματος.

Όταν ένα μάθημα κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ή ελεύθερης επιλογής καταργείται: όσοι το είχαν δηλώσει, αλλά το χρωστούν, το αντικαθιστούν με άλλο μάθημα της ίδια κατηγορίας.

Όταν ένα υποχρεωτικό μάθημα γίνεται κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ή ελεύθερης επιλογής: όσοι το είχαν υποχρεωτικό σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών που ακολουθούν διατηρούν το μάθημα ως υποχρεωτικό.

Όταν ένα κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα ή ελεύθερης επιλογής γίνεται υποχρεωτικό: όσοι το είχαν δηλώσει και είχαν εξεταστεί με επιτυχία σ' αυτό το κατοχυρώνουν στην αντίστοιχη κατηγορία.

Ο φοιτητής για να ολοκληρώσει τις σπουδές του και να αποκτήσει πτυχίο πρέπει να συμπληρώσει 8 (οκτώ) τουλάχιστον εξάμηνα σπουδών. Κάθε φοιτητής μέχρι το πέρας των σπουδών, του ακολουθεί το πρόγραμμα σπουδών του ακαδημαϊκού έτους εισαγωγής του και τις αντίστοιχες προϋποθέσεις για τη λήψη πτυχίου.

## **Άρθρο 17**

### **Βαθμός πτυχίου**

Ο βαθμός του πτυχίου είναι το πηλίκο του κλάσματος με αριθμητή το άθροισμα των γινομένων των βαθμών μαθημάτων με τα αντίστοιχα ECTS και παρανομαστή το άθροισμα των ECTS, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Αν ο φοιτητής έχει εξεταστεί επιτυχώς σε περισσότερα κατ' επιλογήν μαθήματα από τα προβλεπόμενα, έχει τη δυνατότητα να βελτιώσει το βαθμό του πτυχίου του, αν δηλώσει μέσα στα πλαίσια των τακτικών προθεσμιών που θα ορίσει η Γραμματεία κάποιο/α από τα επιπλέον κατ' επιλογήν μαθήματα των οποίων ο βαθμός δε θέλει να συνυπολογιστεί στο βαθμό του πτυχίου. Η δήλωση αυτή συνυποβάλλεται με την αίτηση λήψης πτυχίου.

## **Άρθρο 18**

### **Διαδικασία λήψης πτυχίου - Ορκωμοσία**

Η ορκωμοσία των φοιτητών και η απονομή πτυχίων γίνεται τρεις φορές σε κάθε ακαδημαϊκό έτος με το πέρας των αντίστοιχων εξεταστικών περιόδων Ιανουαρίου, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου. Η ακριβής ημερομηνία ορκωμοσίας ανακοινώνεται από τη Γραμματεία, τουλάχιστον, δέκα ημέρες πριν την ορκωμοσία. Ο φοιτητής που συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις για τη λήψη πτυχίου οφείλει να υποβάλει στη Γραμματεία αίτηση μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, σε προθεσμίες που ανακοινώνει η Γραμματεία του Τμήματος. Η διαδικασία ορκωμοσίας ακολουθεί τις διατάξεις του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς αποπεράτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του Πτυχίου [Υ.Α. αρ. 22444/Β1/2005 (ΦΕΚ 310/Β'/10-3-2005)].

## **Άρθρο 19**

### **Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι σπουδών**

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ανατίθενται καθήκοντα συμβούλων σπουδών στα μέλη ΔΕΠ για ένα ακαδημαϊκό έτος. Έργο των συμβούλων σπουδών είναι η καθοδήγηση και η παροχή κατευθύνσεων και συμβουλών στους φοιτητές/τριες και σπουδαστές για την πρόοδο και την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους.

Ο Κανονισμός για τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο Σπουδών στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων παρατίθεται στο **Παράρτημα III**.

## **Άρθρο 20**

### **Αποσπάσεις εκπαιδευτικών**



Οι αποσπασμένοι στο Τμήμα εκπαιδευτικοί συμβάλλουν στην Πρακτική Άσκηση των φοιτητών, στη στήριξη του διδακτικού και ερευνητικού έργου των μελών του Τμήματος. Οι μορφές στήριξης του διδακτικού έργου ορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και όπως ο νόμος ορίζει.

#### **Κανονισμός Μερικής Φοίτησης**

<https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2024/07/merikis-foitisis.pdf>

Οι φοιτήτριες/ές μερικής φοίτησης μπορούν να δηλώσουν τα μαθήματα ως εξής:

<b>Εξάμηνο 1ο και 3ο Μ.Φ. από το 1<sup>ο</sup> εξάμηνο του Οδηγού Σπουδών</b>
<b>Εξάμηνο 2ο και 4ο Μ.Φ. από το 2<sup>ο</sup> εξάμηνο του Οδηγού Σπουδών</b>
<b>Εξάμηνο 5ο και 7ο Μ.Φ. από το 3<sup>ο</sup> εξάμηνο του Οδηγού Σπουδών</b>
<b>Εξάμηνο 6ο και 8ο Μ.Φ. από το 4ο εξάμηνο του Οδηγού Σπουδών</b>
<b>Εξάμηνο 9ο και 11ο Μ.Φ. από το 5<sup>ο</sup> εξάμηνο του Οδηγού Σπουδών</b>
<b>Εξάμηνο 10ο και 12ο Μ.Φ. από το 6ο εξάμηνο του Οδηγού Σπουδών</b>
<b>Εξάμηνο 13ο και 15ο Μ.Φ. από το 7<sup>ο</sup> εξάμηνο του Οδηγού Σπουδών</b>
<b>Εξάμηνο 14ο και 16ο Μ.Φ. από το 8ο εξάμηνο του Οδηγού Σπουδών</b>

Οι φοιτήτριες/τές μερικής φοίτησης από το 1<sup>ο</sup> μέχρι και το 12<sup>ο</sup> εξάμηνο μπορούν να δηλώσουν μέχρι 4 μαθήματα.

Από το 13<sup>ο</sup> μέχρι το 16<sup>ο</sup> εξάμηνο μπορούν να δηλώσουν μέχρι 5 μαθήματα.

Σε κάθε περίπτωση, οι φοιτητές/τριες που έχουν ενταχθεί σε καθεστώς μερικής φοίτησης δύνανται να δηλώνουν μαθήματα του προγράμματος μερικής φοίτησης τα οποία αντιστοιχούν σε δεκαπέντε συν/πλην τρεις (15+/-3) πιστωτικές μονάδες (ECTS) ανά εξάμηνο και σε τριάντα συν/πλην δύο (30 +/- 2) πιστωτικές μονάδες ανά ακαδημαϊκό έτος.

Μετά από το 16<sup>ο</sup> εξάμηνο μερικής φοίτησης δεν υπάρχει όριο στη δήλωση μαθημάτων και δεν ισχύει ο προηγούμενος περιορισμός των πιστωτικών μονάδων ανά εξάμηνο.

Σε περίπτωση αλλαγής του καθεστώτος φοίτησης κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι φοιτήτριες/ές ακολουθούν τον αντίστοιχο σε κάθε περίπτωση κανονισμό και με βάση την αντιστοιχία μαθημάτων, όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα. Οι περιορισμοί στις δηλώσεις μαθημάτων ισχύουν και για οφειλόμενα από προηγούμενα εξάμηνα μαθήματα, ανεξαρτήτως καθεστώτος.

#### **Κανονισμός Διακοπής φοίτησης**

<https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2024/07/diakopis-foitisis.pdf>

#### **Κανονισμός της κατ' εξαίρεση υπέρβασης της ανώτατης διάρκειας φοίτησης**

<https://ecedu.uoi.gr/wp-content/uploads/2024/07/kat-exairesi-ypervasis-anotatis-diarkeias-foitisis.pdf>

#### **ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Π.Τ.Ν.**

#### **Κατατάξεις**

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3185/16-12-2014 το ποσοστό των κατατάξεων των Πτυχιούχων Πανεπιστημίου, Τ.Ε.Ι. ή ισότιμων προς αυτά, Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., της Ελλάδος ή του Εξωτερικού (αναγνωρισμένα από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) καθώς και των κατόχων πτυχίων ανώτερων σχολών υπερδιετούς και διετούς κύκλου σπουδών αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και άλλων Υπουργείων, ορίζεται σε ποσοστό 12% επί του αριθμού των εισακτέων κάθε ακαδημαϊκού έτους σε κάθε Τμήμα Πανεπιστημίου, Τ.Ε.Ι. ή Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. Σημειώνεται ότι το Τμήμα δεν κάνει αποδεκτές αιτήσεις αποφοίτων ΙΕΚ ή μεταλυκειακού έτους τάξεων μαθητείας.

Η υποβολή των δικαιολογητικών γίνεται από 1-15 Νοεμβρίου κάθε έτους στη Γραμματεία Νηπιαγωγών και οι εξετάσεις γίνονται αντίστοιχα το πρώτο δεκαήμερο του Δεκεμβρίου.

### **Γραφείο Διασύνδεσης Σπουδών και Σταδιοδρομίας**

Το γραφείο Διασύνδεσης είναι μία υπηρεσία του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Παρέχει πληροφορίες για σπουδές και σταδιοδρομία στους φοιτητές/τριες και στους/στις αποφοίτους/τες των Τμημάτων του Πανεπιστημίου. Περισσότερες πληροφορίες στην Ηλεκτρονική διεύθυνση η οποία είναι: <http://career.admin.uoi.gr/>.

Στόχοι του Γραφείου Διασύνδεσης είναι να προσφέρει έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση και συμβουλευτική υποστήριξη στους φοιτητές/τριες και στους/στις αποφοίτους/τες σε ζητήματα που συνδέονται με την ολοκλήρωση των βασικών σπουδών, τις μεταπτυχιακές σπουδές, την αναζήτηση πηγών οικονομικής ενίσχυσης για τις σπουδές τους, τη συνεχιζόμενη κατάρτιση, την Πρακτική Άσκηση και την αναζήτηση απασχόλησης στην αγορά εργασίας.

### **Προγράμματα ERASMUS+**

Το Π.Τ.Ν. στη συνεδρίαση με αρ. 611/14-03-2018 ενέκρινε και επικαιροποιεί σε ετήσια βάση τα κριτήρια επιλεξιμότητας των υποψηφίων φοιτητών του Τμήματος, για την υποτροφία ERASMUS+ για Σπουδές και για πρακτική άσκηση για τους φοιτητές/τριες του Τμήματος.

Ο αναλυτικός Κανονισμός Επιλογής και Κατάταξης Υποψηφίων για Υποτροφίες του Προγράμματος ERASMUS+ για σπουδές και για πρακτική άσκηση, παρατίθεται στο **Παράρτημα IV**.

Επίσης, στο Π.Τ.Ν. υπήρξαν και υπάρχουν **Εντατικά Προγράμματα ERASMUS - Intensive Programmes (I.Ps.)**

Τα Εντατικά Προγράμματα είναι βραχύχρονα καινοτομικά Προγράμματα πολυεθνικής διδασκαλίας που σκοπό έχουν να φέρνουν σε επαφή Καθηγητές και φοιτητές/τριες από διαφορετικές χώρες, ώστε να εργαστούν μαζί δύο σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον. Τα ακαδημαϊκά έτη 2009-2012, λειτούργησε I.P. στο Τμήμα με τίτλο "Light" (Φως). Τα μαθήματα γινόταν στο Πανεπιστήμιο, μετά το εαρινό εξάμηνο, διαρκούσαν δύο εβδομάδες και συμμετείχαν φοιτητές/τριες και καθηγητές από 7 Πανεπιστήμια:

- 1) Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων – Ελλάδα (συντονιστής)
- 2) Πανεπιστήμιο Κύπρου – Κύπρος
- 3) Universita degli Studi di Napoli Federico II - Italy
- 4) Technische Universiteit Eindhoven - The Netherlands

- 5) HOEGSKOLAN I KALMAR – Sweden
- 6) Universidade do Minho – Portugal
- 7) ST. PATRICK'S COLLEGE (A COLLEGE OF DUBLIN CITY UNIVERSITY) - Ireland.

Η γλώσσα διδασκαλίας ήταν η Αγγλική. Οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια επιλογής των φοιτητών, το πρόγραμμα μαθημάτων και άλλα σχετικά θέματα αναρτώνταν κάθε χρόνο στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Πανεπιστημίου. Η παρακολούθηση του προγράμματος έδινε 3 διδακτικές μονάδες και 5 ECTS και απάλλασε τον φοιτητή από ένα μάθημα επιλογής.

Τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2016 στο πλαίσιο του Erasmus + λειτούργησαν στο Τμήμα δύο επιπλέον εντατικά προγράμματα σπουδών:

α) ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΕΝΤΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ στην ανάπτυξη περιβαλλοντικού χαρτοφυλακίου για το φοιτητή - **EPOQUE** (<http://www.époque-project.eu/language/el/>, με τη Συνεργασία των Πανεπιστημίων Ελσίνκι-Φινλανδίας, Νάπολης-Ιταλίας, Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, BEST Institute of Continuous Vocational Qualification Training and Personnel Training Ltd (Αυστρία), Projects in Motion (Malta). Υλοποιήθηκε συνεκπαίδευση μεταπτυχιακών και προπτυχιακών φοιτητών του Π.Τ.Ν., και του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με φοιτητές/τριες από τη Φινλανδία και την Ιταλία υλοποιήθηκε για μία εβδομάδα δια ζώσης στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, ενώ υπήρξε περίοδος προετοιμασίας, περίοδος on line εργασίας και περίοδος follow up σε δομημένη πλατφόρμα Moodle που συν-ανέπτυξαν το Π.Τ.Ν. με το Ε.Α.Π. και το Πανεπιστήμιο του Ελσίνκι.

Πέραν της δυνατότητας συν-εκπαίδευσης των φοιτητών του Π.Τ.Ν. οι φοιτητές/τριες που συμμετείχαν έκαναν και πρακτική άσκηση στα Πανεπιστήμια Ελσίνκι και Νάπολης σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και αειφορικής διαχείρισης φυσικών πόρων.

β) ΕΝΤΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ για τη διαχείριση της ετερότητας στις σχολικές τάξεις -**MINDSET** (<https://bdfprojects.wixsite.com/mindset>) με το συντονισμό του Staffordshire University (University) (UK) και τη συνεργασία των Πανεπιστημίων Ιωαννίνων, Νάπολης-Ιταλίας, BEST Institute of Continuous Vocational Qualification Training and Personnel Training Ltd (Αυστρία), Cukurova District (School District) (Turkey), CEIP Portal Nou (School) (Ibiza), και Ελληνογερμανικής Αγωγής (Ελλάδα). Υλοποιήθηκε συνεκπαίδευση φοιτητών όλων των κύκλων σπουδών του Π.Τ.Ν. που είχαν και την ιδιότητα του εκπαιδευτικού για μία εβδομάδα δια ζώσης στο Staffordshire University, ενώ υπήρξε περίοδος προετοιμασίας, περίοδος on line εργασίας και περίοδος follow up σε δομημένη πλατφόρμα Moodle που συν-ανέπτυξαν το Π.Τ.Ν. με το Staffordshire University και το Πανεπιστήμιο της Νάπολης.

γ) ΕΝΤΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ **Coop4edu** στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και στο Manchester, UK για τη συνεταιριστική επιχειρηματικότητα. <https://www.uoi.gr/en/events/intensive-study-program-on-cooperative-enterpreneurship-coop4edu-erasmus-project/> European Universities: University of Alcalá (UAH, Spain), Catholic University of Leuven (KU, Belgium), University of Ioannina (Uoi, Greece), Cooperatives: Coopetic (France),

Important umbrella organizations dedicated to the promotion of co-operative values: Cooperatives Europe (Belgium), European University Foundation – Campus Europae (EUF, Luxembourg), Co-operative College (United Kingdom).

### **Προγράμματα ERASMUS\_Capacity Building for Higher Education**

Από το 2019 έως το 2022 το ΠΤΝ συντονίζει και υλοποιεί Πρόγραμμα ERASMUS+ ανάπτυξης δεξιοτήτων του 21<sup>ου</sup> αιώνα [21TS] με πανεπιστήμια και φορείς της Ευρώπης και της Ασίας. Από την Ευρώπη συμμετέχουν η Λιθουανία με το Kalidera University και το Λουξεμβούργο με τη Novel Group. Από την Ασία συμμετέχουν:

- 2 πανεπιστήμια της Κίνας – Shenzhen Polytechnic και South-West University,
- 2 Πανεπιστήμια της Ινδίας – Symbiosis law School και Banasthali University, 2 Πανεπιστήμια της Καμπότζης – Phnom Penh Royal University και University of Battambang.

Περισσότερα: <https://www.21stteachskills.eu>

### **Προγράμματα INTERREG**

Από το 2019 -2021 το ΠΤΝ συμμετέχει σε πρόγραμμα διασυνοριακής εδαφικής συνεργασίας Interreg-Ελλάδας-Αλβανίας [SOLIS] που στοχεύει στη διαχείριση της κλιματικής αλλαγής, με συντονιστή το Δήμο Πρέβεζας και εταίρο το Δήμο Φοινίκης. Το ΠΤΝ υλοποιεί κυρίως δράσεις εκπαίδευσης εκπαιδευτικών και ενημέρωσης πολιτών.

Ο κατάλογος με τις διμερείς συμφωνίες που αναπτύσσει το Π.Τ.Ν. κατά το ακαδ. έτος 2024-2025 παρατίθεται στο **Παράρτημα IV**.

### **Θερινά σχολεία**

#### **Διεθνές Θερινό Πανεπιστήμιο στη Γλώσσα τον Πολιτισμό και τα ΜΜΕ**

Το 10ο Διεθνές Θερινό Πανεπιστήμιο με τίτλο «Ελληνική Γλώσσα, Πολιτισμός και ΜΜΕ» διεξήχθη στη Βοστώνη από 28 Μαΐου έως και 2 Ιουνίου 2024. Ο ειδικότερος τίτλος ήταν «Η διάδοση και η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στην ομογένεια της Αμερικής». Οργανώθηκε από το Εργαστήριο Μελέτης Κοινωνικών Θεμάτων, Μέσων Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, το Maliotis Cultural Center του Hellenic College Holy Cross της Βοστώνης και την American Hellenic Educational Progressive Association (AHEPA).

Σύνδεσμος παρακολούθησης της συνεδρίασης (meeting link)

<https://greekparliament.webex.com/greekparliament/j.php?MTID=m48251bdce1443e59c325b3fb49b9b781>

Το 5<sup>ο</sup> μικρό Διεθνές Θερινό Πανεπιστήμιο με τίτλο «**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΜΕ**», «Γλώσσα & δημόσια εικόνα στην ψηφιακή εποχή», πραγματοποιείται στην Κάλυμνο 22 έως 25 Αυγούστου 2024 Διεθνές Θερινό Πανεπιστήμιο «Ελληνική Γλώσσα, Πολιτισμός και ΜΜΕ», από το Εργαστήριο Μελέτης Κοινωνικών Θεμάτων, ΜΜΕ & Εκπαίδευσης.

Το Θερινό Πανεπιστήμιο με τίτλο **Summer School on Sustainable tourism**, από 5 έως 16 Σεπτεμβρίου 2024 διοργανώνεται από το Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών και Εκπαίδευσης από Απόσταση.

#### **Υπηρεσίες υποστήριξης φοιτητών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων:**

Στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων λειτουργούν:

#### **Υποστήριξη φοιτητών ΑμεΑ του Π.Ι.**

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα: <https://www.uoi.gr/diafora/amea/>.

#### **Συμβουλευτικό Κέντρο του Π.Ι.**

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα: <http://skepi.uoi.gr/>.

#### **Μονάδα Προσβασιμότητας και Κοινωνικής στήριξης φοιτητών του Π.Ι.**

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα: <https://socialsupport.unit.uoi.gr/>.

#### **Φοιτητική Μέριμνα**

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα: <https://www.uoi.gr/panepistimiaki-zoi/foititiki-merimna/>.

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ  
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2024-2025**

ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ  
**57 ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

- **22 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ**
- **16 ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ**
- **17 ΕΠΙΛΟΓΗΣ**
- **2 ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**

Ο/η φοιτητής/τρια επιλέγει ως εξής:

- A) 22 υποχρεωτικά μαθήματα
- B) 16 μαθήματα από την κατηγορία Ε.Υ.
- Γ) 17 μαθήματα από τις κατηγορίες είτε Ε.Υ. είτε Ε.
- Δ) 2 Ξένης Γλώσσας

## ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

### ΑΓΓΛΙΚΑ

Προσφέρονται τέσσερα (4) μαθήματα, δύο (2) **υποχρεωτικά** για τη λήψη πτυχίου, τα *Αγγλική Ορολογία και Κείμενα Προσχολικής Αγωγής I* (NY611A) & *II* (NY612A), και δύο (2) **προαιρετικά**, τα Αγγλικά I & II, που λειτουργούν ως προπαρασκευαστικά για τα υποχρεωτικά μαθήματα της Αγγλικής γλώσσας. Τα προαιρετικά μαθήματα προσφέρονται από το 1<sup>ο</sup> έτος σπουδών, ενώ τα υποχρεωτικά προσφέρονται στο 2<sup>ο</sup> έτος σπουδών. (Διδάσκων κ. Ι. Τσιπλακίδης, e-mail: [itsiplak@uoi.gr](mailto:itsiplak@uoi.gr))

### ΓΑΛΛΙΚΑ

Προσφέρονται πέντε (5) μαθήματα και αντίστοιχα επίπεδα: Γαλλικά αρχάριοι I, Γαλλικά αρχάριοι II, Γαλλικά μεσαίοι I, Γαλλικά μεσαίοι II και Γαλλικά επάρκεια από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (Π.Τ.Δ.Ε.). Οι φοιτητές/τριες μπορούν να επιλέξουν από αυτά ανάλογα με τις γνώσεις τους και κατόπιν συνεννόησης με τη διδάσκουσα, κα Σιούτη Αγλαΐα (e-mail: [asiouti@uoi.gr](mailto:asiouti@uoi.gr)).

### ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

Προσφέρονται δύο (2) μαθήματα και αντίστοιχα επίπεδα: Γερμανικά μεσαίοι II και Γερμανικά επάρκεια. Οι φοιτητές/τριες μπορούν να επιλέξουν από αυτά ανάλογα με τις γνώσεις τους και κατόπιν συνεννόησης με τη διδάσκουσα κα Μαριλένα Ζώη (e-mail: [m.zoi@uoi.gr](mailto:m.zoi@uoi.gr)).

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2024-2025

ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ 22 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΕΞΑΜΗΝΟ 1 <sup>ο</sup>				
Κ.Α.		ΜΑΘΗΜΑ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΟΥΣΑ	ECTS
ΠΕΥ100	Υ	Εισαγωγή στην Ελληνική Γλώσσα και Γλωσσολογία	Ν. Τσιτσανούδη	4
ΠΕΥ101	Υ	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	Θ. Θάνος	4
ΠΝΥ201	Υ	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	Γ. Παπαντωνίου	6
ΕΞΑΜΗΝΟ 2 <sup>ο</sup>				
Κ.Α.		ΜΑΘΗΜΑ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΟΥΣΑ	
ΠΕΥ200	Υ	Κινητική Αγωγή και Μάθηση	Χ. Ζάραγκας	4
ΝΥ101α	Υ	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	Ε. Σοφού/ εντεταλμένος	4
ΠΝΕ224	Υ	Εισαγωγή στην Ψυχοπαθολογία του παιδιού – Ειδική Αγωγή	Δ. Σαρρής, Π. Μπουκουβάλα	6
ΠΝΕ421	Υ	Θεατρική Παιδεία	Αικ. Καραμήτρου	4
ΕΞΑΜΗΝΟ 3 <sup>ο</sup>				
Κ.Α.		ΜΑΘΗΜΑ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΟΥΣΑ	
ΝΥ508α	Υ	Εισαγωγή στις Εικαστικές Τέχνες	Ανάθεση σε διδάσκουσα από Τμ. Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης (Ι. Τριάντου)	4
ΠΕΥ300	Υ	Εισαγωγή στη Μουσική Παιδαγωγική - Εφαρμογές στο Νηπιαγωγείο	Θ. Ράπτης	4
ΠΝΕ312	Υ	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας	Χ. Ζάραγκας	4
ΠΝΥ205	Υ	Κοινωνική Ψυχολογία	(Α. Γιώτσα) Β. Κούτρας εντεταλμένος	4
ΠΕΥ 301	Υ	Τα μαθηματικά των νηπίων και των προνηπίων	Ξ. Βαμβακούση	4
ΕΞΑΜΗΝΟ 4 <sup>ο</sup>				
Κ.Α.		ΜΑΘΗΜΑ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΟΥΣΑ	



ΝΥ104α	Υ	Προσχολική Παιδαγωγική - Διδακτικές Προσεγγίσεις	Χ. Ζάραγκας / εντεταλμένος	6
ΠΝΥ425	Υ	Αγωγή Υγείας Ι	Β. Κούτρας	4
ΠΝΥ405	Υ	Θεωρία της Λογοτεχνίας	Π. Μάντζιος	4
<b>ΕΞΑΜΗΝΟ 5<sup>ο</sup></b>				
<b>Κ.Α.</b>		<b>ΜΑΘΗΜΑ</b>	<b>ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΟΥΣΑ</b>	
ΝΥ106α	Υ	Διδακτική Μαθηματικών Ι	Ξ. Βαμβακούση	6
ΠΝΕ148	Υ	Διδακτική των εννοιών των Φυσικών Επιστημών στο Νηπιαγωγείο Ι	Αικ. Πλακίτση	6
<b>ΕΞΑΜΗΝΟ 6<sup>ο</sup></b>				
<b>Κ.Α.</b>		<b>ΜΑΘΗΜΑ</b>	<b>ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΟΥΣΑ</b>	
ΠΝΕ141	Υ	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση – Διδακτικές Εφαρμογές	Αμ. Στεργίου	4
ΠΝΥ308	Υ	Πληροφορική και Εκπαίδευση – Νέες Τεχνολογίες	Π. Παγγέ	8
ΝΥ418α	Υ	Παιδική Λογοτεχνία	Π. Μάντζιος	4
<b>ΕΞΑΜΗΝΟ 7<sup>ο</sup></b>				
<b>Κ.Α.</b>		<b>ΜΑΘΗΜΑ</b>	<b>ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΟΥΣΑ</b>	
ΝΥ114α	Υ	Διδασκαλία/ Εφαρμογές Ι	Ε. Σοφού	6
<b>ΕΞΑΜΗΝΟ 8<sup>ο</sup></b>				
<b>Κ.Α.</b>		<b>ΜΑΘΗΜΑ</b>	<b>ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΟΥΣΑ</b>	
ΝΥ117α	Υ	Διδασκαλία/ Εφαρμογές ΙΙ	Ε. Σοφού	10

#### ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Ε.Υ.) ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ο/Η ΦΟΙΤΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΛΗΨΗ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 16 ΜΑΘΗΜΑΤΑ (ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 4 ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΕΝΟΤΗΤΑ)

#### ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ (Ε.Υ.)

Κ.Α.	ΜΑΘΗΜΑ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ								ECTS
			1 <sup>ο</sup>	2 <sup>ο</sup>	3 <sup>ο</sup>	4 <sup>ο</sup>	5 <sup>ο</sup>	6 <sup>ο</sup>	7 <sup>ο</sup>	8 <sup>ο</sup>	
<b>ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ</b>											

ΠΝΕ144	Ε.Υ.	Οργάνωση και Λειτουργία του Νηπιαγωγείου	Απ. Καραούλας		2		4		6		8		4
ΠΕΥ302	Ε.Υ.	Παιχνίδι, Ρυθμός, Κίνηση: Προγραμματισμός και αξιολόγηση Δραστηριοτήτων	Χ. Ζάραγκας			3		5		7			4
ΠΝΕ140	Ε.Υ.	Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και τη Διδακτική της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας	Αμ. Στεργίου)			3		5		7			4
ΠΝΕ307	Ε.Υ.	Σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα και γλωσσικές απεικονίσεις του φόβου στη δημόσια σφαίρα, με έμφαση στη νηπιακή ηλικία	(Ν. Τσιτσανούδ η) εντεταλμένο ς			3		5		7			4
ΠΝΥ130	Ε.Υ.	Προσχολική Παιδαγωγική- Σύγχρονες Διδακτικές Προτάσεις	(Μ. Σακελλαρίου ) Εντεταλμένο ς					5		7			6
ΠΝΕ500 1	Ε.Υ.	Θεωρίες Φυσικής Αγωγής - Παιδαγωγικές και Κοινωνιολογικές Διαστάσεις	Χ. Ζάραγκας					5		7			4
ΠΝΕ150	Ε.Υ.	Κοινωνική Αγωγή και Προσχολική Εκπαίδευση	(Μ. Σακελλαρίου ) ενταταλμένο ς						6		8		6
ΠΕΥ603	Ε.Υ.	Η Διδασκαλία της Ελληνικής ως Μητρικής και ξένης	Ν. Τσιτσανούδ η						6		8		4

		Γλώσσας στη Σύγχρονη (πρωτο)σχολική Εκπαίδευση											
ΠΕΥ600	Ε.Υ.	Γλωσσική Αγωγή στο Νηπιαγωγείο και επικοινωνιακή προσέγγιση	Ν. Τσιτσανούδη						6		8	4	
ΠΝΕ317	Ε.Υ.	Σύγχρονα Προγράμματα Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης	(Μ. Σακελλαρίου) Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024-2025					5		7		4	
ΠΝΕ620	Ε.Υ.	Μετάβαση του παιδιού από την οικογένεια στο σχολείο: Παιδαγωγικοί σχεδιασμοί και διεθνείς πρακτικές	(Μ. Σακελλαρίου) εντεταλμένος						6		8	4	
<b>ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</b>													
ΠΝΕ222	Ε.Υ.	Ψυχολογία Κινήτρων	Γ. Παπαντωνίου			2		4		6		8	4
ΠΝΥ203	Ε.Υ.	Ψυχοφυσιολογία Ι	Β. Κούτρας				3		5		7		4
ΠΝΕ220	Ε.Υ.	Γνωστική Ψυχολογία Ι	Γ. Παπαντωνίου					4		6		8	4
ΠΝΥ215	Ε.Υ.	Κλινική Ψυχολογία	Δ. Σαρρής, Π. Μπουκουβάλα					4		6		8	4
ΠΝΕ225	Ε.Υ.	Η δυναμική των οικογενειακών συστημάτων μέσα από το παιδικό σχέδιο	(Αρτ. Γιώτσα) Δεν προσφέρεται για το						5		7		4

			ακαδ. έτος 2024-2025											
ΠΝΕ228	Ε.Υ.	Συμβουλευτική στην Ειδική Αγωγή	Δ. Σαρρής, Π. Μπουκουβά λα					5		7		4		
ΠΕΥ601	Ε.Υ.	Κοινωνιολογία της Ελληνικής Εκπαίδευσης	Θ. Θάνος					5		7		4		
ΠΝΕ414	Ε.Υ.	Στοιχεία Παιδιατρικής	Β. Κούτρας							6		8	4	
ΠΝΥ202	Ε.Υ.	Εξελικτική Ψυχολογία	(Γ. Παπαντωνί ου)  εντεταλμένο ς							6		8	4	
ΠΝΥ214	Ε.Υ.	Συστημική θεώρηση της οικογένειας	(Αρτ. Γιώτσα) Δεν προσφέρετα ι για το ακαδ. έτος 2024-2025									8	4	
<b>ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ</b>														
ΠΝΥ302	Ε.Υ.	Εισαγωγή στην Πληροφορική και Εκπαίδευση- Νέες Τεχνολογίες	(Π. Παγγέ) Δεν προσφέρετα ι για το ακαδ. έτος 2024-2025	1				3		5		7	4	
ΠΝΕ313	Ε.Υ.	Εισαγωγή στις Έννοιες των Φυσικών Επιστημών	Ελ. Κολοκούρη	1				3		5		7	6	
ΠΝΕ304	Ε.Υ.	Θεμελιώδεις Μαθηματικές Έννοιες στο Νηπιαγωγείο	(Μ. Καλδρυμίδο υ) Δεν προσφέρετα ι για το					2		4		6	8	4

			ακαδ. έτος 2024-2025										
ΠΝΕ306	Ε.Υ.	Εφαρμοσμένη Στατιστική στην Εκπαίδευση	Π. Παγγέ/ εντεταλμένο ς				4		6			8	6
ΠΝΕ149	Ε.Υ.	Διδακτική των εννοιών των Φυσικών Επιστημών στο Νηπιαγωγείο ΙΙ	Αθ. -Χρ. Κορνελάκη						6			8	8
ΠΝΕ703	Ε.Υ.	Στοιχεία Διδακτικής Μαθηματικών: Τροχιές μάθησης – διδασκαλίας στα μαθηματικά του νηπιαγωγείου	Ξ. Βαμβακούσ η				4		6			8	
ΠΝΕ136	Ε.Υ.	Θέματα Διδακτικής των Φυσικών Εννοιών	Αθ. - Χρ. Κορνελάκη									8	4
ΠΝΕ 316	Ε.Υ.	Ανάπτυξη πληροφορικών συστημάτων εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης	Π. Παγγέ									8	4
<b>ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ</b>													
ΠΝΕ437	Ε.Υ.	Το Διεθνές Παραμύθι	(Μ. Σπανάκη) Δεν προσφέρετα ι για το ακαδ. έτος 2024-2025				3		5			7	4
ΠΝΕ 814	Ε.Υ.	Ζωγραφική	Ανάθεση σε διδάσκουσα από Τμ. Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης (Ι. Τριάντου)				4		6			8	4

ΠΝΕ438	Ε.Υ.	Δραματοποίηση- Θεατρική Έκφραση Ρυθμός και Κίνηση	Αικ. Καραμήτρου					5		7		4
ΠΝΥ515	Ε.Υ.	Θέματα Φιλοσοφίας Παιδείας	Απ. Καραούλας					5		7		4
ΠΝΕ505	Ε.Υ.	Μεταπολεμική Λογοτεχνία	Π. Μάντζιος					5		7		4
ΠΕΥ602	Ε.Υ.	Δημιουργική Μουσική Αγωγή στην Πράξη	Θ. Ράπτης						6		8	4
ΠΝΕ700	Ε.Υ.	Ελληνική Γλώσσα και Μ.Μ.Ε.: Εκπαιδευτικές Εφαρμογές στο Νηπιαγωγείο	Ν. Τσιτσανούδ η							7		4
ΠΝΕ 813	Ε.Υ.	Ειδικά Θέματα Εικαστικών - Εφαρμογές	Ανάθεση σε διδάσκουσα από Τμ. Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης (Ι. Τριάντου)								8	4
ΠΝΕ439	Ε.Υ.	Θεατρικό Παιχνίδι	Αικ. Καραμήτρου								8	4

### ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Ο/Η ΦΟΙΤΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΛΗΨΗ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ ΠΑΙΡΝΕΙ **ΣΥΝΟΛΙΚΑ 17 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**. ΑΥΤΑ ΕΠΙΛΕΓΟΝΤΑΙ ΕΙΤΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΙΤΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ (ΠΕΡΑΝ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΩΝ 17)

### ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Ε)

Κ.Α.	ΜΑΘΗΜΑ	Δ Ι Δ Α Σ Κ Ω Ν Δ Ι Δ Α Σ Κ Ο Υ Σ Α	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ								ECTS	
			1°	2°	3°	4°	5°	6°	7°	8°		

NE403α	E	Ηθολογία – Βιολογία	Β. Κούτρας	1		3		5		7		4	
ΠNE129	E	Σύγχρονες τάσεις στην Προσχολική Εκπαίδευση	(Μ. Σακελλαρίου) Εντεταλμένος	1		3		5		7		4	
ΠNE435	E	Εισαγωγή στην Παιδική Λογοτεχνία και τη μικρή Ιστορία	(Μ. Σπανάκη) Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024-2025	1		3		5		7		4	
ΠNE401	E	Νεοελληνική ποίηση	Π. Μάντζιος	1		3		5		5		4	
ΠNE506	E	Θεατρική Παιδεία και Πράξη	Αικ. Καραμήτρου	1		3		5		7		4	
ΠNE822	E	Ανθρώπινα Δικαιώματα και Εκπαίδευση	Β. Κούτρας (συντονιστής) Δ. Σαρρής Αικ. Πλακίτση Αμ. Στεργίου Π. Παγγέ Ε. Σοφού Θ. Ράπτης Χ. Ζάραγκας	1		3		5		7		4	
ΠNE812	E	Συνεργασία Σχολείου, οικογένειας, Κοινότητας	(Μ. Σακελλαρίου) εντεταλμένος	1		3		5		7		4	
ΠNE404	E	Σταθμοί στην Ιστορία της Μουσικής και της Μουσικής Παιδαγωγικής	Θ. Ράπτης			2		4		6		8	4
ΠNE444	E	Το γένος/ φύλο στην παιδική λογοτεχνία	(Μ. Σπανάκη) Δεν προσφέρεται για το ακαδ.			2		4		6		8	4

			έτος 2024-2025									
ΠΝΕ805	Ε	Ιστορική εξέλιξη του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος	Απ. Καραούλας		2		4		6		8	4
ΠΝΕ305	Ε	Εκπαιδευτικά Προγράμματα με χρήση Η/Υ I	Π. Παγγέ			3		5		7		4
ΠΝΕ808	Ε	Συστηματική παρατήρηση στο Νηπιαγωγείο	Ε. Σοφού/ Ε. Κατσαδήμα			3		5		7		6
ΠΝΕ400	Ε	Κοινωνιολογική Θεωρία και Εκπαίδευση	(Θ. Θάνος) Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024-2025			3		5		7		6
ΠΝΕ810	Ε	Κοινωνιολογία	(Θ. Θάνος) Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024-2025			3		5		7		4
ΠΝΥ204	Ε	Εκπαιδευτική Ψυχολογία	(Γ. Παπαντωνίου) Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024-2025			3		5		7		4
ΠΝΕ815	Ε	Διδακτική της Γλώσσας	(Ν. Τσιτσανούδη) εντεταλμένος			3		5		7		4
ΠΝΕ318	Ε	Συμμετοχικές μέθοδοι στην τυπική και μη τυπική	Αθ. – Χρ. Κορνελάκη			3		5		7		4



		εκπαίδευση των φυσικών επιστημών										
ΠΝΕ434	E	Νεοελληνική Λογοτεχνία (Γενιά του '30)	Π. Μάντζιος				4		6		8	4
ΠΝΕ500	E	Σχολική Βία - Σχολική Διαμεσολάβηση	(Θ. Θάνος) Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024-2025				4		6		8	6
ΠΝΕ809	E	Κοινωνιολογία των έμφυλων ανισοτήτων στο σχολείο	(Θ. Θάνος) Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024-2025				4		6		8	4
ΠΝΕ816	E	Διδακτική της Γλώσσας σε πολυγλωσσικές τάξεις	Αμ. Στεργίου				4		6		8	4
ΠΝΕ817	E	Αναδυόμενη γραφή και ανάγνωση: Διδακτικές προσεγγίσεις για την προσχολική και σχολική ηλικία	(Ν. Τσιτσανούδη) εντεταλμένος				4		6		8	4
ΠΝΕ126	E	Περιβαλλοντική Αγωγή	Ελ. Κολοκούρη				4		6		8	4
ΠΝΕ207	E	Ψυχοφυσιολογία II	Β. Κούτρας					5		7		4
ΠΝΕ310	E	Εκπαιδευτικά Προγράμματα με χρήση Η/Υ II	Π. Παγγέ					5		7		4
ΠΝΕ502	E	Τα Μουσικά Όργανα στο Νηπιαγωγείο	Θ. Ράπτης					5		7		4

ΠΝΕ821	Ε	Μορφές Εικαστικής Δημιουργίας και εφαρμογές	Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024- 2025					5	7		4
ΠΝΕ221	Ε	Γνωστική Ψυχολογία II	(Παπαντωνίου ) Εντεταλμένος Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024- 2025					5	7		4
ΠΝΕ823	Ε	Ιστορία και Φιλοσοφία της Παιδείας: Κινήματα και εκπρόσωποι (9 <sup>ος</sup> - 19 <sup>ος</sup> αι.)	Απ. Καραούλας					5	7		4
ΠΝΕ503	Ε	Η αξιολόγηση στην προσχολική εκπαίδευση	(Ε. Σοφού) Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024- 2025					5	7		4
ΠΝΕ133	Ε	Δραστηριότητες και Εκπαιδευτικό Υλικό στα Μαθηματικά	(Μ. Καλδρυμίδου) Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024- 2025					6	8		4
ΠΝΕ226	Ε	Συμβουλευτική Γονέων	(Αρτ. Γιώτσα) εντεταλμένος					6	8		4
ΝΥ109α	Ε	Διδακτική των Μαθηματικών II	Ξ. Βαμβακούση					6	8		8
ΠΝΕ820	Ε	Ειδικά θέματα πρακτικής άσκησης:	(Π. Παγγέ)					6	8		4

		Αξιολόγηση της συμπεριφοράς και των επιδόσεων των νηπίων στις δραστηριότητες των θετικών επιστημών	εντεταλμένος									
ΠΝΕ602	E	Ηθική της Έρευνας με Παιδιά	(Μ. Σακελλαρίου)  Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024-2025						6		8	4
ΝΕ116α	E	Θέματα Διδακτικής των Μαθηματικών στο Νηπιαγωγείο	(Μ. Καλδρυμίδου)  Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024-2025							7		4
ΠΝΕ702	E	Εισαγωγή στην Επιχειρηματικότητα	Π. Παγγέ / Συνεργάτης ΔΑΣΤΑ							7		4
ΠΝΕ227	E	Αξιολόγηση και Προγράμματα Παρέμβασης στην Ειδική Αγωγή	Δ. Σαρρής, Π. Μπουκουβάλα							7		4
ΠΝΕ229	E	Θέματα Γνωστικής και Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας: Αυτορρύθμιση - Αυτορρυθμιζόμενη μάθηση	(Γ. Παπαντωνίου)							7		4
ΠΝΕ137	E	Το Μουσείο ως χώρος	Αθ. -Χρ. Κορνελάκη							7		4

		εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες και την Τεχνολογία											
ΠΝΕ138	E	Σχεδιασμός και Οργάνωση Διαπολιτισμικών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων	Αμ. Στεργίου						7				4
ΠΝΕ818	E	Θέματα Πρακτικής Άσκησης στην προσχολική εκπαίδευση I	(Ε. Σοφού) Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024-2025						7				4
ΠΝΕ 704	E	Πρώιμη ανίχνευση της ρυθμικής και αναγνωστικής ικανότητας στην προσχολική ηλικία	(Δ. Σαρρής) Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024-2025						7				4
ΠΝΕ139	E	Κουλτούρα και Κοινωνία	(Αμ. Στεργίου) εντεταλμένος							8			4
ΠΝΕ802	E	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση της Διδασκαλίας των Μαθηματικών στο Νηπιαγωγείο	(Ξ. Βαμβακούση) Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024-2025							8			4
ΠΝΕ803	E	Ειδικά Θέματα Επιχειρηματικότητας	Π. Παγγέ / Συνεργάτης ΔΑΣΤΑ							8			4
ΠΝΕ422	E	Αγωγή Υγείας II	Β. Κούτρας, Ε. Κατσαδήμα							8			4
ΠΝΕ819	E	Θέματα Πρακτικής	(Ε. Σοφού)							8			4

		Άσκησης στην προσχολική εκπαίδευση II	Δεν προσφέρεται για το ακαδ. έτος 2024-2025										
ΠΝΕ601	Ε	Αναπτυξιακά Θέματα Κινητικής Μάθησης	Χ. Ζάραγκας									8	4

Υ= Υποχρεωτικό (μάθημα) Ε= Επιλογής (μάθημα) ΕΥ= Επιλογής Υποχρεωτικό (μάθημα)	Θ= Θεωρία Φ= Φροντιστήριο Σ= Σεμινάριο	Ε= Εργαστήριο
--	--	---------------

#### ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΑΝ

Α/Α	Κωδικός		Τίτλος	Διδάσκων / ουσια	Εξάμηνα								ECTS
					1°	2°	3°	4°	5°	6°	7°	8°	
1	ΠΝΕ142	Ε	Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Πολιτική		1		3		5		7		4

Αντιστοιχίζεται με:

	ΠΝΕ144	Ε.Υ.	Οργάνωση και Λειτουργία του Νηπιαγωγείου	Απ. Καραούλας		2		4		6		8	4
--	--------	------	--	---------------	--	---	--	---	--	---	--	---	---

2	ΠΝΕ402	Ε	Εισαγωγή στη Φιλοσοφία		1		3		5		7		4
---	--------	---	------------------------	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---

Αντιστοιχίζεται με:

	ΠΝΥ515	Ε.Υ.	Θέματα Φιλοσοφίας Παιδείας	Απ. Καραούλας					5		7		4
--	--------	------	----------------------------	---------------	--	--	--	--	---	--	---	--	---

3	ΠΝΥ404	Ε	Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας και του Νεοελληνικού Πολιτισμού		1		3		5		7		4
---	--------	---	--	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---

<b>Αντιστοιχίζεται με:</b>													
	ΠΝΕ805	Ε	Ιστορική εξέλιξη του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος	Απ. Καραούλας				4		6		8	4

4	ΠΝΕ811	Ε	Φιλοσοφική Ηθική και Παιδαγωγική			2		4		6		8	4
---	--------	---	----------------------------------	--	--	---	--	---	--	---	--	---	---

<b>Αντιστοιχίζεται με:</b>													
	ΠΝΕ602	Ε	Ηθική της Έρευνας με Παιδιά	Μ. Σακελλαρίου						6		8	4

5	ΠΕΥ311	Ε	Νεοελληνική Λογοτεχνία: Το Παιδικό Θέατρο στην Ελλάδα. Ιστορία και Κείμενα				3		5		7		4
---	--------	---	--	--	--	--	---	--	---	--	---	--	---

<b>Αντιστοιχίζεται με:</b>													
	ΠΝΕ506	Ε	Θεατρική Παιδεία και Πράξη	Αικ. Καραμήτρου	1		3		5		7		4

6	ΠΝΕ446	Ε	Φιλοσοφία και Αγωγή στην Αρχαία Ελλάδα				3		5		7		4
---	--------	---	--	--	--	--	---	--	---	--	---	--	---

<b>Αντιστοιχίζεται με:</b>													
	ΠΝΕ823	Ε	Ιστορία και Φιλοσοφία της Παιδείας: Κινήματα και εκπρόσωποι (9ος – 19ος αι.)	Απ. Καραούλας					5		7		4

7	ΝΕ415α	Ε	Ιστορία της Φιλοσοφίας					4		6		8	4
---	--------	---	------------------------	--	--	--	--	---	--	---	--	---	---

<b>Αντιστοιχίζεται με:</b>													
	ΠΝΥ515	Ε.Υ.	Θέματα Φιλοσοφίας Παιδείας	Απ. Καραούλας					5		7		4

8	ΠΝΕ405	Ε	Η Ελληνική Γλώσσα και η Ιστορία της					4		6		8	4
---	--------	---	-------------------------------------	--	--	--	--	---	--	---	--	---	---

Αντιστοιχίζεται με:

	ΠΕΥ600	Ε.Υ.	Γλωσσική Αγωγή στο Νηπιαγωγείο και Επικοινωνιακή Προσέγγιση	Ν. Τσιτσανούδη						6		8	4
--	--------	------	---	----------------	--	--	--	--	--	---	--	---	---

9	ΠΝΕ409	Ε	Ρύπανση Περιβάλλοντος					4		6		8	4
---	--------	---	-----------------------	--	--	--	--	---	--	---	--	---	---

Αντιστοιχίζεται με:

	ΠΝΕ126	Ε	Περιβαλλοντική Αγωγή	Ελ. Κολοκούρη				4		6	7		4
--	--------	---	----------------------	---------------	--	--	--	---	--	---	---	--	---

10	ΠΝΕ443	Ε	Μύθος και Μυθολογία					4		6		8	4
----	--------	---	---------------------	--	--	--	--	---	--	---	--	---	---

Αντιστοιχίζεται με:

	ΠΝΕ506	Ε	Θεατρική Παιδεία και Πράξη	Αικ. Καραμήτρου	1		3		5		7		4
--	--------	---	----------------------------	-----------------	---	--	---	--	---	--	---	--	---

11	ΠΕΥ102	Ε	Αυτισμός και Βίωμα						5		7		4
----	--------	---	--------------------	--	--	--	--	--	---	--	---	--	---

Αντιστοιχίζεται με:

	ΠΝΥ405	Ε.Υ.	Θεωρία της Λογοτεχνίας	Π. Μάντζιος			3		5		7		4
--	--------	------	------------------------	-------------	--	--	---	--	---	--	---	--	---

12	ΠΝΕ433	Ε	Νεοελληνική Πεζογραφία						5		7		4
----	--------	---	------------------------	--	--	--	--	--	---	--	---	--	---

Αντιστοιχίζεται με:

	ΠΝΕ434	Ε	Νεοελληνική Λογοτεχνία (Γενιά του '30)	Π. Μάντζιος				4		6		8	4
--	--------	---	--	-------------	--	--	--	---	--	---	--	---	---

13	ΠΝΕ315	Ε	Θέματα Μεθοδολογίας Εκπαιδευτικής Έρευνας						5		7		4
----	--------	---	---	--	--	--	--	--	---	--	---	--	---

Αντιστοιχίζεται με:

	ΠΝΕ312	Υ	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας	Χ. Ζάραγκας			3					4
--	--------	---	-----------------------------------	-------------	--	--	---	--	--	--	--	---

14	ΠΝΕ807	Ε	Οργάνωση Σχολείου και Τάξης					5		7		4
----	--------	---	-----------------------------	--	--	--	--	---	--	---	--	---

**Αντιστοιχίζεται με:**

	ΠΝΕ144	Ε.Υ.	Οργάνωση και Λειτουργία του Νηπιαγωγείου	Απ. Καραούλας		2		4		6		8	4
--	--------	------	--	---------------	--	---	--	---	--	---	--	---	---

15	ΠΝΕ507	Ε	Λογοτεχνία και αφήγηση στο νηπιαγωγείο: Ζητήματα θεωρίας και αξιοποίηση με πρακτικές εφαρμογές.						5		7		4
----	--------	---	---	--	--	--	--	--	---	--	---	--	---

**Αντιστοιχίζεται με:**

	ΠΝΥ405	Ε.Υ.	Θεωρία της Λογοτεχνίας	Π. Μάντζιος			3		5		7		4
--	--------	------	------------------------	-------------	--	--	---	--	---	--	---	--	---

16	ΠΝΕ143	Ε	Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης							6		8	4
----	--------	---	---------------------------------------	--	--	--	--	--	--	---	--	---	---

**Αντιστοιχίζεται με:**

	ΠΝΕ144	Ε.Υ.	Οργάνωση και Λειτουργία του Νηπιαγωγείου	Απ. Καραούλας		2		4		6		8	4
--	--------	------	--	---------------	--	---	--	---	--	---	--	---	---

17	ΠΝΥ412	Ε.	Φιλοσοφία Παιδείας II							6		8	4
----	--------	----	-----------------------	--	--	--	--	--	--	---	--	---	---

**Αντιστοιχίζεται με:**

	ΠΝΥ515	Ε.Υ.	Θέματα Φιλοσοφίας Παιδείας	Απ. Καραούλας					5		7		4
--	--------	------	----------------------------	---------------	--	--	--	--	---	--	---	--	---

18	ΠΝΕ145	Ε	Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού στο Εκπαιδευτικό Σύστημα								7		4
----	--------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	---



<b>Αντιστοιχίζεται με:</b>													
	ΠΝΕ144	Ε.Υ.	Οργάνωση και Λειτουργία του Νηπιαγωγείου	Απ. Καραούλας		2		4		6		8	4

<b>19</b>	ΠΝΕ804	Ε	Παιδιά αφηγητές στη λογοτεχνία							6		8	4
-----------	--------	---	--------------------------------	--	--	--	--	--	--	---	--	---	---

<b>Αντιστοιχίζεται με:</b>													
	ΠΝΕ401	Ε.Υ.	Νεοελληνική Ποίηση	Π. Μάντζιος		2		4		6		8	4

<b>20</b>	ΠΝΥ303	Ε.Υ.	Εισαγωγή στην Υπολογιστική Στατιστική			2		4		6		8	4
-----------	--------	------	---------------------------------------	--	--	---	--	---	--	---	--	---	---

<b>Αντιστοιχίζεται με:</b>													
	ΠΝΕ305	Ε	Εκπαιδευτικά Προγράμματα με χρήση Η/Υ I	Π. Παγγέ			3		5		7		4

<b>21</b>	ΠΝΕ151	Ε.Υ.	Φιλοσοφική και Παιδαγωγική Ανθρωπολογία									7	4
-----------	--------	------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

<b>Αντιστοιχίζεται με:</b>													
	ΠΝΥ515	Ε.Υ.	Θέματα Φιλοσοφίας Παιδείας	Απ. Καραούλας					5		7		4

<b>22</b>	ΠΝΕ806	Ε.Υ.	Το εικονογραφημένο βιβλίο στην προσχολική εκπαίδευση	Μ. Σπανάκη								7	4
-----------	--------	------	--	------------	--	--	--	--	--	--	--	---	---

<b>Αντιστοιχίζεται με:</b>													
	ΠΝΥ405	Ε.Υ.	Θεωρία της Λογοτεχνίας	Π. Μάντζιος			3		5		7		4

## Περιγράμματα Μαθημάτων

### του Προγράμματος Σπουδών του ΠΤΝ κατά το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024

Ο πλήρης κατάλογος των περιγραμμάτων των μαθημάτων του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

<http://www.ecedu.uoi.gr/odigos-spoudon/> .

## Συγγράμματα

Ο κατάλογος των διανεμόμενων συγγραμμάτων που προτείνονται, για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Εύδοξου στη διεύθυνση: [www.eudoxus.gr](http://www.eudoxus.gr).

## ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2024 – 2025

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την **1<sup>η</sup> Σεπτεμβρίου** κάθε έτους, λήγει την **31<sup>η</sup> Αυγούστου** του επόμενου έτους και κατανέμεται σε δύο αυτοτελή εξάμηνα (Χειμερινό και Εαρινό).

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2024-2025	
<b>ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ</b>	1 έως 30 Σεπτεμβρίου 2024
<b>ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΔΕΠ</b>	(ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ εντός τριών εβδομάδων μετά την εξέταση του κάθε μαθήματος)
<b>ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	1 έως 30-09-2024 (Απόφαση Υπουργείου)
<b>ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ</b>	2 <sup>ο</sup> Δεκαήμερο Οκτωβρίου 2024
<b>1<sup>Η</sup> ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ</b>	Νοέμβριος 2024
<b>ΕΝΑΡΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ</b>	1 Οκτωβρίου 2024 Π.Π.Σ. 7 Οκτωβρίου 2024 Π.Μ.Σ. και Δ.Π.Μ.Σ.
<b>ΜΗΝΑΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ Ο.Δ.</b>	Οκτώβριος 2024 - Νοέμβριος 2024

<b>ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΣΤΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ (Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ)</b>	4 επισκέψεις εβδομαδιαίως κατά τον μήνα Νοέμβριο
<b>ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ</b>	1 έως 20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ: 10<sup>Η</sup> - 12<sup>Η</sup> ΕΒΔΟΜΑΔΑ</b>	Δεκέμβριος 2024
<b>ΔΙΑΚΟΠΕΣ (ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ)</b>	24 Δεκεμβρίου 2024 έως 07 Ιανουαρίου 2025
<b>ΛΗΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ</b>	13 Ιανουαρίου 2025 Π.Π.Σ. 20 Ιανουαρίου 2025 Π.Μ.Σ. και Δ.Π.Μ.Σ.
<b>ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2024-2025</b>	
<b>ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΔΕΠ</b>	20 Ιανουαρίου 2025 έως 9 Φεβρουαρίου 2025 (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ εντός τριών εβδομάδων μετά την εξέταση του κάθε μαθήματος)
<b>ΕΝΑΡΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ</b>	11 Φεβρουαρίου 2025 Π.Π.Σ. 17 Φεβρουαρίου 2025 Π.Μ.Σ. και Δ.Π.Μ.Σ.
<b>ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ</b>	3 <sup>ο</sup> Δεκαήμερο Φεβρουαρίου 2025
<b>ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	17 Μαρτίου έως 11 Απριλίου 2025
<b>2<sup>Η</sup> ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ</b>	Απρίλιος 2025
<b>ΔΙΑΚΟΠΕΣ (ΠΑΣΧΑ)</b>	14 Απριλίου έως 26 Απριλίου 2025
<b>ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ (Φυσικές Επιστήμες, Πληροφορική-Νέες Τεχνολογίες &amp; Μαθηματικά)</b>	5 Μαΐου έως 16 Μαΐου 2025
<b>ERASMUS +</b>	Κατά το εαρινό εξάμηνο πραγματοποιούνται: 1. ενημέρωση των φοιτητών για τη δυνατότητα και τις προϋποθέσεις μετακίνησής τους με το πρόγραμμα Erasmus+ 2. υποβολή αιτήσεων για μετακίνηση κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. (Οι ακριβείς ημερομηνίες καθορίζονται από τη Διεύθυνση Διεθνών & Δημοσίων Σχέσεων του Π.Ι.)

<b>ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	Μάιος 2025
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ: 10<sup>Η</sup> - 12<sup>Η</sup> ΕΒΔΟΜΑΔΑ</b>	
<b>ΛΗΞΗ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ</b>	24 Μαΐου 2025 ΠΠΣ 31 Μαΐου 2025 Π.Μ.Σ. και Δ.Π.Μ.Σ.
<b>ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΑΡΙΝΟΥ</b>	2 Ιουνίου 2025 έως 20 Ιουνίου 2025
<b>ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΔΕΠ</b>	23 Ιουνίου έως 27 Ιουνίου 2025 (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ εντός τριών εβδομάδων μετά την εξέταση του κάθε μαθήματος)
<b>3<sup>Η</sup> ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ</b>	Ιούλιος 2025

### Επίσημες Αργίες

- Εθνική εορτή: 28 Οκτωβρίου
- Πολυτεχνείο: 17 Νοεμβρίου
- Διακοπές Χριστουγέννων - Νέου Έτους: από 24 Δεκεμβρίου μέχρι 7 Ιανουαρίου
- Πανεπιστημιακή εορτή Τριών Ιεραρχών: 30 Ιανουαρίου
- ΚΑ Φεβρουαρίου: 21 Φεβρουαρίου/Απελευθέρωση της πόλης των Ιωαννίνων
- Διακοπές Αποκριών: Πέμπτη της Τυροφάγου έως την επομένη της Καθαράς Δευτέρας (27-02-2024 έως 04-03-2024)
- Εθνική Εορτή: 25 Μαρτίου
- Διακοπές Πάσχα: από το Σάββατο του Λαζάρου μέχρι την Κυριακή του Θωμά (12-04-2024 έως 27-04-2024)
- Πρωτομαγιά: 1 Μαΐου
- Διακοπή μαθημάτων: την ημέρα των φοιτητικών εκλογών



## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

### ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Οδηγός για την εκπόνηση και συγγραφή πτυχιακής εργασίας



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ  
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ  
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2024

## ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Εισαγωγή .....	3
2. Διαδικασία εκπόνησης πτυχιακής εργασίας .....	4
3. Βασικοί κανόνες δεοντολογίας .....	5
4. Οδηγίες συγγραφής της πτυχιακής εργασίας .....	6
5. Δομή πτυχιακής εργασίας .....	7
5.1. Συνοπτική δομή πτυχιακής εργασίας .....	7
5.2 Αναλυτική δομή πτυχιακής εργασίας .....	8
6. Μορφοποίηση κειμένου της πτυχιακής εργασίας .....	10
7. Οδηγίες για την παράθεση της βιβλιογραφίας .....	11
7.1. Βιβλίο σε έντυπη μορφή με έναν συγγραφέα .....	12
7.2. Ηλεκτρονικό Βιβλίο (E-book) .....	12
7.3. Βιβλίο με δύο και περισσότερους συγγραφείς .....	13
7.4. Κεφάλαιο από βιβλίο με επιμέλεια .....	13
7.5. Άρθρο συνεδρίου από βιβλίο πρακτικών .....	13
7.6. Άρθρο περιοδικού σε έντυπη μορφή .....	14
7.7 Άρθρο περιοδικού με DOI .....	14
7.8. Άρθρο περιοδικού που εκδίδεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή στο διαδίκτυο .....	15
7.9. Λεξικό ή εγκυκλοπαίδεια .....	15
7.10. Διδακτορικό, Μεταπτυχιακή ή Πτυχιακή εργασία .....	15
7.11. Διαδικτυακή πηγή με όνομα συγγραφέα .....	16
7.12. Διαδικτυακή πηγή χωρίς όνομα συγγραφέα .....	16
7.13. Διαδικτυακή πηγή ολόκληρη όχι ένα συγκεκριμένο μέρος της ...	16
8. Η αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας .....	18
Βιβλιογραφικές αναφορές .....	18
Παράρτημα Ι .....	19

## **1. Εισαγωγή**

Η συγγραφή μιας πτυχιακής εργασίας είναι μια από τις πιο δημιουργικές δραστηριότητες που καλείται να φέρει σε πέρας η/ο φοιτήτρια/ής, στο πλαίσιο των σπουδών του. Η πτυχιακή εργασία δίνει τη δυνατότητα στη/ον φοιτήτρια/ή να μελετήσει σε βάθος, με συστηματικό και επιστημονικό τρόπο, ένα θέμα που σχετίζεται με τα ενδιαφέροντά της/του και να συνθέσει δημιουργικά τις γνώσεις, τις ικανότητες και τις δεξιότητες που απόκτησε κατά τη διάρκεια των σπουδών. Ένας από τους στόχους της πτυχιακής εργασίας είναι να εξοικειωθεί η/ο φοιτήτρια/ής με τον τρόπο συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας και να εφαρμόσει τις αρχές και τη μεθοδολογία της συλλογής, ανάλυσης και ερμηνείας της βιβλιογραφίας και των ερευνητικών δεδομένων, της παρουσιάσής τους και της εξαγωγής συμπερασμάτων, δεξιότητες απαραίτητες για τη μελλοντική του σταδιοδρομία στον χώρο της εκπαίδευσης. Η εργασία επίσης παρέχει τη δυνατότητα στη φοιτήτρια και στον φοιτητή να αναπτύξει την κριτική του ικανότητα, την ικανότητα αυτενέργειας και επίλυσης προβλημάτων.

Μια επιστημονική εργασία προϋποθέτει αναζήτηση και κριτική εξέταση των θεωρητικών ιδεών και της υφιστάμενης ερευνητικής βιβλιογραφίας σχετικά με το αντικείμενο του ενδιαφέροντος. Στην περίπτωση που η πτυχιακή εργασία περιλαμβάνει εμπειρική έρευνα, τότε αυτή θα πρέπει να προσδιορίζει με σαφήνεια το ερώτημα ή τα ερωτήματα που προκύπτουν από τους προβληματισμούς που τίθενται στη σχετική με το θέμα βιβλιογραφία ή από ανάγκες και προβλήματα που επιζητούν απαντήσεις στον ευρύτερο χώρο της εκπαίδευσης. Προϋποθέτει επίσης την κατάλληλη επιλογή των συναφών προς την έρευνα μονάδων ανάλυσης και μεθόδων, τη συλλογή, τη διαχείριση, την ανάλυση και την ερμηνεία των δεδομένων όπως και την εξαγωγή συμπερασμάτων με στόχο να απαντηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα.

Ο παρών οδηγός πτυχιακής εργασίας περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες οδηγίες που πρέπει να ακολουθήσει η/ο φοιτήτρια/ής για την εκπόνηση και τη συγγραφή της. Περιγράφονται αναλυτικά ζητήματα που αφορούν τη διαδικασία επιλογής του θέματος της πτυχιακής, βασικοί κανόνες δεοντολογίας που πρέπει να τηρεί η/ο φοιτήτρια/ής, γενικές οδηγίες όσον αφορά τη συγγραφή της, τη δομή και τη μορφοποίησή της, οδηγίες για την παράθεση των βιβλιογραφικών αναφορών καθώς και ζητήματα που αφορούν την αξιολόγησή της.

Κλείνοντας τη σύντομη αυτή παρουσίαση του οδηγού θέλουμε να επισημάνουμε στις φοιτήτριες και φοιτητές να τον μελετήσουν προσεκτικά και να προσπαθήσουν να τον ακολουθήσουν στη δομή και μορφοποίηση της εργασίας τους και ελπίζουμε ότι η γραπτή του μορφή θα αποδειχθεί χρήσιμη και εποικοδομητική για την εκπόνηση και συγγραφή μιας πτυχιακής εργασίας.

## **2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Η πτυχιακή εργασία είναι προαιρετική και λαμβάνει 6 διδακτικές μονάδες και 8 ECTS. Η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας διαρκεί δύο εξάμηνα. Οι ενδιαφερόμενες/οι φοιτήτριες/τές θα πρέπει να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους, να έλθουν σε συνεννόηση με τον/τη διδάσκοντα/ουσα και, εφόσον γίνουν αποδεκτοί για πτυχιακή εργασία, να δηλώσουν την επιλογή τους στη Γραμματεία συμπληρώνοντας τη σχετική αίτηση που βρίσκεται στα χρήσιμα έντυπα στο τέλος του παρόντος οδηγού και

ηλεκτρονικά στη δήλωση μαθημάτων. Η αίτηση και η δήλωση για την πτυχιακή εργασία μπορεί να γίνει από το 2<sup>ο</sup> έτος και εξής, ενώ η παράδοσή της μέχρι τις 20 Μαΐου του Η' εξαμήνου.

Η πτυχιακή εργασία αξιολογείται κατά την εξεταστική περίοδο του Ιουνίου από τριμελή εξεταστική επιτροπή, που περιλαμβάνει εκτός από τον/την επιβλέποντα/ουσα διδάσκοντα/ουσα και δύο άλλα μέλη ΔΕΠ που το γνωστικό τους αντικείμενο έχει πλήρη ή σχετική συνάφεια με το υπό μελέτη θέμα. Ο/η φοιτητής/τρια έρχεται σε προηγούμενη επικοινωνία με τους αξιολογητές για να τους παραδώσει αντίγραφα της εργασίας σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή. Σε περίπτωση που η τριμελής επιτροπή κρίνει ότι η επεξεργασία του θέματος δεν έχει ολοκληρωθεί, η αξιολόγηση της πτυχιακής αναβάλλεται για την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Οι φοιτητές/τριες που δεν ολοκληρώνουν την πτυχιακή εργασία στα συγκεκριμένα χρονικά όρια θα πρέπει να κάνουν άλλες επιλογές μαθημάτων.

Η πτυχιακή εργασία προϋποθέτει στενή συνεργασία ανάμεσα στους διδάσκοντες και στους/τις φοιτητές/τριες. Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας ενδέχεται ο/η φοιτητής/τρια να αντιμετωπίσει την ανάγκη αλλαγής θέματος ή/και επιβλέπουσας/οντα διδάσκουσα/οντα, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση εκπαιδευτικής άδειας του/της διδάσκοντα/ουσας κατά το εξάμηνο ολοκλήρωσης της εργασίας, συνταξιοδότησης κλπ.. Στην περίπτωση αυτή μπορεί ο/η φοιτητής/τρια να ζητήσει αλλαγή επιβλέποντα/ουσας διδάσκοντα/ουσας και να συνεχίσει το ίδιο θέμα με έναν/μία νέο/α επιβλέποντα/ουσα, που θα δεχτεί να αναλάβει την επίβλεψη. Ενδέχεται επίσης ο/η φοιτητής/τρια να ζητήσει αλλαγή θέματος ή/και επιβλέποντα/ουσας όταν κρίνει ότι δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του συγκεκριμένου θέματος. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει τη διαδικασία επιλογής και ανάθεσης πτυχιακής εργασίας από την αρχή και αιτείται την αποσύνδεσή της/του από το προηγούμενο θέμα μετά από τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντα/ουσας διδάσκοντα/ουσας αιτιολογώντας πλήρως τον λόγο της αλλαγής θέματος/διδάσκοντα/ουσας. Μετά την έγκριση του αιτήματος από τη Συνέλευση του Τμήματος, ο/η φοιτητής/τρια μπορεί να εκπονήσει την πτυχιακή της/του εργασία με ένα νέο θέμα.

### **3. Βασικοί κανόνες δεοντολογίας**

Οι φοιτητριες/ές οφείλουν κατά την εκπόνηση και συγγραφή της πτυχιακής τους εργασίας να τηρούν βασικούς κανόνες δεοντολογίας. Σήμερα ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα στον ακαδημαϊκό χώρο με σοβαρές ηθικές αλλά και νομικές προεκτάσεις, αποτελεί η λογοκλοπή. Σύμφωνα με τους Δαφέρμο & Τσαούση (2011), η λογοκλοπή ορίζεται «η οικειοποίηση των απόψεων, ιδεών ή φράσεων άλλων ατόμων χωρίς να γίνεται αναφορά σε αυτούς. Με άλλα λόγια, όταν χρησιμοποιούμε σε ένα κείμενο κάτι που έγραψε κάποιος άλλος αλλά δεν αναφέρουμε ότι η ιδέα ή η άποψη αυτή του ανήκει, τότε υποπίπτουμε στο παράπτωμα της λογοκλοπής» (σελ.17).

Η λογοκλοπή αποτελεί ηθικό παράπτωμα, καθώς κάποιος παρουσιάζει μια ιδέα που δεν του ανήκει ως δική του, νομικό παράπτωμα, αφού στην ουσία αποτελεί κλοπή της πνευματικής ιδιοκτησίας ενός άλλου, αλλά κυρίως «αποτελεί μια λανθασμένη επιστημονική πρακτική η οποία οδηγεί σε στασιμότητα την επιστημονική γνώση, καθώς αυτή δεν εξελίσσεται και δεν εμπλουτίζεται με νέες ιδέες, απόψεις, επιχειρήματα ή κρίσεις» (Δαφέρμος & Τσαούσης, 2011, σελ. 17).



Η αναφορά στο έργο των άλλων γίνεται πάντοτε με τη χρήση των βιβλιογραφικών αναφορών. Σε περίπτωση που κάποιος δεν αναφέρει τη βιβλιογραφική παραπομπή που αντιστοιχεί σε μια διατυπωμένη άποψη, ιδέα, επιχειρήματα ή κρίση, τότε υποπίπτει στο παράπτωμα της λογοκλοπής, αφού φαίνεται σαν να παρουσιάζει τις συγκεκριμένες απόψεις ως δικές του. Ακόμη και η στενή παράφραση των απόψεων κάποιου άλλου χωρίς την παράθεση της αντίστοιχης παραπομπής, εμπίπτει στην έννοια της λογοκλοπής. Το παράπτωμα της λογοκλοπής μπορεί να συντελεστεί ακόμη και χωρίς να υπάρχει πρόθεση, από τη στιγμή που ο συγγραφέας ενός κειμένου έχει αμελήσει να αναφέρει τις πηγές από τις οποίες προέρχονται οι πληροφορίες που αναφέρονται στο κείμενό του. Τέτοιου είδους πληροφορίες μπορεί να είναι: α) επιχειρήματα, απόψεις, ιδέες συμπεράσματα ή θεωρίες που έχουν διατυπωθεί από κάποιο άτομο, β) ερευνητικά δεδομένα, στατιστικοί πίνακες, γραφήματα, που έχουν εκπονηθεί από κάποιον άλλο και γ) επιστημονικά εργαλεία (π.χ. ερωτηματολόγια) ή μέθοδοι έρευνας που έχουν χρησιμοποιηθεί για πρώτη φορά από κάποιο άτομο (Δαφέρμος & Τσαούσης, 2011, σελ. 18).

Μια πρακτική την οποία συχνά ακολουθούν οι φοιτητές/τριες όταν συγγράφουν μια επιστημονική εργασία, είναι το λεγόμενο «κόψε – ράψε» (cut – paste). Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, «κάποιος απλά συγγράφει μία εργασία επιλέγοντας μικρές ενότητες από διαφορετικές πηγές («κόψε»), τις οποίες στη συνέχεια τις παραθέτει αυτούσιες («ράψε») χωρίς μάλιστα να αναφέρονται οι πηγές από όπου έχουν προέλθει αυτές οι πληροφορίες. Ακόμη όμως και στην περίπτωση που αναφέρονται οι πηγές, το γεγονός ότι παρατίθενται αυτούσια τα λεγόμενα κάποιων ατόμων χωρίς να χρησιμοποιούνται εισαγωγικά, ώστε να δηλώνεται ξεκάθαρα ότι κάποιος άλλος έχει διατυπώσει αυτές τις απόψεις, πάλι υπάρχει το φαινόμενο της λογοκλοπής» (Δαφέρμος & Τσαούσης, 2011, σελ.18).

Ως εκ τούτου, η/ο φοιτήτρια/ής που θα εκπονήσει πτυχιακή εργασία θα πρέπει να λάβει υπόψη του ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι αυτή αποτελεί προϊόν λογοκλοπής, τότε αυτόματα η εργασία του μηδενίζεται.

#### **4. Οδηγίες συγγραφής της πτυχιακής εργασίας**

Για τη συγγραφή της πτυχιακής εργασίας οι φοιτήτριες/ές θα πρέπει να κατανοήσουν ότι ο γραπτός λόγος παρουσιάζει κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά σε σχέση με τον προφορικό. Για παράδειγμα, ο γραπτός λόγος θα πρέπει να είναι σαφής και περιεκτικός και να αναπτύσσει επιχειρήματα για την τεκμηρίωση των ιδεών και των απόψεων που παρουσιάζονται, να μην είναι δογματικός και να αποφεύγει τη μεροληπτική στάση ή εκφράσεις που υποδηλώνουν προκαταλήψεις απέναντι σε διάφορες κοινωνικές ομάδες.

Μεγάλη προσοχή πρέπει επίσης να δίνεται στην ορθή χρήση της ορολογίας. Οι συγγραφείς των εργασιών πρέπει να χρησιμοποιούν τους ευρέως αποδεκτούς επιστημονικούς όρους, φροντίζοντας να διασταυρώνουν την ορθότητά τους. Μια πτυχιακή εργασία είναι ένα επιστημονικό κείμενο και επομένως πρέπει να δίνεται ανάλογη προσοχή στη δομή της, τη σύνταξη, τη στίξη και τη γραμματική. Το κείμενο της εργασίας πρέπει να έχει λογική ροή και συνέπεια και όσα γράφονται να έχουν άμεση σχέση με τον σκοπό της μελέτης. Οι προτάσεις θα πρέπει να έχουν σαφή και πλήρη δομή και οι παράγραφοι θα πρέπει να συνδέονται μεταξύ τους νοηματικά. Γενικότερα, το κείμενο πρέπει να είναι ευανάγνωστο, σαφές και να έχει προσωπικό

ύφος. Τέλος, η εργασία πρέπει να ακολουθεί συγκεκριμένη δομή, όπως αυτή που παρουσιάζεται στη συνέχεια του παρόντος οδηγού.

## **5. Δομή πτυχιακής εργασίας**

### *5.1. Συνοπτική Δομή Πτυχιακής Εργασίας<sup>1</sup>*

**ΕΞΟΦΥΛΛΟ**

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ [προαιρετικά]**

**ΠΕΡΙΛΗΨΗ**

**ABSTRACT**

**ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ**

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ**

**ΛΙΣΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ**

**ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ**

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ**

**ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

**A. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΤΙΤΛΟΣ**

**1.1. Υπότιτλος**

**1.2. Υπότιτλος**

**1.3. Υπότιτλος**

**1.n. Υπότιτλος**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΤΙΤΛΟΣ**

**2.1. Υπότιτλος**

**2.2. Υπότιτλος**

**2.3. Υπότιτλος**

**2.n. Υπότιτλος**

**B. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ**

**3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ**

**3.1. Σκοπός, στόχοι, ερευνητικά ερωτήματα ή ερευνητικές υποθέσεις**

**3.2. Ερευνητικές μέθοδοι και ερευνητικά εργαλεία**

**3.3. Δείγμα**

**3.4. Διαδικασία**

**3.5. Επεξεργασία ερευνητικών δεδομένων**

**4. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ<sup>2</sup>**

**4.1. Υπότιτλος**

**4.2. Υπότιτλος**

**4.3. Υπότιτλος**

**4.n. Υπότιτλος**

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

**ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ [προαιρετικά]**

### *5.2. Αναλυτική Δομή Πτυχιακής Εργασίας*

Τα στοιχεία που συνθέτουν την εργασία είναι τα ακόλουθα:

---

<sup>1</sup> Η δομή που παρουσιάζεται είναι ενδεικτική και μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του γνωστικού πεδίου και τις κατευθυντήριες οδηγίες του/της διδάσκοντα/ουσας.

<sup>2</sup> Η παρουσίαση και η συζήτηση των αποτελεσμάτων μπορούν να αποτελούν ξεχωριστά κεφάλαια.

- **Εξώφυλλο** : Πρέπει να ακολουθεί το πρότυπο που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι
- **Ευχαριστίες**: Προαιρετικά, στο σημείο αυτό μπορεί ο/η συγγραφέας ή οι συγγραφείς της εργασίας να προσθέσει/ουν ευχαριστίες.
- **Περίληψη**: Η περίληψη μπορεί να έχει έκταση 100-250 περίπου λέξεων. Παρουσιάζει συνοπτικά το περιεχόμενο της πτυχιακής εργασίας. Περιλαμβάνει μια γενική παρουσίαση του θέματος, τους στόχους, τη μεθοδολογία, τα συμπεράσματα και τη συμβολή ή τους περιορισμούς της.
- **Abstract**: Η περίληψη πρέπει να γράφεται και στα Αγγλικά.
- **Λέξεις κλειδιά**: Συνήθως πέντε με έξι όροι σχετικοί με το περιεχόμενο της εργασίας.
- **Πίνακας περιεχομένων**: Τα περιεχόμενα πρέπει να είναι σε μορφή διαρθρωμένης λίστας (επίπεδα) και να φαίνονται όλα τα κεφάλαια και υποκεφάλαια της εργασίας.
- **Λίστα Εικόνων**: Σε διαφορετική σελίδα τοποθετείται λίστα των εικόνων της εργασίας με τις αντίστοιχες λεζάντες και αντίστοιχους αριθμούς σελίδων.
- **Λίστα Πινάκων**: Σε διαφορετική σελίδα τοποθετείται λίστα με τους πίνακες, τους τίτλους τους και τους αντίστοιχους αριθμούς σελίδων.
- **Γλωσσάριο ή Κατάλογος συντομογραφιών**: Σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται ειδικοί όροι, συντομογραφίες και ακρωνύμια, χρησιμοποιούμε γλωσσάριο ή κατάλογο συντομογραφιών.
- **Εισαγωγή**: Περιλαμβάνει μια σύντομη περιγραφή του θέματος, τη σπουδαιότητα του θέματος, τον σκοπό, τους στόχους, τα ερευνητικά ερωτήματα, τη μεθοδολογία και τη συμβολή της. Η εισαγωγή ολοκληρώνεται με την παρουσίαση της δομής της πτυχιακής εργασίας, δηλαδή το περίγραμμα των κεφαλαίων που περιλαμβάνονται.
- **Θεωρητικό μέρος**: Το θεωρητικό μέρος αφορά τη βιβλιογραφική επισκόπηση του υπό μελέτη θέματος ή διαφορετικά το θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας. Η βιβλιογραφική επισκόπηση είναι η παρουσίαση της θεωρητικής και ερευνητικής γνώσης σχετικά με το υπό μελέτη θέμα η οποία σκιαγραφεί τι είναι ήδη γνωστό, αιτιολογεί το ερευνητικό ερώτημα η ερευνητικά ερωτήματα της εργασίας και καταδεικνύει τη σημασία και την πιθανή συνεισφορά της. Η ενότητα αυτή πρέπει να απαντά στα εξής ερωτήματα: τι είναι γνωστό σχετικά με το υπό μελέτη θέμα, ποιες είναι οι συναφείς με το θέμα έννοιες και θεωρίες και τι είδους έρευνες έχουν γίνει.
- **Μεθοδολογία**: Σε αυτό το μέρος της εργασίας αναλύεται η προβληματική της έρευνας, διατυπώνεται ο σκοπός και οι στόχοι καθώς και τα ερευνητικά ερωτήματα ή οι ερευνητικές υποθέσεις. Στη συνέχεια περιγράφονται και τεκμηριώνονται οι μεθοδολογικές προσεγγίσεις (ποσοτική ή ποιοτική προσέγγιση) και οι ερευνητικές μέθοδοι. Επιπλέον παρατίθενται πληροφορίες για τον τρόπο συγκρότησης του δείγματος, περιγράφεται το δείγμα και τα ερευνητικά εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν για τη συλλογή των δεδομένων (π.χ. ερωτηματολόγιο, συνέντευξη κ.λπ.) καθώς και η διαδικασία συλλογής των δεδομένων (π.χ. τόπος, χρόνος, τρόπος συγκέντρωσης δεδομένων κ.λπ.) και επεξεργασίας των δεδομένων (περιγραφή και τεκμηρίωση της/των μεθόδου/ων ποσοτικής ή ποιοτικής ανάλυσης). Σε περίπτωση έρευνας που αφορά βιβλιογραφική επισκόπηση, η μεθοδολογία αναφέρεται στον τρόπο αναζήτησης

της βιβλιογραφίας, το εύρος της επισκόπησης και την προσέγγιση που ακολουθήθηκε για να προκύψουν συμπεράσματα.

- **Παρουσίαση και συζήτηση αποτελεσμάτων.** Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει δύο υποενότητες. Η μία υποενότητα αφορά την αναλυτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας και η δεύτερη, τα σχολιάζει και τα συνδέει με τη βιβλιογραφία και τις προηγούμενες έρευνες σε σχέση με το θέμα. Σε περίπτωση που έχουν διατυπωθεί ερευνητικές υποθέσεις, σχολιάζεται η επιβεβαίωση ή η διάψευσή τους. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο στόχος της έρευνας είναι να απαντήσει στα ερευνητικά ερωτήματα που τίθενται και ως εκ τούτου η συζήτηση των αποτελεσμάτων πρέπει να εστιάζει σε αυτά. Εάν ο/η επιβλέπων/ουσα διδάσκων/ουσα το κρίνει απαραίτητο η ενότητα μπορεί να αποτελέσει δύο διακριτά κεφάλαια, όπου το ένα παρουσιάζει τα δεδομένα της έρευνας και το άλλο τα σχολιάζει και τα συνδέει με την ερευνητική βιβλιογραφία.
- **Συμπεράσματα.** Περιλαμβάνουν σύντομη περιγραφή της εργασίας (θέμα, μεθοδολογία, σημαντικά ευρήματα), τη συμβολή της σε επίπεδο θεωρίας και πράξης, τους περιορισμούς της και προτάσεις για μελλοντική έρευνα.
- **Βιβλιογραφία:** Στην ενότητα αυτή παρατίθενται όλες οι βιβλιογραφικές πηγές που αξιοποιήθηκαν στην εργασία και που εμφανίζονται στο κείμενο της εργασίας ως παραπομπές.
- **Παράρτημα:** Στο παράρτημα καταχωρούνται πρόσθετες πληροφορίες και στοιχεία που αφορούν την πτυχιακή εργασία, όπως για παράδειγμα τα ερευνητικά εργαλεία (π.χ. ένα ερωτηματολόγιο, τον οδηγό για τις συνεντεύξεις κ.λπ.), φωτογραφίες, έργα μαθητών, απομαγνητοφώνηση συνεντεύξεων κλπ.

## **6. Μορφοποίηση κειμένου της πτυχιακής εργασίας**

- Το κυρίως κείμενο της εργασίας πρέπει να έχει έκταση όχι μικρότερη από 10.000 λέξεις (40 σελίδες) και όχι μεγαλύτερη από 20.000 λέξεις (60 σελίδες) μαζί με την περίληψη, τα παραρτήματα και τη βιβλιογραφία.
- Η πτυχιακή κατατίθεται δακτυλογραφημένη σε χαρτί A4 με μέγεθος γραμματοσειράς 12 στιγμών, διάστιχο 1,5 και περιθώρια 2,54 εκατοστών επάνω και κάτω και 3,18 αριστερά και δεξιά. Συνίσταται η χρήση της γραμματοσειράς Times New Roman. Κατ' αντιστοιχία, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα ακόλουθα μεγέθη και είδη γραμματοσειρών: α) Τίτλοι Κεφαλαίων: 16 στ. έντονη γραφή, στοίχιση αριστερά, β) Τίτλοι υποενοτήτων κεφαλαίου: 14 στιγμών, έντονη γραφή, στοίχιση αριστερά, γ) Τίτλοι υποενοτήτων 3ου επιπέδου: 12 στιγμών, πλάγια γραφή, στοίχιση αριστερά και δ) Κυρίως κείμενο: 12 στιγμών, πλήρης στοίχιση. Τα διαστήματα πριν και μετά τον τίτλο και υπότιτλο είναι 12στ. και 6 στ. αντίστοιχα.
- Σε κάθε ενότητα ή υποενότητα, η πρώτη γραμμή της πρώτης παραγράφου ξεκινά από το περιθώριο της σελίδας, ενώ για τις υπόλοιπες παραγράφους έχει εσοχή 1,27 εκατοστά, χωρίς κενό διάστημα μεταξύ των παραγράφων. Τα κεφάλαια και τα υποκεφάλαια πρέπει να έχουν αρίθμηση και τίτλο. Η αρίθμηση των σελίδων πρέπει να είναι συνεχής, να γίνεται από την πρώτη σελίδα (χωρίς να φαίνεται ο αριθμός της) και να εμφανίζεται στο κάτω μέρος, στην εξωτερική πλευρά της σελίδας ή στο κέντρο.
- Τα διαγράμματα, οι εικόνες και οι πίνακες πρέπει να έχουν λεζάντες γραμμένες με γραμματοσειρά Times New Roman 11 στιγμών, να είναι στοιχισμένες στο κέντρο της σελίδας και να είναι αριθμημένες. Η αρίθμηση πρέπει να αναγράφεται

στην αρχή της λεζάντας με έντονη γραφή. Όλα αυτά τα στοιχεία θα πρέπει να σχολιάζονται και να αναφέρονται μέσα στο κείμενο. Η αναφορά γίνεται είτε απευθείας από το κείμενο (π.χ. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 1 ...) ή έμμεσα στο κείμενο. Τέλος, μπορούν να χρησιμοποιηθούν διαγράμματα, εικόνες και πίνακες από εξωτερικές πηγές εφόσον αναγράφεται η πηγή τους στο τέλος της λεζάντας. Για παράδειγμα: Πηγή: Συγγραφέας, (έτος: σελίδα).

## **7. Οδηγίες για την παράθεση της βιβλιογραφίας**

Οι οδηγίες που αναφέρονται στον παρόντα οδηγό για την παράθεση της βιβλιογραφίας ακολουθούν το σύστημα APA. Η παράθεση της βιβλιογραφίας δεν είναι απαραίτητο να ακολουθεί το συγκεκριμένο σύστημα, αλλά οπωσδήποτε θα πρέπει να ακολουθεί κάποιο από τα καθιερωμένα διεθνή πρότυπα σε όλο το κείμενο της εργασίας. Σε κάθε περίπτωση ακολουθείται το σύστημα που υποδεικνύει στη/στον φοιτήτρια/ή ο/η επιβλέπων/-ουσα διδάσκων/-ουσα.

Οι βασικοί κανόνες της παράθεσης βιβλιογραφίας αναφέρονται στον τρόπο που καταγράφουμε τις **παραπομπές** και στον τρόπο που καταγράφουμε τις **βιβλιογραφικές αναφορές**. Οι παραπομπές είναι ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζουμε στη εργασία μας ότι μια ορισμένη πληροφορία ή ιδέα έχει προέλθει από μια άλλη πηγή. Στο τέλος της εργασίας μας θα πρέπει να υπάρχει και η αντίστοιχη βιβλιογραφική αναφορά, να αναφέρουμε, δηλαδή, όλες τις πληροφορίες που θα βοηθήσουν τον αναγνώστη να εντοπίσει την παραπομπή, όπως για παράδειγμα, το όνομα του/των συγγραφέα/ων, το έτος δημοσίευσης, τον τίτλο της εργασίας κ.λπ.

Οι βιβλιογραφικές πηγές της εργασίας μπορεί να είναι: βιβλία, περιοδικά, πρακτικά συνεδρίου, λεξικά ή εγκυκλοπαίδειες, διδακτορικές, μεταπτυχιακές ή πτυχιακές εργασίες, διαδικτυακές πηγές, εφημερίδες κ.λπ. Στη συνέχεια παρατίθενται οδηγίες και παραδείγματα για τον τρόπο που αναγράφονται οι παραπομπές και οι βιβλιογραφικές αναφορές, ανάλογα με το είδος της πηγής που περιγράφεται κάθε φορά. Όλα σχεδόν τα παραδείγματα προέρχονται από το εγχειρίδιο *Σύστημα APA. Βασικές οδηγίες* του Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας (ΕΕΥΕΜ) του ΕΑΠ.

### **7.1. Βιβλίο σε έντυπη μορφή με έναν συγγραφέα**

#### *A. Παραπομπή (μέσα στο κείμενο)*

Όταν θα πρέπει να παραθέσουμε μια βιβλιογραφική παραπομπή μέσα στο κείμενο, εισάγουμε το επώνυμο του συγγραφέα καθώς και το έτος δημοσίευσης της πηγής που χρησιμοποιούμε. Αυτό μπορεί να γίνει είτε στο τέλος της πρότασής μας είτε στην αρχή της πρότασης είτε μέσα στην πρόταση, όπως στα ακόλουθα παραδείγματα:

α) Σε μια πρόσφατη μελέτη διαπιστώθηκε ότι ο χρόνος αντίδρασης των ατόμων επηρεάζεται από τον αριθμό των ταυτόχρονων ερεθισμάτων που επεξεργάζεται το άτομο (Taylor, 1994).

β) Σε μια πρόσφατη μελέτη (Taylor, 1994), διαπιστώθηκε ότι ο χρόνος αντίδρασης των ατόμων επηρεάζεται από τον αριθμό των ταυτόχρονων ερεθισμάτων που επεξεργάζεται το άτομο.

γ) Σύμφωνα με τον Taylor (1994) ο χρόνος αντίδρασης των ατόμων επηρεάζεται από τον αριθμό των ταυτόχρονων ερεθισμάτων που επεξεργάζεται το άτομο.

#### *B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου)*

Βάμβουκας, Μ. Ι. (1998). *Εισαγωγή στην Ψυχοπαιδαγωγική Έρευνα και Μεθοδολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρης. (η δεύτερη σειρά της βιβλιογραφικής αναφοράς πρέπει να έχει εσοχή 1 εκατοστά)

## **7.2. Ηλεκτρονικό Βιβλίο (E-book)**

*A. Παραπομπή (μέσα στο κείμενο)*

Όπως και στην περίπτωση του βιβλίου έντυπης μορφής.

*B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου)*

Zimring, C.A. (2005). *Cash for your Trash: Scrap Recycling in America [eBook version]*. Ανακτήθηκε 9 Απριλίου, 2012, από <http://site.ebrary.com/lib/cgcc>

Volz, B.D. (Ed.). (2000). *Junior Genreflecting: A Guide to Good Reads and Series Fiction for Children*. Englewood CO: Libraries Unlimited. Doi: 10.1036/0071393724

## **7.3. Βιβλίο με δύο και περισσότερους συγγραφείς**

*A. Παραπομπή (μέσα στο κείμενο)*

(Cengel & Boles, 1994) ή Έρευνα των Cengel και Boles (1994) έδειξε ότι...

**ΣΗΜΕΙΩΣΗ:** Αν οι συγγραφείς είναι περισσότεροι των δύο, μεταξύ των δύο τελευταίων συγγραφέων χρησιμοποιούμε το σύμβολο «&». Όταν παραπέμφουμε δεύτερη φορά στην ίδια πηγή γράφουμε μόνο τον πρώτο συγγραφέα και στη συνέχεια τη συντομογραφία 'κ.ά.'. Για παράδειγμα, (Ανδρέου κ.ά., 2006 ή et al., για ξενόγλωσσο κείμενο).

*B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου)*

Cengel, Y.A. & Boles, M.A. (1994). *Thermodynamics: an engineering approach*. London: McGraw Hill.

Ανδρέου, Κ., Βέρτης, Ν. & Γαλανός, Α. (2006). *Οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές στη σχολική τάξη*. Πάτρα: Πιεστήριο.

## **7.4. Κεφάλαιο από βιβλίο με επιμέλεια**

*A. Παραπομπή (μέσα στο κείμενο)*

(Keegan, 2001) ή Ο προβληματισμός που θέτει ο Keegan (2001) συμφωνεί με...

*B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου)*

Keegan, D. (2001). Η ευρωπαϊκή πανεπιστημιακή εξ αποστάσεως εκπαίδευση στην αυγή της τρίτης χιλιετίας. Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ.), *Απόψεις και Προβληματισμοί για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση* (σσ. 15-31). Αθήνα: Προπομπός.

Charmaz, K. (2000). Grounded Theory: Objectivist and Constructivist Methods. In N. Denzin & Y. Lincoln (Eds.), *Handbook of Qualitative Research, 2nd Edition* (pp. 509-535). Thousand Oaks, CA: Sage.

## **7.5. Άρθρο συνεδρίου από βιβλίο πρακτικών**

*A. Παραπομπή (μέσα στο κείμενο)*

(Μανούσου, 2005) ή Εκείνο που διαπιστώνει η Μανούσου (2005) μπορεί να ερμηνεύσει το αποτέλεσμα αυτής της έρευνας...

*B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου)*

Μανούσου, Ε. (2005). Σχεδιασμός εναλλακτικού διδακτικού υλικού για Αεζαε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ.), *3ο Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Εφαρμογές, 11-13 Νοεμβρίου 2005* (σσ. 629-637). Πάτρα: Εκδόσεις Προπομπός.

Kavathatzopoulos, I. (2007). Information Technology as a tool for democratic skills. In A. Lionarakis (Ed.), *4th International Conference in Open and Distance Learning*.

*Forms of Democracy in Education: Open Access and Distance Education, 23-25 November 2007* (pp. 155-162). Athens: Propombos.

#### **7.6. Άρθρο περιοδικού σε έντυπη μορφή**

A. Παραπομπή (μέσα στο κείμενο)

(Φιλίππου, 2002) ή Στην έρευνα του Φιλίππου (2002) για πρώτη φορά ...

B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου)

Φιλίππου, Η. (2002). Διδάσκοντας με τη βοήθεια των υπολογιστών: Μία μελέτη περίπτωσης. *Computers & Education, Vol 11* (No 2), 343-364.

#### **7.7 Άρθρο περιοδικού με DOI**

A. Παραπομπή (μέσα στο κείμενο)

(Ραϊνίο, 1975) ή Ο Ραϊνίο (1975) διαπίστωσε ότι ...

B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου)

Ραϊνίο, Α. (1975). Perceptual comparisons through the mind's eye. *Memory & Cognition, 3*, pp. 635-647. <http://doi:10.1037/0278-6133.24.2.225>

#### **7.8. Άρθρο περιοδικού που εκδίδεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή στο διαδίκτυο**

A. Παραπομπή (μέσα στο κείμενο)

(Κουλικουρτί, 2009) ή Η Κουλικουρτί (2009) τονίζει την ανάγκη για ...

B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου)

Κουλικουρτί, Α. (2009). Distance Education for all. *Open Education – The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology, Vol 5* (No1), 1-9. Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2012, από [http://www.openedu.gr/share/magaz\\_files/papers\\_pdf/03.pdf](http://www.openedu.gr/share/magaz_files/papers_pdf/03.pdf)

#### **7.9. Λεξικό ή εγκυκλοπαίδεια**

A. Παραπομπή (μέσα στο κείμενο)

(Φιλίππου, 2004)

B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου)

Φιλίππου, Η. (2004). Ελλάς: Πολιτική γεωγραφία. Στο Χ. Παναγιώτου & Μ. Κακογιάννη (Επιμ.), *Εγκυκλοπαίδεια της Σύγχρονης Ευρώπης* (Τόμος 4, σσ. 221-242). Πάτρα: Πιεστήριο.

Hernandez, J. & Squires, R. (1999). House plants. In T. Zollinger (Ed.), *The encyclopedia of botany* (Vol. 7, pp. 45-75). New York: Macmillan.

#### **7.10. Διδακτορικό, Μεταπτυχιακή ή Πτυχιακή εργασία**

A. Παραπομπή (μέσα στο κείμενο)

Όπως και στις προηγούμενες περιπτώσεις όταν παραθέτουμε αυτολεξεί απόσπασμα από οποιοδήποτε υλικό, τότε πρέπει να τίθεται εντός εισαγωγικών και να αναφέρεται οπωσδήποτε ο αριθμός της σελίδας ή των σελίδων από όπου αντλήθηκε το αυτολεξεί απόσπασμα.

Για παράδειγμα:

Η Χαρτοφύλακα (2011, σελ. 164) αναφέρει χαρακτηριστικά πως: «ένα ανοικτό σε παρεμβάσεις εκπαιδευτικό υλικό εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δίνει απεριόριστες δυνατότητες στους φοιτητές/τριες, αλλά και τους καθηγητές συμβούλους, να παρεμβαίνουν στο περιεχόμενο του υλικού και να εμπλουτίζουν τόσο αυτό, όσο και το ίδιο το μάθημα με τις απόψεις και τις εμπειρίες τους.»

B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου)

Χαρτοφύλακα, Α.Μ. (2011). *Η διασφάλιση ποιότητας στην παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, διαμόρφωση κριτηρίων*

ποιότητας περιεχομένου (Αδημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή). Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα.

### **7.11. Διαδικτυακή πηγή με όνομα συγγραφέα**

*A. Παραπομπή (μέσα στο κείμενο)*

Όπως και στις προηγούμενες περιπτώσεις.

*B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου)*

Jameson, E. (2001). *NCH FACT sheets on homelessness*. Retrieved August 12, 2001, from <http://nch.ari.net/facts.html>

### **7.12. Διαδικτυακή πηγή χωρίς όνομα συγγραφέα**

*A. Παραπομπή (μέσα στο κείμενο)*

Εντός παρένθεσης γράφουμε τον τίτλο του άρθρου και το έτος. Δηλαδή: (“Sea Turtle Restoration Project”, 2006)

*B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου)*

Sea Turtle Restoration Project. (2006, April 2). Ανακτήθηκε από <http://seaturtles.org/section.php?id=104>

Όταν δεν αναφέρεται το όνομα του γράφοντος, αλλά υπάρχει ημερομηνία, τότε γίνεται ως εξής:

Esos (2015). Συνεδριάζουν τα Συμβούλια Ιδρύματος των Πανεπιστημίων. Διαθέσιμο στο [www.esos.gr/arthra/38489/synedriazoun-ta-symvoylia-idrymatos-ton-panepistimion](http://www.esos.gr/arthra/38489/synedriazoun-ta-symvoylia-idrymatos-ton-panepistimion) (τελευταία ανάκτηση 25-5-2015).

Όταν δεν υπάρχει ημερομηνία, τότε στη θέση της βάζουμε χ.η (χωρίς ημερομηνία) ή αντίστοιχα στα αγγλικά n.d. (no date). Για παράδειγμα:

Heuristic. (n.d.). In Merriam-Webster’s online dictionary (11th ed.). Available at <http://www.m-w.com/dictionary/heuristic> (last accessed 25/5/2015).

### **7.13. Διαδικτυακή πηγή ολόκληρη όχι ένα συγκεκριμένο μέρος της**

*A. Παραπομπή (μέσα στο κείμενο)*

Για να παραπέμψουμε σε μία ολόκληρη διαδικτυακή πηγή, δηλαδή, σε ένα ολόκληρο web site, αρκεί να αναφέρουμε το url εντός παρενθέσεως. Για παράδειγμα:

Το Πανεπιστήμιο του Σικάγο (<http://humanities.uchicago.edu>) αποτελεί μία εξαιρετική περίπτωση ...

*B. Βιβλιογραφική αναφορά (στο τέλος του κειμένου)*

Δεν χρειάζεται να καταγραφεί η αναφορά τους στις τελικές βιβλιογραφικές Αναφορές. Αρκεί η παραπομπή σε αυτά εντός του κειμένου, όπως στο παραπάνω παράδειγμα.

Η βιβλιογραφία μπορεί να είναι ελληνική, ξενόγλωσση ή συνδυασμός τους. Στην περίπτωση του συνδυασμού όλες οι πηγές παρατίθενται σε ενιαία λίστα με την ξενόγλωσση να προηγείται της ελληνόγλωσσης (Μπράτιστης & Μιχαήλ, 2015). Επιπλέον, όλες οι βιβλιογραφικές πηγές παρατίθενται με αλφαβητική σειρά. Για κάθε συγγραφέα (σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερα από ένα έργα του ίδιου συγγραφέα στη βιβλιογραφία), κατ’ αρχήν αναφέρονται οι μονογραφίες, μετά τα έργα που έχει συγγράψει από κοινού με άλλους. Σε κάθε περίπτωση, όταν ο συγγραφέας ή η συγγραφική ομάδα είναι ίδια σε περισσότερα από ένα έργα, τότε αυτά αναγράφονται με χρονολογική σειρά (το παλαιότερο πρώτο), ενώ όταν δύο ή περισσότερα έργα γράφτηκαν την ίδια χρονιά, τότε στο τέλος της χρονολογίας μπαίνει μια ένδειξη με γράμματα (π.χ. 2015α, 2015β, 2015γ, κλπ.). Τέλος, ως χρονολογία εννοείται η χρονιά έκδοσης του έργου ((Μπράτιστης & Μιχαήλ, 2015).



Αντίστοιχα, στις παραπομπές και στην περίπτωση που η παραπομπή αφορά περισσότερα του ενός έργα, τότε αυτά μπαίνουν στην ίδια παρένθεση και χωρίζονται μεταξύ τους με ερωτηματικό (Μπράτιτσης, 2010; Μιχαήλ, 2012; Μπράτιτσης & Μιχαήλ, 2015), ενώ ακολουθούν τους παραπάνω κανόνες: Όταν ο/οι συγγραφείς/συγγραφείς είναι ίδιοι και αλλάζει μόνο η χρονολογία, τότε η παραπομπή θα γίνει ως εξής: (Μπράτιτσης & Μιχαήλ, 2014; 2015). Όταν εντός μιας παρένθεσης παραπέμπουμε σε δύο ή περισσότερες πηγές, τότε θα πρέπει να τις παρουσιάσουμε με τη σειρά που εμφανίζονται στις τελικές βιβλιογραφικές αναφορές (δηλαδή, αλφαβητικά και μετά χρονολογικά). Για παράδειγμα: Τα αποτελέσματα της έρευνας συμφωνούν με εκείνα προηγούμενων ερευνών (Βασιλού-Παπαγεωργίου & Βασάλα, 2005. Γκίρτζη, 2005. Κουστουράκης & Παναγιωτακόπουλος, 2005).

Τέλος, υπάρχει περίπτωση να πρέπει να γίνει παραπομπή σε έργο που αναφέρεται σε ένα άλλο έργο. Για παράδειγμα, αν ο/η συγγραφέας της πτυχιακής εργασίας έχει διαβάσει το άρθρο (Μπράτιτσης, 2015) και μέσα αναφέρεται το έργο (Κόμης, 2004), αλλά στην πραγματικότητα δεν έχει διαβάσει το (Κόμης, 2004), τότε η παραπομπή θα είναι (Κόμης, 2004 ό.α. ή όπως αναφ. στο Μπράτιτσης, 2015).

## **8. Η αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας**

Τα κριτήρια αξιολόγησης της πτυχιακής εργασίας αφορούν: α) την αξιοποίηση της σχετικής βιβλιογραφίας, β) την ποιότητα της χρήσης του λόγου, γ) τη δομή και παρουσίαση της εργασίας, δ) την οικοδόμηση και χρήση επιχειρημάτων, ε) τη τήρηση κανόνων δεοντολογίας, στ) την καταλληλότητα της μεθοδολογικής προσέγγισης, η) την τήρηση του παρόντος οδηγού αναφορικά με την παράθεση βιβλιογραφικών αναφορών και των κανόνων μορφοποίησης και τέλος, την ανταπόκριση του/της φοιτητή/τριας στην εφαρμογή των παρατηρήσεων και των διορθώσεων του/της επιβλέποντα διδάσκοντα/ουσας.

### **Βιβλιογραφικές αναφορές**

Δαφέρμος, Μ. & Τσαούσης, Γ. (2011). *Οδηγός Συγγραφής διπλωματικών εργασιών*. Τμήμα Ψυχολογίας. Πανεπιστήμιο Κρήτης. Ανακτήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2019 από [http://psixologia.dev.edu.uoc.gr/studies/undergraduate-studies/ptyhiaki-ergasia.html?item\\_id=711](http://psixologia.dev.edu.uoc.gr/studies/undergraduate-studies/ptyhiaki-ergasia.html?item_id=711)

Μπράτιτσης, Θ. & Μιχαήλ, Δ. (2015). Οδηγός εκπόνησης πτυχιακής εργασίας. Ανακτήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2019, από <https://nured.uowm.gr/wp-content/uploads/2015/12/odigos-ptyxiaki.pdf>

Σπανάκα, Α. (χ.η). *Σύστημα APA. Βασικές οδηγίες*. Ανακτήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2019, από [https://eeyem.eap.gr/wp-content/uploads/2016/09/APA\\_ver2.pdf](https://eeyem.eap.gr/wp-content/uploads/2016/09/APA_ver2.pdf)



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ  
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ  
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ



ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ  
ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ/Η  
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ  
ΟΝΟΜΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑ/ΟΥΣΑΣ  
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΕΤΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<b>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</b> .....	
<b>A. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ</b> .....	
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΤΙΤΛΟΣ</b> .....	
1.1. Υπότιτλος .....	
1.2. Υπότιτλος .....	
1.3. Υπότιτλος .....	
1.η. Υπότιτλος .....	
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΤΙΤΛΟΣ</b> .....	
2.1. Υπότιτλος .....	
2.2. Υπότιτλος .....	
2.3. Υπότιτλος .....	
2.η. Υπότιτλος .....	
<b>B. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ</b> .....	
<b>3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ</b> .....	
3.1. Σκοπός, στόχοι, ερευνητικά ερωτήματα ή ερευνητικές υποθέσεις .....	
3.2. Ερευνητικές μέθοδοι και ερευνητικά εργαλεία .....	
3.3. Δείγμα .....	
3.4. Διαδικασία .....	
3.5. Επεξεργασία ερευνητικών δεδομένων .....	
<b>4. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ<sup>3</sup></b> .....	

<sup>3</sup> Η παρουσίαση και η συζήτηση των αποτελεσμάτων μπορούν να αποτελούν ξεχωριστά κεφάλαια.

<b>4.1. Υπότιτλος .....</b>	<b>.....</b>
<b>4.2. Υπότιτλος .....</b>	<b>.....</b>
<b>4.3. Υπότιτλος .....</b>	<b>.....</b>
<b>4.η. Υπότιτλος .....</b>	<b>.....</b>
<b>ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ .....</b>	<b>.....</b>
<b>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ .....</b>	<b>.....</b>
<b>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ [προαιρετικά].....</b>	<b>.....</b>

## Χρήσιμα έντυπα

Ιωάννινα, 00/00/20....

Προς  
τη Γραμματεία του Τμήματος  
.....  
του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

**ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Βεβαιώνεται ότι ο/η \_\_\_\_\_ φοιτητής/τρια  
του Τμήματος \_\_\_\_\_, με Α.Μ. \_\_\_\_\_  
, θα εκπονήσει υπό την επίβλεψή μου Πτυχιακή/Διπλωματική Εργασία με θέμα:

« \_\_\_\_\_ »

(Ελληνικά)

« \_\_\_\_\_ »

(Αγγλικά)

Ο Επιβλέπων

(υπογραφή & ονοματεπώνυμο)

Η συλλογή και η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Ν.4624/19 και του Κανονισμού (ΕΕ)2016/2019. Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων συλλέγει και επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά στο πλαίσιο της υλοποίησης του σκοπού της παρούσας διαδικασίας. Για το χρονικό διάστημα που τα προσωπικά δεδομένα θα παραμείνουν στη διάθεση του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων το υποκείμενο έχει τη δυνατότητα να ασκήσει τα δικαιώματά του σύμφωνα με τους όρους του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα 2016/679 (Ε.Ε.) και τα οριζόμενα στα άρθρα 34 και 35 Ν. 4624/2019. Υπεύθυνη Προσωπικών Δεδομένων του Ιδρύματος είναι η κα. Σταυρούλα Σταθαρά (email: dpo@uoi.gr).

Η συλλογή και η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Ν.4624/19 και του Κανονισμού (ΕΕ)2016/2019. Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων συλλέγει και επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά στο πλαίσιο της υλοποίησης του σκοπού της παρούσας διαδικασίας. Για το χρονικό διάστημα που τα προσωπικά δεδομένα θα παραμείνουν στη διάθεση του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων το υποκείμενο έχει τη δυνατότητα να ασκήσει τα δικαιώματά του σύμφωνα με τους όρους του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα 2016/679 (Ε.Ε.) και τα οριζόμενα στα άρθρα 34 και 35 Ν. 4624/2019. Υπεύθυνη Προσωπικών Δεδομένων του Ιδρύματος είναι η κα. Σταυρούλα Σταθαρά (email: dpo@uoi.gr).

Ιωάννινα, .././20...

Προς  
τη Γραμματεία του Τμήματος  
Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών  
του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

**ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Σήμερα,..... και ώρα ....., ενώπιον της ορισθείσας τριμελούς  
εξεταστικής επιτροπής αποτελούμενη από τους κ.κ.:

1. .... (Επιβλέπων)
2. .... (Αξιολογητής 1)
3. .... (Αξιολογητής 2)

πραγματοποιήθηκε η εξέταση της Διπλωματικής Εργασίας του/τηςκ. ....  
Φοιτήτριας/φοιτητή του ΠΜΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ:  
.....  
του Τμήματος Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών, με Α.Μ. ...., με θέμα:

«Ο τίτλος στα ελληνικά»

«ο τίτλος στα αγγλικά»

Κατά την αξιολόγηση η τριμελής Επιτροπή βαθμολόγησε ως ακολούθως:

	Αντικείμενα αξιολόγησης	Επιβλέπων	Αξιολογητής1	Αξιολογητής 2	Μέσος όρος
1	<b>ΘΕΜΑΤΙΚΗ</b>				
1.1	<b>Εύρος του θέματος</b> Το θέμα έχει το κατάλληλο εύρος για μια πτυχιακή εργασία: δεν είναι ούτε υπερβολικά ευρύ, ώστε ο στόχος να είναι ανέφικτος, ούτε πολύ περιορισμένο, ώστε να είναι τετριμμένο				
1.2	<b>Σαφήνεια των στόχων και συμβολή της εργασίας</b> Διατυπώνεται με σαφήνεια ο σκοπός της εργασίας και τεκμηριώνεται η συμβολή της.				
1.3	<b>Επάρκεια της βιβλιογραφικής ανασκόπησης</b> Η βιβλιογραφική ανασκόπηση σχετίζεται με το θέμα, περιλαμβάνει επαρκή αριθμό				

Η συλλογή και η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Ν.4624/19 και του Κανονισμού (ΕΕ)2016/2019. Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων συλλέγει και επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά στο πλαίσιο της υλοποίησης του σκοπού της παρούσας διαδικασίας. Για το χρονικό διάστημα που τα προσωπικά δεδομένα θα παραμείνουν στη διάθεση του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων το υποκείμενο έχει τη δυνατότητα να ασκήσει τα δικαιώματά του σύμφωνα με τους όρους του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα 2016/679 (Ε.Ε.) και τα οριζόμενα στα άρθρα 34 και 35 Ν. 4624/2019. Υπεύθυνη Προσωπικών Δεδομένων του Ιδρύματος είναι η κα. Σταυρούλα Σταθαρά (email: dpo@uoi.gr).

	πρόσφατων πηγών (και από διεθνείς μελέτες) και παρουσιάζεται με κριτικό τρόπο.				
2	<b>ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</b>				
2.1	<b>Καταλληλότητα της μεθοδολογίας</b> Η μεθοδολογία είναι κατάλληλη για τους σκοπούς της εργασίας και περιγράφεται επαρκώς				
2.2	<b>Ανάλυση των εμπειρικών δεδομένων (αν υπάρχουν)</b> Η ανάλυση των δεδομένων είναι κατάλληλη για τη μελέτη των ερευνητικών ερωτημάτων				
2.3	<b>Παρουσίαση, ερμηνεία και συζήτηση των ευρημάτων</b> Τα ευρήματα παρουσιάζονται με καθαρότητα και σαφήνεια, συζητούνται με βάση τις θεωρητικές παραδοχές της εργασίας και συνδέονται με την προϋπάρχουσα βιβλιογραφία.				
3	<b>ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ</b>				
3.1	<b>Οργάνωση και συνοχή του περιεχομένου</b> Το περιεχόμενο της εργασίας είναι καλά οργανωμένο και υπάρχει εσωτερική συνοχή.				
3.2	<b>Ποιότητα του κειμένου</b> Το κείμενο είναι γραμματικά και συντακτικά ορθό. Ο γραπτός λόγος είναι μεστός και ακριβής και το ύφος γραφής επιστημονικό.				
3.3	<b>Χρήση και αναγραφή των βιβλιογραφικών αναφορών</b> Γίνεται σωστή χρήση των βιβλιογραφικών αναφορών και αναγραφή τους με βάση διεθνώς καθιερωμένα συστήματα (π.χ. APA).				

Η συλλογή και η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Ν.4624/19 και του Κανονισμού (ΕΕ)2016/2019. Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων συλλέγει και επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά στο πλαίσιο της υλοποίησης του σκοπού της παρούσας διαδικασίας. Για το χρονικό διάστημα που τα προσωπικά δεδομένα θα παραμείνουν στη διάθεση του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων το υποκείμενο έχει τη δυνατότητα να ασκήσει τα δικαιώματά του σύμφωνα με τους όρους του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα 2016/679 (Ε.Ε.) και τα οριζόμενα στα άρθρα 34 και 35 Ν. 4624/2019. Υπεύθυνη Προσωπικών Δεδομένων του Ιδρύματος είναι η κα. Σταυρούλα Σταθαρά (email: dpo@uoi.gr).

	<b>Τήρηση επιστημονικής δεοντολογίας</b>	Τηρείται η επιστημονική δεοντολογία. Ειδικότερα, η λογοκλοπή θεωρείται λόγος απόρριψης της διπλωματικής εργασίας
		Συνολικός Βαθμός:

Τα ανωτέρω αντικείμενα αξιολόγησης εγκρίθηκαν στην υπ' αριθμ. 642/01-04-2020 Συνέλευση του οικείου Τμήματος.

Βεβαιώνουμε ότι η Διπλωματική Εργασία έχει παρουσιαστεί επιτυχώς.

Η Τριμελής Επιτροπή (Υπογραφές):

1. ....
2. ....
3. ....

ME  
?

Η συλλογή και η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Ν.4624/19 και του Κανονισμού (ΕΕ)2016/2019. Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων συλλέγει και επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά στο πλαίσιο της υλοποίησης του σκοπού της παρούσας διαδικασίας. Για το χρονικό διάστημα που τα προσωπικά δεδομένα θα παραμείνουν στη διάθεση του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων το υποκείμενο έχει τη δυνατότητα να ασκήσει τα δικαιώματά του σύμφωνα με τους όρους του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα 2016/679 (Ε.Ε.) και τα οριζόμενα στα άρθρα 34 και 35 Ν. 4624/2019. Υπεύθυνη Προσωπικών Δεδομένων του Ιδρύματος είναι η κα. Σταυρούλα Σταθαρά (email: dpo@uoi.gr).



Γνώμη τριμελούς εξεταστικής επιτροπής (προαιρετικό):



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ  
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ  
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

# Οδηγός Πρακτικών Ασκήσεων



## Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	84
2. Η Πρακτική Άσκηση στο ΠΤΝ .....	84
3. Συνεργαζόμενα Νηπιαγωγεία.....	85
4. Οργάνωση και λειτουργία των Πρακτικών Ασκήσεων ανά μάθημα.....	90
4.1. Συστηματική Παρατήρηση στο Νηπιαγωγείο .....	90
4.2. Διδακτική των Εννοιών των Φυσικών Επιστημών I και II.....	92
4.3. Διδακτική Μαθηματικών II.....	94
4.4. Πληροφορική και Εκπαίδευση –Νέες Τεχνολογίες.....	99
4.5. Διδασκαλία-Εφαρμογές-II .....	101
5. Κώδικας Δεοντολογίας για τη συμμετοχή στις πρακτικές ασκήσεις.....	104

## 1. Εισαγωγή

Η Πρακτική Άσκηση των μελλοντικών εκπαιδευτικών αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της αρχικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών και στοχεύει στη συγκρότηση επαγγελματιών εκπαιδευτικών που μπορούν να αναλάβουν αυτόνομα και υπεύθυνα παιδαγωγικό έργο στην προσχολική εκπαίδευση.

Ο σκοπός της Πρακτικής Άσκησης δεν περιορίζεται στην απόκτηση πρακτικής εμπειρίας στο χώρο εργασίας, αλλά συνδέεται με την αξιοποίηση θεωρητικών γνώσεων και την ανάπτυξη ερευνητικών και στοχαστικών ικανοτήτων, επιδιώκοντας την κριτική προσέγγιση τόσο της προσωπικής εκπαιδευτικής πράξης, όσο και του τρόπου εργασίας άλλων εκπαιδευτικών.

Ο βασικός στόχος της είναι η σύνδεση της θεωρητικής γνώσης με την εκπαιδευτική πράξη και η συμμετοχή των φοιτητριών και φοιτητών σε δραστηριότητες οι οποίες θα τις/τους βοηθήσουν να γίνουν προοπτικά αναστοχαζόμενοι επαγγελματίες εκπαιδευτικοί. Πιο συγκεκριμένα, στόχοι της πρακτικής άσκησης είναι να μπορούν σταδιακά οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:

- Να συνδέουν την ακαδημαϊκή θεωρία με την εκπαιδευτική πράξη συσχετίζοντας τις διδακτικές τους επιλογές με τις ποικίλες θεωρίες και αξιοποιώντας τις για την ανάλυση και την κατανόηση του πλαισίου όπου πρόκειται να παρέμβουν και της ίδιας της εκπαιδευτικής πράξης.
- Να εξοικειωθούν με διαδικασίες διερεύνησης του πλαισίου της τάξης και του ευρύτερου πλαισίου πριν τη λήψη αποφάσεων για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων που οργανώνουν.
- Να εμπλακούν σε διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και να αντιληφθούν ότι η αναστοχαστική αυτή πρακτική συμβάλλει στην επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού και στην εξέλιξή του σε όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής του δράσης.

## 2. Η Πρακτική Άσκηση στο ΠΤΝ

Οι Πρακτικές Ασκήσεις στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών πραγματοποιούνται στο πλαίσιο εξειδικευμένων μαθημάτων και αναπτύσσονται στο 2<sup>ο</sup>, 3<sup>ο</sup> και 4<sup>ο</sup> έτος των προπτυχιακών σπουδών των φοιτητριών/ών. Πιο συγκεκριμένα, πρακτικές ασκήσεις των φοιτητριών/ών σε συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των μαθημάτων που εμφανίζονται στον Πίνακα 1.

**Πίνακας 1. Μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Π.Τ.Ν που περιλαμβάνουν πρακτική άσκηση σε συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία**

Μάθημα	Κωδικός μαθήματος	Εξάμηνο	ECTS	Υπεύθυνο μέλος ΔΕΠ
Συστηματική Παρατήρηση	ΠΝΕ808	Γ'	6	Ευστρατία Σοφού
Διδακτική των Εννοιών των Φυσικών Επιστημών στο Νηπιαγωγείο I & II	ΠΝΕ148 ΠΝΕ149	Ε& Στ'	6 8	Αικατερίνη Πλακίτση

Διδακτική των Μαθηματικών II	NY109α	Στ'	8	Ξένια Βαμβακούση
Πληροφορική και Εκπαίδευση - Νέες Τεχνολογίες	ΠΝΥ308	Στ'	8	Τζένη Παγγέ
Διδασκαλία-Εφαρμογές-II	NY117α	Η'	10	Ευστρατία Σοφού

### 3. Συνεργαζόμενα Νηπιαγωγεία

Οι Πρακτικές Ασκήσεις πραγματοποιούνται αποκλειστικά σε συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία του Νομού Ιωαννίνων, τα οποία ορίζονται από το Υπουργείο Παιδείας. Για το ακαδημαϊκό έτος 2019-20 τα πιστοποιημένα νηπιαγωγεία έχουν οριστεί με την υπ. αρ. Φ27/14599/Δ1 απόφαση του Υπουργείου Παιδείας (ΦΕΚ Τεύχος Β' 398/13.02.2019) και αναγράφονται στον Πίνακα 2.

Ας σημειωθεί ότι στο παραπάνω ΦΕΚ (2019), μετά από αίτηση του Τμήματος συμπεριλήφθηκαν στον κατάλογο των πιστοποιημένων Νηπιαγωγείων δύο ΔΥΕΠ (Δομές Υποδοχής και Εκπαίδευσης Προσφύγων) που λειτουργούν ως παραρτήματα Νηπιαγωγείων προκειμένου φοιτήτριες/τές ευαισθητοποιημένες/νοι σε ζητήματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης να πραγματοποιήσουν εκεί την πρακτική τους άσκηση. Η πρωτοβουλία αυτή προέκυψε από τη συνεργασία των διδασκουσών των μαθημάτων *Διδασκαλία-Εφαρμογές II* (Ε. Σοφού) και *Διαπολιτισμική Εκπαίδευση-Διδακτικές Εφαρμογές* (Λ. Στεργίου) και αποσκοπεί αφενός στην ανάπτυξη παιδαγωγικών και διδακτικών ικανοτήτων των φοιτητριών/των αναφορικά με την εκπαίδευση παιδιών με προσφυγικό υπόβαθρο, αφετέρου στην υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου που επιτελείται στις συγκεκριμένες δομές και αφορά μια ιδιαίτερα ευάλωτη κοινωνική ομάδα.

**Πίνακας 2. Συνεργαζόμενα Νηπιαγωγεία**

Όνομασία	Λειτουργικότητα	Τηλέφωνο	e-mail	ΤΚ
2/ΘΕΣΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΕΛΕΟΥΣΑΣ	2	26510631 17	mail@nip- eleous.ioa.sch.gr	45445
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΛΟΓΓΑΔΩΝ	1	26510521 69	mail@nip- loggad.ioa.sch.gr	45500
1 <sup>ο</sup> ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2	26510817 71	mail@1nip- peram.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΡΟΔΟΤΟΠΙΟΥ	1	26510579 90	mail@nip- rodot.ioa.sch.gr	45500
1 <sup>ο</sup> ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕΤΣΟΒΟΥ	2	26560427 74	mail@1nip- metsov.ioa.sch.gr	44200
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΝΗΛΙΟΥ	1	26560416 10	mail@nip- aniliou.ioa.sch.gr	44200
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΗΛΕΑΣ	1	26560613 96	mail@nip- mileas.ioa.sch.gr	44200

1 <sup>ο</sup> ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑΣ	1	26560225 24	mail@1nip- chrys.ioa.sch.gr	44200
4ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2	26510662 82	mail@4nip- ioann.ioa.sch.gr	45332
1 <sup>ο</sup> ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ – ΚΑΠΛΑΝΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ	5	26510781 81	mail@1nip- ioann.ioa.sch.gr	45444
1 <sup>ο</sup> ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΝΑΤΟΛΗΣ	3	26510488 28	mail@1nip- anatol.ioa.sch.gr	45221
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΡΟΣΟΧΩΡΙΟΥ	1	26510585 74	mail@nip- drosoch.ioa.sch.gr	45500
1 <sup>ο</sup> ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΤΣΙΚΑ	2	26510930 06	mail@1nip- katsik.ioa.sch.gr	45500
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 <sup>ο</sup> ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΚΑΤΣΙΚΑ (ΔΥΕΠ)		26510930 06	mail@1nip- katsik.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΟΥΤΣΕΛΙΟΥ	2	26510560 70	mail@nip- koutsel.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΝΕΑΣ ΜΟΥΣΙΩΤΙΤΣΑΣ	1	26540711 64	mail@nip-n- mousiot.ioa.sch.gr	45500
1/θ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΠΑΦΡΑΣ	1	26510934 79	mail@nip- bafras.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΝΕΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ	1	26510935 95	mail@nip- neokais.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ	1	26590612 40	mail@nip- pramant.ioa.sch.gr	44001
2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2	26510753 84	mail@2nip- ioann.ioa.sch.gr	45444
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΕΔΙΝΗΣ	4	26510925 83	mail@1nip- pedin.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΒΟΤΟΝΟΣΙΟΥ	1	26560227 14	mail@nip- voton.ioa.sch.gr	44200
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ	1	26530420 78	mail@nip- kalpak.ioa.sch.gr	44004
1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	1	26550221 03	mail@1nip- konits.ioa.sch.gr	44100
2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	2	26550225 66	mail@2nip- konits.ioa.sch.gr	44100
3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	1	26550222 36	mail@3nip- konits.ioa.sch.gr	44100
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ	1	26550248 01	mail@nip- distrat.ioa.sch.gr	44100
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΖΙΤΣΑΣ	1	26580233 28	mail@nip- zitsis.ioa.sch.gr	44003
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΛΗΜΑΤΙΑΣ	1	26580611 60	mail@nip- klimat.ioa.sch.gr	44003

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΛΑΜΟΥ	1	26530318 42	mail@nip- parak.ioa.sch.gr	44004
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ	1	26570222 83	mail@nip- delvin.ioa.sch.gr	44002
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	1	26570417 22	mail@nip- kefalovr.ioa.sch.gr	44006
5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	5	26510467 88	mail@5nip- ioann.ioa.sch.gr	45332
6ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2	26510322 45	mail@6nip- ioann.ioa.sch.gr	45444
3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	6	26510479 02	mail@3nip- ioann.ioa.sch.gr	45221
8ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2	26510320 76	mail@8nip- ioann.ioa.sch.gr	45221
25ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	3	26510774 65	mail@25nip- ioann.ioa.sch.gr	45221
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.Μ. ΡΩΜΑΝΟΥ	1	26540415 77	mail@nip-im- roman.ioa.sch.gr	44009
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ	1	26510584 00	mail@nip- platan.ioa.sch.gr	45500
2/θ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΒΟΥΝΟΠΛΑΓΙΑΣ	2	26510623 14	mail@nip- vounopl.ioa.sch.gr	45500
3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΑΡΜΑΡΩΝ	3	26510780 81	mail@3nip- marmar.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΡΑΝΟΥΛΑΣ	1	26510620 92	mail@nip- kranoul.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1	26530225 32	mail@nip- metam.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΤΑΥΡΑΚΙΟΥ	3	26510479 31	mail@1nip- stavr.ioa.sch.gr	45500
10ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΜΑΡΟΥΤΣΕΙΟ	4	26510383 11	mail@10nip- ioann.ioa.sch.gr	45221
3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΤΣΙΚΑ	2	26510930 06	mail@3nip- katsik.ioa.sch.gr	45500
22ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	4	26510732 88	mail@22nip- ioann.ioa.sch.gr	45221
23ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2	26510491 30	mail@23nip- ioann.ioa.sch.gr	45333
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΓΟΡΙΤΣΑΣ	1	26510552 27	mail@nip- gorits.ioa.sch.gr	45500
2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΝΑΤΟΛΗΣ	2	26510480 06	mail@2nip- anatol.ioa.sch.gr	45221

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ	1	26510922 20	mail@nip- bizan.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1	26510637 83	mail@nip-ag- ioann.ioa.sch.gr	45500
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (ΔΥΕΠ)		26510637 83	mail@nip-ag- ioann.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	1	26550812 19	mail@nip- kefal.ioa.sch.gr	44100
ΜΟΝΟΘΕΣΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΜΦΙΘΕΑΣ	1	26510812 18	mail@nip- amfith.ioa.sch.gr	45500
29ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1	26510676 30	mail@29nip- ioann.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΖΩΟΔΟΧΟΥ	1	26510604 02	mail@nip- zoodoch.ioa.sch.gr	45500
14ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	3	26510375 62	mail@14nip- ioann.ioa.sch.gr	45333
15ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	3	26510707 35	mail@15nip- ioann.ioa.sch.gr	45333
11ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	7	26510780 94	mail@11nip- ioann.ioa.sch.gr	45445
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΡΥΑΣ	1	26510636 63	mail@nip- kryas.ioa.sch.gr	45500
18ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	4	26510730 24	mail@18nip- ioann.ioa.sch.gr	45333
3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΝΑΤΟΛΗΣ	3	26510464 20	mail@3nip- anatol.ioa.sch.gr	45221
19ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2	26510644 15	mail@19nip- ioann.ioa.sch.gr	45333
ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΝΕΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΣΩΜΑΤΙΚΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	1	26510344 93	mail@nip-eid-sa- paidon.ioa.sch.gr	45500
28ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2	26510404 81	mail@28nip- ioann.ioa.sch.gr	45332
7ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	3	26510461 45	mail@7nip- ioann.ioa.sch.gr	45332
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΒΟΥΤΣΑΡΑ	1	26580310 01	mail@nip- voutsar.ioa.sch.gr	44003
1ο 2/Θ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΝΕΟΧΩΡΟΠΟΥΛΟΥ	2	26510434 69	mail@nip- neochor.ioa.sch.gr	45500
33ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2	26510054 65	mail@33nip- ioann.ioa.sch.gr	45110



ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΤΩ ΚΡΥΦΟΒΟΥ	1	26540225 31	mail@nip- kryfov.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ	1	26560311 19	mail@nip- miliot.ioa.sch.gr	45500
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΠΙΓΚΟ	1	26530250 10	mail@nip- papig.ioa.sch.gr	44004
5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΝΑΤΟΛΗΣ	2	26510667 30	mail@5nip- anatol.ioa.sch.gr	45221
30ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	3	26510346 16	mail@30nip- ioann.ioa.sch.gr	45500
6ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΝΑΤΟΛΗΣ	2	26510034 30	mail@6nip- anatol.ioa.sch.gr	45221
31ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2	26510995 83	mail@31nip- ioann.ioa.sch.gr	45500
2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΕΛΕΟΥΣΑΣ	2	69471274 33	mail@2nip- eleous.ioa.sch.gr	45500

## **4. Οργάνωση και λειτουργία των Πρακτικών Ασκήσεων ανά μάθημα**

### **4.1. Συστηματική Παρατήρηση στο Νηπιαγωγείο**

Το μάθημα «Συστηματική Παρατήρηση στο Νηπιαγωγείο είναι ένα μάθημα επιλογής, με κωδικό ΠΝΕ808 το οποίο διδάσκεται στο Γ' εξάμηνο σπουδών και έχει 6 πιστωτικές μονάδες. Το συγκεκριμένο μάθημα είναι εργαστηριακό και περιλαμβάνει 4 ημέρες πρακτικής άσκησης σε συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία του Νομού Ιωαννίνων.

#### **Στόχοι της πρακτικής άσκησης**

Ο βασικός στόχος της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να προσφέρει στις φοιτήτριες και στους φοιτητές πρακτικές γνώσεις σχετικά με τη μεθοδολογία της συστηματικής παρατήρησης στο εκπαιδευτικό περιβάλλον μιας τάξης νηπιαγωγείου. Ειδικότερα, οι στόχοι της πρακτικής άσκησης είναι να συνδέσουν οι φοιτήτριες/ές τις θεωρητικές γνώσεις του μαθήματος με την πράξη, να εξοικειωθούν με τη διαδικασία της παρατήρησης με βάση συγκεκριμένους άξονες, να αξιοποιήσουν διαφορετικές τεχνικές για την καταγραφή των δεδομένων της παρατήρησης, να ερμηνεύσουν τα δεδομένα που συγκεντρώνουν από την παρατήρηση με βάση τη θεωρία και να αναστοχαστούν κριτικά σχετικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση.

#### **Οργάνωση και δομή της πρακτικής άσκησης**

Πριν την έναρξη της πρακτικής άσκησης στα νηπιαγωγεία οι φοιτήτριες/ές παρακολουθούν τέσσερα(4) εργαστηριακά μαθήματα σχετικά με τη συστηματική παρατήρηση, τη μεθοδολογία της, τις τεχνικές καταγραφής και τους άξονες με βάση τους οποίους θα πραγματοποιήσουν την παρατήρηση στα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία.

Η κάθε παρατήρηση στα νηπιαγωγεία έχει διαφορετικό στόχο και άξονες. Οι φοιτήτριες/ές χωρίζονται σε ζευγάρια και επισκέπτονται τα νηπιαγωγεία με βάση προκαθορισμένους άξονες οι οποίοι έχουν αναλυθεί κατά τη διάρκεια του εργαστηριακού μαθήματος. Οι άξονες παρατήρησης και καταγραφής κατά τη διάρκεια των τεσσάρων επισκέψεών τους στα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία αφορούν τα εξής: 1) Το κοινωνικό και εκπαιδευτικό πλαίσιο του Νηπιαγωγείου, 2) Τον χώρο του Νηπιαγωγείου (εσωτερικό και εξωτερικό), 3) Τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των παιδιών και 4) Τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ εκπαιδευτικού και παιδιών.

Οι φοιτήτριες/ές, αφού τοποθετηθούν από τη διδάσκουσα σε συνεργαζόμενο νηπιαγωγείο, παραμένουν στον χώρο του καθόλη τη διάρκεια του πρωινού ωραρίου και παρατηρούν χωρίς να παρεμβαίνουν στην εκπαιδευτική διαδικασία (μη συμμετοχική παρατήρηση). Οι φοιτήτριες/ές επισκέπτονται το ίδιο νηπιαγωγείο και για τις τέσσερις παρατηρήσεις τους. Μετά την αναχώρησή τους από το νηπιαγωγείο καταγράφουν τις παρατηρήσεις τους και, αφού λάβουν ανατροφοδότηση από τη διδάσκουσα, δημιουργούν παρουσιάσεις (power-point) ανά ζευγάρια με βάση τα δεδομένα που συγκέντρωσαν. Οι παρουσιάσεις των φοιτητριών/ών γίνονται μετά από κάθε επίσκεψη στα νηπιαγωγεία, κατά τη διάρκεια του εργαστηριακού μαθήματος που ακολουθεί και, παράλληλα, καθορίζονται και αναλύονται οι άξονες παρατήρησης της επόμενης επίσκεψης στο νηπιαγωγείο, η μεθοδολογία της παρατήρησης και της καταγραφής, καθώς και η ερμηνεία των δεδομένων που συλλέγονται. Μετά την υλοποίηση των παρατηρήσεων στα νηπιαγωγεία, δίνονται οδηγίες για τη συγγραφή της υποχρεωτικής εργασίας του μαθήματος, η οποία λαμβάνεται υπόψη στη συνολική αξιολόγηση του μαθήματος. Η οργάνωση και η δομή της πρακτικής άσκησης αποτυπώνεται στον Πίνακα 3.

#### **Συμμετοχή των φοιτητριών/ών**

Στην πρακτική άσκηση συμμετέχουν υποχρεωτικά οι φοιτήτριες/τές που έχουν δηλώσει το μάθημα και έχουν παρακολουθήσει τα αντίστοιχα εργαστηριακά μαθήματα.

**Πίνακας 3. Οργανόγραμμα πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο του μαθήματος «Συστηματική Παρατήρηση στο Νηπιαγωγείο»**

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
1 <sup>η</sup> , 2 <sup>η</sup> , 3 <sup>η</sup> , 4 <sup>η</sup> εβδομάδα Οκτωβρίου	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1<sup>ο</sup>, 2<sup>ο</sup>, 3<sup>ο</sup> και 4<sup>ο</sup>εργαστηριακό μάθημα</li> <li>• Χωρισμός σε ζευγάρια και τοποθέτηση σε νηπιαγωγεία.</li> <li>• Συνεργασία με νηπιαγωγεία για υποδοχή φοιτητριών/ών</li> <li>• Ενημέρωση Α/θμιας Εκπαίδευσης για τοποθέτηση φοιτητριών/ών σε νηπιαγωγεία</li> <li>• Άξονες για την παρατήρηση και καταγραφή στα νηπιαγωγεία.</li> </ul>
1 <sup>η</sup> εβδομάδα Νοεμβρίου	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1<sup>η</sup> Παρατήρηση στα νηπιαγωγεία</li> <li>• 5<sup>ο</sup> Εργαστηριακό μάθημα</li> </ul>
2 <sup>η</sup> εβδομάδα Νοεμβρίου	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 6<sup>ο</sup> Εργαστηριακό μάθημα</li> <li>• Παρουσιάσεις φοιτητριών/ών</li> <li>• Ανατροφοδότηση φοιτητριών/ών</li> <li>• Άξονες για την παρατήρηση και καταγραφή στα νηπιαγωγεία</li> </ul>
3 <sup>η</sup> εβδομάδα Νοεμβρίου	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2<sup>η</sup> Παρατήρηση στα νηπιαγωγεία</li> <li>• 7<sup>ο</sup>Εργαστηριακό μάθημα</li> <li>• Παρουσιάσεις φοιτητριών/ών</li> <li>• Ανατροφοδότηση φοιτητριών/ών</li> </ul>
4 <sup>η</sup> εβδομάδα Νοεμβρίου	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 8<sup>ο</sup>Εργαστηριακό μάθημα</li> <li>• Παρουσιάσεις φοιτητριών/ών</li> <li>• Ανατροφοδότηση φοιτητριών/ών</li> <li>• Άξονες για την παρατήρηση και καταγραφή στα νηπιαγωγεία.</li> </ul>
1 <sup>η</sup> εβδομάδα Δεκεμβρίου	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 3<sup>η</sup> Παρατήρηση στα νηπιαγωγεία</li> <li>• 9<sup>ο</sup> Εργαστηριακό μάθημα</li> <li>• Παρουσιάσεις φοιτητριών/ών</li> <li>• Ανατροφοδότηση φοιτητριών/ών</li> </ul>
2 <sup>η</sup> εβδομάδα Δεκεμβρίου	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 10<sup>ο</sup> Εργαστηριακό μάθημα</li> <li>• Παρουσιάσεις φοιτητριών/ών</li> <li>• Ανατροφοδότηση φοιτητριών/ών</li> <li>• Άξονες για την παρατήρηση και καταγραφή στα νηπιαγωγεία.</li> </ul>
3 <sup>η</sup> εβδομάδα Δεκεμβρίου	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 4<sup>η</sup> Παρατήρηση στα νηπιαγωγεία</li> <li>• 11<sup>ο</sup> Εργαστηριακό μάθημα</li> <li>• Παρουσιάσεις φοιτητριών/ών</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ανατροφοδότηση φοιτητριών/ών</li> </ul>
2 <sup>η</sup> εβδομάδα Ιανουαρίου	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 12<sup>ο</sup> Εργαστηριακό μάθημα</li> <li>• Παρουσιάσεις φοιτητριών/ών</li> <li>• Ανατροφοδότηση φοιτητριών/ών</li> </ul>
3 <sup>η</sup> εβδομάδα Ιανουαρίου	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 13<sup>ο</sup> Εργαστηριακό μάθημα</li> <li>• Οδηγίες για συγγραφή εργασίας</li> </ul>

#### 4.2. Διδακτική των Εννοιών των Φυσικών Επιστημών I και II

##### Περιγραφή της πρακτικής άσκησης

Στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων πραγματοποιείται πρακτική άσκηση στο πλαίσιο των μαθημάτων Διδακτική των Εννοιών των Φυσικών Επιστημών I και II από το ακαδ. έτος 2003-2004.

Η πρακτική άσκηση υλοποιείται διαδοχικά σε δύο χώρους: στα εργαστήρια του ΠΤΝ και στα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία του Νομού Ιωαννίνων. Αρχίζει στο Ε΄ εξάμηνο σπουδών στο πλαίσιο του μαθήματος *Διδακτική των Φυσικών Εννοιών στο Νηπιαγωγείο I*. Οι φοιτήτριες/τές χωρίζονται σε ομάδες και ασκούνται στο εργαστήριο της Διδακτικής των Θετικών Επιστημών και Εκπαίδευσης για την Αειφορία κάθε εβδομάδα επί δύο ώρες, επιπλέον της τρίωρης διάλεξης του μαθήματος. Στη διάρκεια των εργαστηρίων, χωρίζονται σε ζευγάρια και προετοιμάζουν εργασίες σχετικές με τη θεματική κάθε εργαστηρίου.

Τα εργαστήρια συνεχίζονται και στο εαρινό (ΣΤ΄) εξάμηνο σπουδών στο πλαίσιο του μαθήματος *Διδακτική των Φυσικών Εννοιών στο Νηπιαγωγείο II*. Μετά την ολοκλήρωση του κύκλου των εργαστηρίων, οι φοιτήτριες/τές σε ζευγάρια αναλαμβάνουν να διδάξουν ένα θέμα από αυτά που ασκήθηκαν στα εργαστήρια. Σε συνεργασία με τη διδάσκουσα, οι φοιτητές/τριες σχεδιάζουν το σενάριο διδασκαλίας και κατασκευάζουν χειραπτικά ή αναπτύσσουν διαδικτυακά το εκπαιδευτικό υλικό που θα χρειαστούν. Επιλέγουν Νηπιαγωγείο για την πρακτική τους άσκηση και επικοινωνούν με τη Νηπιαγωγό της τάξης για την πρώτη γνωριμία με τα νήπια. Στη συνέχεια υλοποιούν την πρακτική τους άσκηση μέσα στη σχολική τάξη.

Το υλικό των εργαστηριακών μαθημάτων και οι εξειδικευμένες δραστηριότητες αναρτώνται στο διαδίκτυο (<http://ecourse.uoi.gr/>)

##### Στόχος της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άμεσα με τους στόχους των μαθημάτων, οι οποίοι περιλαμβάνουν την αναγνώριση α) της κοινωνικοπολιτισμικής συνιστώσας των Φυσικών Επιστημών, β) των διαδικασιών της επιστημονικής μεθόδου σε μια οργανωμένη δραστηριότητα, γ) των διδακτικών στόχων σε μια σειρά οργανωμένων δραστηριοτήτων και δ) την αντιμετώπιση των συγκρούσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, βασικός στόχος της πρακτικής άσκησης είναι οι φοιτήτριες/τές να μπορούν να σχεδιάζουν μικροδιδασκαλίες και ολοκληρωμένα σχέδια εργασίας και να τα εφαρμόζουν σε επίπεδο τάξης.

##### Δομή της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση στα σχολεία έχει διάρκεια 2 εβδομάδες και περιλαμβάνει:

##### Πρώτη εβδομάδα

- ✓ Καταγραφή του ημερήσιου προγράμματος του Νηπιαγωγείου

- ✓ Καταγραφή δραστηριοτήτων της Ενότητας των Φυσικών Επιστημών ή δραστηριοτήτων που εμπλέκουν έννοιες των Φυσικών Επιστημών. Για το σκοπό αυτό οι φοιτήτριες/τές ανατρέχουν στο Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου (2011 και 2003) και προσπαθούν να ανιχνεύσουν πώς συνδέεται η δραστηριότητα με το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών.
- ✓ Αναλυτική περιγραφή της Δραστηριότητας
- ✓ Αναλυτική παρατήρηση και καταγραφή του τρόπου εργασίας της τάξης
- ✓ Σχολιασμός κάθε δραστηριότητας Φυσικών Επιστημών (για παράδειγμα, διαδικασίες επιστημονικής μεθόδου, διαχείριση γνωστικών εμποδίων, σύνδεση των δραστηριοτήτων των Φυσικών Επιστημών με την αντίστοιχη θεωρία μάθησης, σύνδεση με την καθημερινή ζωή των μαθητών)

#### **Δεύτερη εβδομάδα**

- ✓ Υλοποίηση των δραστηριοτήτων που έχουν σχεδιαστεί
- ✓ Καταγραφή της διαδικασίας υλοποίησης της δραστηριότητας σε επίπεδο τάξης
- ✓ Ανάλυση και σχολιασμός της δραστηριότητας και των αντιδράσεων των παιδιών (δυσκολίες, παρεμβάσεις διδασκόντων κλπ.)
- ✓ Αξιολόγηση δραστηριοτήτων

Στο τέλος, παραδίδεται εργασία καταγραφής – ανάλυσης της πρακτικής άσκησης, η οποία αποτελεί μέρος της αξιολόγησης των φοιτητριών/τών στο μάθημα *Διδακτική των Φυσικών Εννοιών στο Νηπιαγωγείο II*.

#### **Συμμετοχή φοιτητών**

Στην πρακτική άσκηση συμμετέχουν υποχρεωτικά οι φοιτήτριες/τές που έχουν δηλώσει το μάθημα του ΣΤ΄ εξαμήνου *Διδακτική των Φυσικών Εννοιών στο Νηπιαγωγείο II* και έχουν παρακολουθήσει τα αντίστοιχα εργαστηριακά μαθήματα.

#### **Οργανόγραμμα**

Η οργάνωση και η δομή της πρακτικής άσκησης αποτυπώνεται στον Πίνακα 4.

**Πίνακας 4. Οργανόγραμμα Πρακτικών Ασκήσεων Διδακτικής των Εννοιών των Φυσικών Επιστημών στο Νηπιαγωγείο**

<b>ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ</b>	<b>ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ</b>
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	- Οργάνωση ύλης εργαστηριακών μαθημάτων χειμερινού εξαμήνου - Δηλώσεις φοιτητών - Χωρισμός σε ομάδες - Δημιουργία της ομάδας Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών στο facebook με στόχο την αλληλεπίδραση με τους φοιτητές/τριες και την ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	- Εργαστηριακά μαθήματα - Άσκηση ανατροφοδότησης μετά από κάθε εργαστηριακό μάθημα - Ομαδικές εργασίες φοιτητών σε κάθε θεματική ενότητα
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	- Εργαστηριακά μαθήματα - Άσκηση ανατροφοδότησης μετά από κάθε εργαστηριακό μάθημα

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ομαδικές εργασίες φοιτητών σε κάθε θεματική ενότητα</li> </ul>
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Εργασία φοιτητών σε ομάδες με τη μέθοδο jigsaw και εφαρμογή σε δοσμένο διδακτικό σενάριο με καθορισμένο θέμα</li> <li>- Επαναληπτικά εργαστήρια</li> </ul>
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Οργάνωση ύλης εργαστηριακών μαθημάτων εαρινού εξαμήνου</li> <li>- Δηλώσεις φοιτητών</li> <li>- Εργαστηριακά μαθήματα</li> <li>- Άσκηση ανατροφοδότησης μετά από κάθε εργαστηριακό μάθημα</li> <li>- Ομαδικές εργασίες φοιτητών σε κάθε θεματική ενότητα</li> </ul>
ΜΑΡΤΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Εργαστηριακά μαθήματα</li> <li>- Άσκηση ανατροφοδότησης μετά από κάθε εργαστηριακό μάθημα</li> <li>- Ομαδικές εργασίες φοιτητών σε κάθε θεματική ενότητα</li> <li>- Σύνταξη και αποστολή ενημερωτικής αποστολής στα σχολεία</li> <li>- Διοικητικές πράξεις, συνεργασία με την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και τη Σχολική Σύμβουλο</li> </ul>
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Επαναληπτικά εργαστηριακά μαθήματα</li> <li>- Άσκηση ανατροφοδότησης μετά από κάθε εργαστηριακό μάθημα</li> <li>- Σχέδια διδασκαλίας φοιτητών ανά ζεύγη σε μία θεματική ενότητα και προετοιμασία σεναρίων για τα νηπιαγωγεία</li> <li>- Εργασίες ανάλυσης σύμφωνα με την πολιτισμική ιστορική θεωρία της Δραστηριότητας (Cultural Historical Activity Theory-CHAT)- Τηλεφωνική επικοινωνία με τα νηπιαγωγεία</li> </ul>
ΜΑΪΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Πρακτική άσκηση φοιτητών διάρκειας 2 εβδομάδων</li> <li>- Παρακολούθηση και υποστήριξη φοιτητών κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης</li> </ul>
ΙΟΥΝΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Υποστήριξη φοιτητών για τη συγγραφή της εργασίας</li> <li>- Εξεταστική περίοδος</li> </ul>

#### 4.3. Διδακτική Μαθηματικών II

Η πρακτική άσκηση για τη διδασκαλία των Μαθηματικών στο Νηπιαγωγείο εντάσσεται στο πλαίσιο του μαθήματος *Διδακτική Μαθηματικών II* (ΝΥ109α). Πρόκειται για υποχρεωτικό επιλογής μάθημα που διδάσκεται στο Στ' Εξάμηνο και στοχεύει στην

ανάπτυξη γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων διαχείρισης Προγράμματος Σπουδών για τα Μαθηματικά του Νηπιαγωγείου.

Η πρακτική άσκηση στοχεύει στη αξιοποίηση, συγκεκριμενοποίηση και εμπάθυνση των γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που επιδιώκονται στο μάθημα *Διδακτική των Μαθηματικών II*, αλλά και στα δύο υποχρεωτικά μαθήματα *Μαθηματικά των Προνηπίων και Νηπίων* (ΠΕΥ301, Γ' εξαμήνο) και *Διδακτική των Μαθηματικών I* (ΝΥ106α, Ε' εξαμήνο).

Ειδικότερα, μια σημαντική συνιστώσα της προετοιμασίας των φοιτητριών/τών για την πρακτική άσκηση είναι τα εργαστηριακά μαθήματα του μαθήματος *Διδακτική Μαθηματικών I*. Οι φοιτήτριες/τές χωρίζονται σε ομάδες και συμμετέχουν σε 4 δίωρα εργαστηριακά μαθήματα, επιπλέον των τρίωρων διαλέξεων του μαθήματος. Στη διάρκεια των εργαστηρίων αυτών συμμετέχουν σε δραστηριότητες με στόχο την εξοικείωσή τους με μαθηματικές έννοιες και διαδικασίες του Προγράμματος Σπουδών των Μαθηματικών του Νηπιαγωγείου και την ανάπτυξη αφενός της ικανότητας εννοιολογικής ανάλυσης του μαθηματικού περιεχομένου, αφετέρου της ικανότητας διδακτικής μετάπλασης του μαθηματικού περιεχομένου.

#### **Περιγραφή της πρακτικής άσκησης**

Η πρακτική άσκηση αποτελείται από τη φάση προετοιμασίας που πραγματοποιείται στο πλαίσιο εργαστηριακών μαθημάτων σε χώρο του ΠΤΝ και τη φάση υλοποίησης που πραγματοποιείται σε πιστοποιημένα Νηπιαγωγεία του Νομού Ιωαννίνων και διαρκεί 2 εβδομάδες.

Στην πρώτη φάση, οι φοιτήτριες/τές συμμετέχουν σε 5 δίωρα εργαστηριακά μαθήματα επιπλέον των διαλέξεων του μαθήματος. Στη διάρκεια των εργαστηρίων αυτών οι φοιτήτριες/τές σε ζευγάρια καλούνται καταρχήν να επεξεργαστούν τους μαθησιακούς στόχους από μια επιλεγμένη θεματική περιοχή και να αξιολογήσουν σχετικές δομημένες μαθηματικές δραστηριότητες. Στη συνέχεια, καλούνται να σχεδιάσουν μια ακολουθία δομημένων μαθηματικών δραστηριοτήτων με τους δεδομένους στόχους, καθώς και το απαραίτητο εκπαιδευτικό υλικό. Βασικά στοιχεία του σχεδιασμού αποτελούν α) η πρόνοια για τη δυνατότητα διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων, ανάλογα με παραμέτρους όπως το πλήθος των παιδιών και ο τρόπος λειτουργίας της τάξης που θα αναλάβουν (για παράδειγμα, ατομική / ομαδική εργασία), β) η προϋπάρχουσα γνώση και εμπειρία των παιδιών για το συγκεκριμένο περιεχόμενο και γ) ενδεχόμενες ατομικές διαφορές των παιδιών. Μετά από ανατροφοδότηση από τις/τους συμφοιτήτριες/τές τους και τη διδάσκουσα, επανασχεδιάζουν τις δραστηριότητες. Η οριστικοποίηση των δραστηριοτήτων και του απαραίτητου εκπαιδευτικού υλικού έπεται της γνωριμίας με τη Νηπιαγωγό και τα παιδιά της τάξης στην οποία τοποθετούνται οι φοιτήτριες/τές.

Στη δεύτερη φάση, κάθε διμελής ομάδα εισέρχεται στη σχολική τάξη. Η πρώτη εβδομάδα είναι αφιερωμένη στην παρατήρηση της λειτουργίας της τάξης στη διάρκεια αυθόρμητων ή δομημένων μαθηματικών δραστηριοτήτων, με βάση ένα πρωτόκολλο παρατήρησης που αφορά τόσο το μαθηματικό περιεχόμενο των δραστηριοτήτων, όσο και τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των παιδιών και της Νηπιαγωγού. Στη διάρκεια της δεύτερης εβδομάδας οι ομάδες πραγματοποιούν τη διδασκαλία που έχουν σχεδιάσει.

Μετά το πέρας των δύο εβδομάδων, οι ομάδες περιγράφουν, αναλύουν και αξιολογούν τις μαθηματικές δραστηριότητες που παρατήρησαν, καθώς και αυτές που πραγματοποίησαν, σε γραπτή εργασία που αποτελεί μέρος της αξιολόγησής τους για το μάθημα *Διδακτική των Μαθηματικών II*.

Το υλικό των εργαστηριακών μαθημάτων αναρτάται στη σελίδα του μαθήματος στο διαδίκτυο (<http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=535>).

### **Στόχος της πρακτικής άσκησης**

Οι στόχοι της πρακτικής άσκησης στη διδασκαλία των Μαθηματικών στο Νηπιαγωγείο συνδέονται με τους στόχους του μαθήματος *Διδακτική των Μαθηματικών II*, αλλά και με αυτούς των υποχρεωτικών μαθημάτων *Τα Μαθηματικά των Προνηπίων και των Νηπίων* και *Διδακτική των Μαθηματικών II* που προηγούνται. Πιο συγκεκριμένα, κεντρικοί στόχοι είναι να μπορούν οι φοιτήτριες/τές:

- να αναγνωρίζουν τις μαθηματικές ιδέες που διέπουν τις δραστηριότητες για τα μαθηματικά του Νηπιαγωγείου
- να αξιολογούν δραστηριότητες για τα μαθηματικά ως προς το στόχο, το βαθμό δυσκολίας τους, και τη διδακτική τους διαχείριση
- να σχεδιάζουν και να πραγματοποιούν δραστηριότητες για τα μαθηματικά σε τάξη με συγκεκριμένους και αξιόλογους μαθησιακούς στόχους και να είναι σε θέση να τις διαφοροποιήσουν, ανάλογα με τις απαιτήσεις και τις ανάγκες των παιδιών στα οποία απευθύνονται
- να αναλύουν και να αξιολογούν τη δράση των παιδιών και τη δική τους κατά την πραγμάτωση μιας μαθηματικής δραστηριότητας

### **Δομή της πρακτικής άσκησης**

Η διάρκεια 2 εβδομάδων πρακτική άσκηση στη σχολική τάξη περιλαμβάνει:

#### **Πρώτη εβδομάδα**

- ✓ Καταγραφή των εκπαιδευτικών υλικών που υπάρχουν στο Νηπιαγωγείο και χρησιμοποιούνται ή μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη διδασκαλία των Μαθηματικών
- ✓ Καταγραφή των καθημερινά επαναλαμβανόμενων δραστηριοτήτων του Νηπιαγωγείου («ρουτινών») που έχουν μαθηματικό περιεχόμενο
- ✓ Καταγραφή αυθόρμητων ή δομημένων δραστηριοτήτων που εμπεριέχουν μαθηματικές έννοιες και διαδικασίες
- ✓ Ανάλυση της δραστηριότητας (π.χ. μαθηματικές έννοιες και διαδικασίες που εμπεριέχονται στη δραστηριότητα, στόχοι, εκπαιδευτικά υλικά)
- ✓ Καταγραφή της λειτουργίας της τάξης κατά τη διάρκεια μαθηματικών δραστηριοτήτων (π.χ. ομαδική ή ατομική εργασία)
- ✓ Ανάλυση στοιχείων της διδακτικής διαχείρισης των δραστηριοτήτων (π.χ. διαχείριση του λάθους, διαφοροποίηση δραστηριοτήτων)
- ✓ Ανίχνευση ατομικών διαφορών ως προς το βαθμό και την ποιότητα της συμμετοχής των παιδιών στις μαθηματικές δραστηριότητες

#### **Δεύτερη εβδομάδα**

- ✓ Υλοποίηση των δομημένων δραστηριοτήτων
- ✓ Καταγραφή στοιχείων για την πραγματοποίηση της κάθε δραστηριότητας με ίδιο πρωτόκολλο όπως αυτό που αφορά την παρατήρηση

Τα δεδομένα αυτά αξιοποιούνται στη συγγραφή της εργασίας, στην οποία οι φοιτήτριες/τές ενθαρρύνονται ρητά να αναστοχαστούν για κάθε μία δραστηριότητα που πραγματοποίησαν.

### **Συμμετοχή φοιτητών**



Στην πρακτική άσκηση συμμετέχουν υποχρεωτικά οι φοιτητές/τριες που έχουν δηλώσει το μάθημα του ΣΤ' Εξαμήνου *Διδακτική των Μαθηματικών ΙΙ* και έχουν παρακολουθήσει τα αντίστοιχα εργαστηριακά μαθήματα.

#### **Οργανόγραμμα**

Η οργάνωση και η δομή της πρακτικής άσκησης αποτυπώνεται στον Πίνακα 5.

**Πίνακας 5. Οργανόγραμμα Πρακτικής Άσκησης στο πλαίσιο του μαθήματος  
Διδακτική των Μαθηματικών II**

<b>ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ</b>	<b>ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ</b>
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Οργάνωση ύλης εργαστηριακών μαθημάτων εαρινού εξαμήνου</li> <li>- Δηλώσεις φοιτητών</li> <li>- Εργαστηριακά μαθήματα</li> </ul>
ΜΑΡΤΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Εργαστηριακά μαθήματα</li> <li>- Ομαδικές εργασίες φοιτητών σε κάθε θεματική ενότητα</li> <li>- Σύνταξη και αποστολή ενημερωτικής αποστολής στα σχολεία</li> <li>- Διοικητικές πράξεις, συνεργασία με την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και τη Σχολική Σύμβουλο</li> </ul>
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Εργαστηριακά μαθήματα</li> <li>- Σχέδια διδασκαλίας φοιτητών ανά ζεύγη - Ανατροφοδότηση-</li> <li>- Τηλεφωνική επικοινωνία με τα νηπιαγωγεία</li> </ul>
ΜΑΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Πρακτική άσκηση φοιτητών διάρκειας 2 εβδομάδων</li> <li>- Παρακολούθηση και υποστήριξη φοιτητών κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης</li> </ul>
ΙΟΥΝΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Υποστήριξη φοιτητών για τη συγγραφή της εργασίας</li> <li>- Εξεταστική περίοδος</li> </ul>

#### **4.4. Πληροφορική και Εκπαίδευση –Νέες Τεχνολογίες**

Η συγκεκριμένη πρακτική άσκηση εντάσσεται στο πλαίσιο του μαθήματος *Πληροφορική και Εκπαίδευση – Νέες Τεχνολογίες* (ΠΝΥ308). Πρόκειται για υποχρεωτικό μάθημα που διδάσκεται στο ΣΤ' Εξάμηνο και επιδιώκει οι φοιτήτριες/τές να α) αποκτήσουν γνώσεις γενικού υποβάθρου σχετικά με την Πληροφορική και τις Νέες Τεχνολογίες και β) να αναπτύξουν γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες εφαρμογής, αλλά και διδασκαλίας της Πληροφορικής και των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαίδευση και, ειδικότερα, στο Νηπιαγωγείο.

##### **Στόχος της πρακτικής άσκησης**

Κύριος στόχος της πρακτικής άσκησης είναι οι φοιτήτριες/τές να αξιοποιήσουν την Πληροφορική και τις Νέες Τεχνολογίες σε εκπαιδευτικά προγράμματα συμβατά με το Πρόγραμμα Σπουδών, τα οποία θα εφαρμόσουν στην τάξη του Νηπιαγωγείου. Ειδικότερα, στόχοι της πρακτικής άσκησης είναι:

- Να αξιοποιήσουν γνώσεις σχετικά με τις Νέες Τεχνολογίες (π.χ., γλώσσες προγραμματισμού στην Εκπαιδευτική Τεχνολογία, ζητήματα ασφάλειας του διαδικτύου και πνευματικών δικαιωμάτων)
- Να αξιοποιήσουν Νέες Τεχνολογίες (π.χ. εκπαιδευτικά λογισμικά, σύγχρονες διαδικτυακές εφαρμογές) στην προσχολική εκπαίδευση
- Να αναπτύξουν ικανότητες και δεξιότητες διδασκαλίας σχετικά με τους Η/Υ στο Νηπιαγωγείο, με σύγχρονες μεθόδους.

##### **Περιγραφή και Οργάνωση της Πρακτικής Άσκησης**

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται στο τέλος του ΣΤ' εξαμήνου (το μήνα Μάιο) και οι φοιτήτριες/τές καλούνται να υλοποιήσουν δραστηριότητες σχετικές με τη χρήση της Πληροφορικής στο Νηπιαγωγείο, σε διάστημα 2 εβδομάδων. Οι δραστηριότητες αυτές απευθύνονται στα νήπια/προνήπια των συνεργαζόμενων νηπιαγωγείων.

Αναλυτικά η πρακτική άσκηση κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, δομείται ως εξής:

1. Προετοιμασία: Περιλαμβάνει την προετοιμασία και παρουσίαση από ομάδες φοιτητριών/των εισηγήσεων σχετικά με τα ζητήματα που πραγματεύεται το μάθημα.
2. Σχεδιασμός και οργάνωση δραστηριοτήτων: Περιλαμβάνει παρακολούθηση εβδομαδιαίων εργαστηριακών ασκήσεων.
3. Υλοποίηση: Διαρκεί 2 εβδομάδες. Η πρώτη εβδομάδα περιλαμβάνει διδακτικές εφαρμογές με βάση ένα πρόγραμμα – οδηγό δραστηριοτήτων με Νέες Τεχνολογίες. Η δεύτερη εβδομάδα περιλαμβάνει την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης/στηρήρηση των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαίδευση και τη συγγραφή εργασίας.

Κατά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, οι φοιτητές/τριες συμπληρώνουν το σχετικό φάκελο εργασίας του μαθήματος και τον παραδίδουν στη διδάσκουσα στο τέλος Μαΐου.

Μέρος από το υλικό των εργαστηριακών μαθημάτων και δραστηριότητες αναρτώνται και στο e-course του Πανεπιστήμιου Ιωαννίνων για υποβοήθηση των φοιτητριών/τών (<http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=1500>).

##### **Συμμετοχή φοιτητριών/τών**

Η παρουσία των φοιτητριών και των φοιτητών είναι υποχρεωτική σε όλες τις δραστηριότητες του μαθήματος. Συγκεκριμένα, στην πρακτική άσκηση συμμετέχουν υποχρεωτικά οι φοιτήτριες/τες που έχουν δηλώσει το αντίστοιχο μάθημα και έχουν παρακολουθήσει τις αντίστοιχες εργαστηριακές ασκήσεις.

## Οργανόγραμμα

Η οργάνωση και η δομή της πρακτικής άσκησης αποτυπώνεται στον Πίνακα 6.

**Πίνακας 6. Οργανόγραμμα Πρακτικής Άσκησης στο πλαίσιο του μαθήματος Πληροφορική και Εκπαίδευση – Νέες Τεχνολογίες**

<b>ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ</b>	<b>ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ</b>
ΜΑΡΤΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"><li>• Οργάνωση ύλης εργαστηριακών μαθημάτων</li><li>• Δηλώσεις φοιτητριών/τών</li><li>• Χωρισμός σε ομάδες</li><li>• Επιλογή θέματος εφαρμογής στο νηπιαγωγείο</li></ul>
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"><li>• Εργαστηριακά μαθήματα</li><li>• Ομαδικές εργασίες φοιτητριών/τών σε κάθε θεματική ενότητα</li><li>• Άσκηση ανατροφοδότησης μετά από κάθε εργαστηριακό μάθημα</li></ul>
ΜΑΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"><li>• Πρακτική άσκηση φοιτητριών/τών διάρκειας 2 εβδομάδων</li><li>• Παρακολούθηση και υποστήριξη φοιτητριών/τών κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης</li><li>• Υποστήριξη φοιτητριών/τών για τη συγγραφή της εργασίας</li></ul>
ΙΟΥΝΙΟΣ	<ul style="list-style-type: none"><li>• Εξεταστική περίοδος</li></ul>

#### **4.5. Διδασκαλία-Εφαρμογές-II**

Πρόκειται για ένα υποχρεωτικό μάθημα με κωδικό μαθήματος NY117α που διδάσκεται στο Η΄ Εξάμηνο. Η πρακτική άσκηση στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος περιλαμβάνει εργαστηριακά μαθήματα και ανάληψη εκπαιδευτικού έργου από τις φοιτήτριες/ές διάρκειας τεσσάρων (4) εβδομάδων σε συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία του Νομού Ιωαννίνων.

##### **Στόχοι της πρακτικής άσκησης**

Βασικός στόχος της πρακτικής άσκησης είναι να αναλάβουν οι φοιτήτριες/ές πλήρες εκπαιδευτικό έργο σε μια τάξη νηπιαγωγείου, σχεδιάζοντας, δοκιμάζοντας στην πράξη και αξιολογώντας μαθησιακές δράσεις για μικρές και μεγάλες ομάδες μαθητών/τριών. Ειδικότερα, στόχοι της πρακτικής άσκησης είναι:

- ✓ να προσεγγίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία ως διερευνητική διαδικασία,
- ✓ να κατανοούν την τάξη ως μαθησιακό περιβάλλον,
- ✓ να σχεδιάζουν και να προγραμματίζουν τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα δραστηριότητες,
- ✓ να επιλέγουν για την υλοποίηση των στόχων τους το κατάλληλο περιεχόμενο και να πειραματίζονται με νέες μεθόδους και μέσα,
- ✓ να αναπτύσσουν ικανότητες παρατήρησης και ερμηνείας του εκπαιδευτικού έργου,
- ✓ να διαμορφώνουν ένα μαθησιακό περιβάλλον ανοιχτό και ευέλικτο που να διευκολύνει την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών,
- ✓ να αναγνωρίζουν τη σημασία της αξιολόγησης και να αξιοποιούν μεθόδους, τεχνικές και εργαλεία για την αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- ✓ να συνειδητοποιούν την προσωπική τους εκπαιδευτική θεωρία και να την αναμορφώνουν μέσα από την πράξη και τον στοχασμό

##### **Οργάνωση και δομή της πρακτικής άσκησης**

Η πρακτική άσκηση περιλαμβάνει τρεις φάσεις. Κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης οι φοιτήτριες/τές συμμετέχουν σε εργαστηριακά μαθήματα εμβαθύνοντας σε ζητήματα που αφορούν τη συλλογή, ανάλυση και αξιοποίηση πληροφοριών για τον σχεδιασμό διδακτικών παρεμβάσεων μέσω της παρατήρησης και της καταγραφής και την αναστοχαστική πρακτική. Παράλληλα, σχεδιάζουν σε ζευγάρια διαθεματικές δραστηριότητες γύρω από ένα θέμα, επιλέγοντας τους στόχους, τα εκπαιδευτικά μέσα, τις μεθόδους, το περιεχόμενο και τη διαδικασία της αξιολόγησης των δραστηριοτήτων. Με βάση την ανατροφοδότηση που τους παρέχεται από τη διδάσκουσα και τις συμφοιτήτριες και τους συμφοιτητές τους επανασχεδιάζουν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που σχεδίασαν. Κατά το διάστημα αυτό και μετά από δήλωσή τους τοποθετούνται σε συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία και ενημερώνονται για τον φάκελο της πρακτικής άσκησης που θα πρέπει να παραδώσουν στο τέλος του εξαμήνου προκειμένου να αξιολογηθούν.

Στη δεύτερη φάση, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναλαμβάνουν πλήρες εκπαιδευτικό έργο στα νηπιαγωγεία που έχουν τοποθετηθεί. Την πρώτη εβδομάδα μελετούν το πλαίσιο της τάξης συλλέγοντας, καταγράφοντας και ερμηνεύοντας δεδομένα προκειμένου να προχωρήσουν σε τυχόν διαφοροποιήσεις του εκπαιδευτικού προγράμματος που έχουν σχεδιάσει και εξοικειώνονται με το περιβάλλον της τάξης. Τις επόμενες εβδομάδες οι φοιτήτριες/ές αναλαμβάνουν κατά ζεύγη να υλοποιήσουν όλες τις δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο ωρολόγιο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου

κατά τη διάρκεια της πρωινής λειτουργίας, όπως υποδοχή των παιδιών, ελεύθερο παιχνίδι και ενασχόληση στα κέντρα μάθησης, διάλειμμα, αποχώρηση παιδιών καθώς και τις οργανωμένες δραστηριότητες που έχουν σχεδιάσει. Οι φοιτήτριες/ές εργάζονται στην ίδια τάξη με την ίδια ομάδα παιδιών αλλά εναλλάσσουν ρόλους ώστε εναλλάξ η/ο μια/ένας να έχει την κύρια ευθύνη του προγράμματος και η/ο άλλη/ος να παρατηρεί, να καταγράφει και να υποστηρίζει την όλη διαδικασία. Στο τέλος κάθε εβδομάδας συναντώνται οι δύο συνεργαζόμενοι φοιτήτριες και φοιτητές, προσδιορίζουν και ερμηνεύουν τις παρατηρήσεις τους, τις οποίες λαμβάνουν υπόψη τους για τον σχεδιασμό του προγράμματος της επόμενης εβδομάδας. Κατά τη διάρκεια της φάσης αυτής πραγματοποιούνται επισκέψεις στα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία από τη διδάσκουσα και συνεργαζόμενο προσωπικό με στόχο την υποστήριξη και την ανατροφοδότηση των φοιτητριών/ών και την επικοινωνία και συνεργασία με το εκπαιδευτικό προσωπικό των νηπιαγωγείων.

Στην τρίτη φάση μετά το τέλος της πρακτικής άσκησης στα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία οι φοιτήτριες και οι φοιτητές παρουσιάζουν το έργο τους και αναστοχάζονται για τις διδακτικές τους παρεμβάσεις. Παράλληλα λαμβάνουν ανατροφοδότηση από τη διδάσκουσα για το έργο που παρουσίασαν και υποστηρίζονται για τη συγκρότηση του φακέλου/portfolio της πρακτικής άσκησης. Η οργάνωση και η δομή της πρακτικής άσκησης αποτυπώνεται στον Πίνακα 7.

#### **Συμμετοχή των φοιτητριών/ών**

Η παρουσία των φοιτητριών και των φοιτητών είναι υποχρεωτική σε όλες τις δραστηριότητες της πρακτικής άσκησης του μαθήματος. Κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία οι φοιτητές και φοιτήτριες θα πρέπει να τηρούν το ωρολόγιο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου, να προσαρμόζονται στους κανονισμούς και τις ιδιαιτερότητες λειτουργίας του και να συνεργάζονται αρμονικά με το εκπαιδευτικό του προσωπικό. Στην περίπτωση που χρειαστεί να απουσιάσουν για λόγους υγείας ή για οποιοδήποτε άλλο σοβαρό λόγο, θα πρέπει να ενημερώσουν τον/την νηπιαγωγό της τάξης και τη διδάσκουσα και μετά από συνεννόηση να αναπληρώσουν την ημέρα/τις ημέρες απουσίας τους. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές, οι οποίοι δεν έχουν εκπληρώσει τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις τους, είναι υποχρεωμένες/οι να επαναλάβουν το μάθημα. Σε περίπτωση που έχουν ολοκληρώσει όλες τις υποχρεώσεις τους εκτός από την κατάθεση του ατομικού τους φακέλου/portfolio δύνανται να το πράξουν στις αρχές Σεπτεμβρίου και να αξιολογηθούν στην εξεταστική του Σεπτεμβρίου. Ειδικά για τις φοιτήτριες και φοιτητές που εργάζονται και δεν έχουν τη δυνατότητα επιπλέον εκπαιδευτικής άδειας προβλέπεται ότι μπορούν, αφού προσκομίσουν σχετική βεβαίωση, να ολοκληρώσουν την πρακτική τους άσκηση σε συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία σε διάστημα δύο (2) αντί τεσσάρων (4) εβδομάδων.

#### **Πίνακας 7. Οργάνωση και δομή πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο του μαθήματος «Διδασκαλία-Εφαρμογές-II»**

<b>Χρονοδιάγραμμα</b>	<b>Περιεχόμενο</b>
1η, 2η, 3η 4 <sup>η</sup> και 5 <sup>η</sup> εβδομάδα	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1<sup>ο</sup>, 2<sup>ο</sup>, 3<sup>ο</sup>, 4<sup>ο</sup>, 5<sup>ο</sup>εργαστηριακό μάθημα</li> <li>• Δηλώσεις προτίμησης και τοποθέτηση φοιτητριών/ών ανά</li> </ul>

	<p>ζεύγη σε συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ενημέρωση φοιτητριών/ών σχετικά με την πρακτική άσκηση στα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία</li> <li>• Ενημέρωση συνεργαζόμενων νηπιαγωγείων και Δ/νσης Α/θμιας εκπαίδευσης σχετικά με την πρακτική άσκηση</li> <li>• Ενημέρωση φοιτητριών/ών σχετικά με το περιεχόμενο του φακέλου της πρακτικής άσκησης.</li> <li>• Σχεδιασμός διαθεματικών δραστηριοτήτων</li> <li>• Ανατροφοδότηση φοιτητριών/ών σχετικά με τους σχεδιασμούς</li> </ul>
6 <sup>η</sup> , 7 <sup>η</sup> , 8 <sup>η</sup> , 9 <sup>η</sup> εβδομάδα	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 6<sup>ο</sup>, 7<sup>ο</sup>, 8<sup>ο</sup>, 9<sup>ο</sup> εργαστηριακό μάθημα</li> <li>• Ανάλυση πλήρους εκπαιδευτικού έργου σε συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία</li> <li>• Ανατροφοδότηση φοιτητριών/ών σχετικά με σχεδιασμούς, υλοποίηση και αξιολόγηση δραστηριοτήτων</li> <li>• Επισκέψεις στα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία με στόχο την υποστήριξη των φοιτητριών/ών και την επικοινωνία και τη συνεργασία με εκπαιδευτικό προσωπικό των νηπιαγωγείων</li> </ul>
10 <sup>η</sup> εβδομάδα	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Προετοιμασία φοιτητριών/ών για παρουσιάσεις εκπαιδευτικού έργου</li> </ul>
11 <sup>η</sup> , 12 <sup>η</sup> , 13 <sup>η</sup> εβδομάδα	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 10<sup>ο</sup>, 11<sup>ο</sup>, 12<sup>ο</sup>, 13<sup>ο</sup> εργαστηριακό μάθημα</li> <li>• Παρουσιάσεις εκπαιδευτικού έργου φοιτητών/τριών</li> <li>• Ανατροφοδότηση φοιτητριών/ών για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού τους προγράμματος</li> <li>• Υποστήριξη για συγγραφή εργασίας και συγκρότηση φακέλου πρακτικής άσκησης</li> </ul>

## 5. Κώδικας Δεοντολογίας για τη συμμετοχή στις πρακτικές ασκήσεις

Από το δεύτερο έτος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες στο πλαίσιο των πρακτικών ασκήσεων επισκέπτονται τα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία του Νομού Ιωαννίνων. Οι επισκέψεις αυτές, που γίνονται μετά από τη σύμφωνη γνώμη των νηπιαγωγών, προϋποθέτουν μια σειρά από δεσμεύσεις εκ μέρους του Τμήματος, που στόχο έχουν αφενός να μη διαταραχθεί η εκπαιδευτική διαδικασία και αφετέρου να τηρούνται οι νόμοι που διέπουν την εκπαίδευση. Με βάση τα παραπάνω ο ακόλουθος κώδικας δεοντολογίας για τη συμμετοχή στις πρακτικές ασκήσεις πρέπει να τηρείται απαρέγκλιτα. Ενδεχόμενη μη τήρησή του μπορεί να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στη συνεργασία του Τμήματος με τα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία, με κίνδυνο οι νηπιαγωγοί εύλογα να αρνηθούν την συμμετοχή τους στην υποστήριξη της πρακτικής άσκησης. Αυτό θα είχε ως συνέπεια την έλλειψη επαρκούς πλήθους νηπιαγωγείων για την πρακτική άσκηση του συνόλου των φοιτητών/τριών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών.

Στο πλαίσιο αυτό:

1. Απαγορεύεται η λήψη φωτογραφιών με τα πρόσωπα των παιδιών.
2. Απαγορεύεται η λήψη φωτογραφιών του υλικού, του χώρου κ.λπ. χωρίς την άδεια της υπεύθυνης νηπιαγωγού.
3. Όποιο φωτογραφικό ή ηχητικό υλικό συλλέγεται αφορά μόνο και αποκλειστικά την χρήση στο πλαίσιο των εργασιών του Πανεπιστημίου.
4. Απαγορεύεται οποιαδήποτε αναφορά (π.χ. στις εργασίες) του ονόματος νηπιαγωγείου (π.χ. 5ο Νηπιαγωγείο τάδε περιοχής ....).
5. Απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο δημοσιοποίηση του υλικού των εργασιών σε οποιονδήποτε διαδικτυακό τόπο (facebook, προσωπικά blogs, κ.λπ.) ή αλλού. Μια τέτοια ενέργεια, εκτός από το γεγονός ότι δημιουργεί προβλήματα στη σχέση με τις νηπιαγωγούς που υποστηρίζουν την πρακτική άσκηση υπό τον όρο να μην δημοσιοποιούνται στοιχεία για την εκπαιδευτική διαδικασία, παραβιάζει το νόμο περί προσωπικών δεδομένων. Επομένως, οποιαδήποτε παραβίαση αυτού του κανόνα θέτει σε κίνδυνο την συνεργασία με τα νηπιαγωγεία και ενδέχεται να έχει και νομικές κυρώσεις.
6. Η συμμετοχή στις πρακτικές ασκήσεις στα νηπιαγωγεία περιλαμβάνει τις εξής ανελαστικές δεσμεύσεις:
  - ✓ Η προσέλευση και η αποχώρηση πρέπει να συμβαδίζει με το ωράριο λειτουργίας του τμήματος του νηπιαγωγείου
  - ✓ Τα κινητά τηλέφωνα των φοιτητριών/των πρέπει να είναι κλειστά κατά τη διάρκεια της παρουσίας τους στα νηπιαγωγεία
  - ✓ Δεν επιτρέπεται η κατανάλωση φαγητών και ποτών στο χώρο του νηπιαγωγείου
  - ✓ Απαγορεύεται το κάπνισμα στους χώρους του σχολείου
  - ✓ Σεβασμός στους κανόνες του νηπιαγωγείου και στα όρια που θέτουν οι νηπιαγωγοί
  - ✓ Τήρηση σημειώσεων με διακριτικότητα
  - ✓ Μη εκδήλωση ιδιαίτερης συμπάθειας σε κάποια παιδιά και αποφυγή περιπτώσεων.



### **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ**

#### **Κανονισμός για τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο Σπουδών στο Π.Τ.Ν. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων**

##### **Γενικά**

Το αργότερο μέχρι το Νοέμβριο κάθε ακαδημαϊκού έτους, η Συνέλευση του Τμήματος αναθέτει με τυχαίο τρόπο καθήκοντα ακαδημαϊκού συμβούλου σπουδών για κάθε νεοεισαχθέντα φοιτητή εκ περιτροπής στους Καθηγητές του Τμήματος. Ο αριθμός των πρωτοετών φοιτητών κατανέμεται εξίσου μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π. Ο σύμβουλος ενός φοιτητή παραμένει ο ίδιος μέχρι την περάτωση των σπουδών του.

##### **Ρόλος του Ακαδημαϊκού Συμβούλου Σπουδών**

**Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών ενημερώνει και συμβουλεύει τους φοιτητές/τριες για όλα τα παρακάτω:**

- α)** Υποστήριξη για τη διευκόλυνση των πρωτοετών φοιτητών στη μετάβασή τους από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- β)** Περιεχόμενο μαθημάτων, συμμετοχή σε βιωματικά εργαστήρια, αξιοποίηση των υποδομών των εργαστηρίων του Τμήματος, δυσκολίες, τρόπους αξιολόγησης μαθημάτων, ενθάρρυνση του φοιτητή να συμμετέχει σε εργαστήρια, φροντιστήρια κ.λπ., που βοηθούν τον φοιτητή να κατανοήσει και να ολοκληρώσει με επιτυχία τα μαθήματα.
- γ)** Περιεχόμενο υποχρεωτικών μαθημάτων και μαθημάτων επιλογής, καθορισμός της βέλτιστης σειράς, ελαχιστοποιώντας την αποτυχία στις εξετάσεις και συζήτηση με τον φοιτητή, ώστε να επιλέξει τα κατάλληλα μαθήματα ανάλογα με τα προσωπικά του ενδιαφέροντα τις δεξιότητες και τις ικανότητές του.
- δ)** Συζήτηση των αποτελεσμάτων των εξετάσεων.
- ε)** Επιλογή θέματος πτυχιακών ή άλλων εργασιών.
- στ)** Μεταπτυχιακές σπουδές (στο Τμήμα, στην Ελλάδα και το εξωτερικό).
- ζ)** Επαγγελματικές προοπτικές (ευκαιρίες σε δημόσιο, ιδιωτικό τομέα, ελεύθερο επάγγελμα, θέση εργασίας στο εξωτερικό).
- η)** Συζήτηση οποιουδήποτε οικογενειακού, προσωπικού ή άλλου θέματος, το οποίο δημιουργεί εμπόδια στις σπουδές.
- θ)** Ενημέρωση σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρει το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στους φοιτητές/τριες του (Φοιτητική μέριμνα, ΔΑΣΤΑ, Γραφείο Πρακτικής Άσκησης κ.α.).

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών ενημερώνει εγγράφως τη Συνέλευση του Τμήματος για την πρόοδο του θεσμού και μεταφέρει σε αυτήν τα προβλήματα που τίθενται από τους φοιτητές/τριες και αφορούν τη λειτουργία του Τμήματος. Στην έκθεσή του μπορεί να επισημαίνει δυσλειτουργίες ή ελλείψεις που δημιουργούν προβλήματα στους φοιτητές/τριες και να προτείνει μέτρα για την αντιμετώπισή τους.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι, ένας φοιτητής μπορεί να ζητήσει την αλλαγή του συμβούλου του. Φοιτητής που επιθυμεί κάτι τέτοιο πρέπει να κάνει αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος εξηγώντας τους λόγους. Η δυνατότητα ικανοποίησης του αιτήματος του φοιτητή θα εξεταστεί από τη Συνέλευση του Τμήματος. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση για αλλαγή ακαδημαϊκού συμβούλου φοιτητή απαιτεί πλειοψηφία 3/4 των μελών της Συνέλευσης.

##### **Επικοινωνία με τον Σύμβουλο Σπουδών**

Ο ακαδημαϊκός σύμβουλος σπουδών επικοινωνεί με τους φοιτητές/τριες ηλεκτρονικά (με email) ή δια ζώσης. Οι συναντήσεις μπορεί να είναι ατομικές ή ομαδικές. Επιπλέον στο ωρολόγιο πρόγραμμα σπουδών έχουν οριστεί ημέρες και ώρες γενικής συμβουλευτικής για κάθε έτος. Αυτές πραγματοποιούνται από τον Πρόεδρο τους Τμήματος και μέλη πριν από βασικές ενέργειες του φοιτητή όπως εγγραφές, δηλώσεις μαθημάτων, εξετάσεις, κ.λπ.

Ενδεικτικά, ο ακαδημαϊκός σύμβουλος σπουδών θα μπορούσε να ακολουθήσει το παρακάτω πρότυπο καταγραφής:

#### **ΜΕΡΟΣ Α΄**

**ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΣΥΝΤΑΞΕΤΕ ΜΙΑ ΛΙΣΤΑ ΜΕ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΣΥΖΗΤΗΣΕΤΕ ΜΕ ΤΗΝ/ΤΟΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΣΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟ**

---

---

---

---

---

#### **ΜΕΡΟΣ Β΄**

**ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ/ΤΟΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ**

##### **1. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ**

---

---

---

---

---

##### **2. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΠΟΥ ΣΗΜΕΙΩΘΗΚΕ**

---

---

---

---

---

**Ακαδημαϊκός Σύμβουλος**

**Υπογραφή**

**Ημερομηνία**

**Φοιτήτρια/Φοιτητής**

**Υπογραφή**

**Ημερομηνία**

## **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV**

- 1. Κριτήρια επιλεξιμότητας για την κινητικότητα φοιτητών του Π.Τ.Ν.**
- 2. Συνεργασίες Π.Τ.Ν. (Διεθνή πρωτόκολλα συνεργασίας, Δίκτυα, Διμερείς συμφωνίες Erasmus +)**

### **1. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΤΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΓΙΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ERASMUS+ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ**

Το ΠΤΝ, επιπλέον των κριτηρίων επιλεξιμότητας των φοιτητών υποψηφίων για υποτροφία κινητικότητας ERASMUS+ για σπουδές και για πρακτική άσκηση που έχει θεσπίσει το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, για την επιλογή των υποψηφίων και την κατάταξή τους αποφασίζει και θεσπίζει

- Τα ειδικά κριτήρια επιλογής των υποψηφίων φοιτητών του ΠΤΝ για κινητικότητα ERASMUS +
- Τον τρόπο της κατανομής των διαθέσιμων υποτροφιών που θα χρηματοδοτηθούν ανά κατηγορία σπουδών (υποψήφιοι διδάκτορες και προπτυχιακοί), και
- Τον τρόπο κατάταξης (ranking) των υποψηφίων σε κάθε κατηγορία.

Όταν το ΠΤΝ διαθέτει ή και συμμετέχει σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα εξειδίκευσης (Master's), την απόφαση για την αξιολόγηση των αιτήσεων και τον τρόπο κατανομής των διαθέσιμων υποτροφιών για τη χρηματοδότηση των μεταπτυχιακών φοιτητών Master's θα την λάβει ο Τμηματικός Υπεύθυνος σε συνεργασία με την Επιτροπή ERASMUS και τον Πρόεδρο του Τμήματος και την ενημέρωση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Για άλλες δράσεις ERASMUS + που δεν προβλέπονται από τον κανονισμό αυτό, είναι αρμόδιος ο Επιστημονικός Υπεύθυνος της συγκεκριμένης δράσης, ο οποίος ενημερώνει τον Πρόεδρο και τη Συνέλευση του Τμήματος.

#### **A. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ**

Τα ακόλουθα κριτήρια αποτελούν τις ελάχιστες ακαδημαϊκές προϋποθέσεις επιλογής ενός υποψηφίου φοιτητή για υποτροφία ERASMUS+ για κινητικότητα με σκοπό τις σπουδές ή και την πρακτική άσκηση.

- Δεν στοιχειοθετούνται από την απόδοση του φοιτητής έως και την ημέρα υποβολής της αίτησης σοβαρές επιφυλάξεις ότι με την υποτροφία ERASMUS ο φοιτητής, όταν επιστρέψει θα έχει μεγαλύτερα προβλήματα για την επιτυχή περάτωση των σπουδών του σε σχέση με το επίπεδο της απόδοσής του πριν την αναχώρηση,
- Η υποτροφία ERASMUS θα συντελέσει στην πρόοδο του φοιτητή, και ταυτόχρονα στην πρόωση της καλής φήμης του ΠΤΝ και του Παν. Ιωαννίνων στα Πανεπιστήμια της αλλοδαπής μέσα από τη δι-ιδρυματική μεταφορά καλών εκπαιδευτικών και μαθησιακών πρακτικών.

#### **ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ**

Οι αιτήσεις των φοιτητών αποδελτιώνονται και οι υποψηφιότητές τους για κινητικότητα ERASMUS κατατάσσονται σε πίνακα με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Διαβάθμιση των πτυχίων της ξένης Γλώσσας
- Διαβάθμιση σύμφωνα με τον αριθμό μαθημάτων στα οποία ο φοιτητής όφειλε να έχει εξεταστεί επιτυχώς έως τη στιγμή της αίτησής του
- Διαβάθμιση σύμφωνα με την ακαδημαϊκή επίδοση του φοιτητή
- Διαβάθμιση σύμφωνα με την πληρότητα του συμβολαίου μάθησης Learning Agreement
- Διαβάθμιση σύμφωνα με τη γραπτή εκδήλωση των κινήτρων συμμετοχής (motivation letter) είτε στη γλώσσα της χώρας υποδοχής είτε στην Αγγλική. Το κριτήριο αυτό λειτουργεί συνδυαστικά με τη συνάντηση – συζήτηση των φοιτητών με τον Τμηματικό Υπεύθυνο και 2 μέλη της Επιτροπής ERASMUS. Στη συνάντηση οι φοιτητές/τριες αυτοπαρουσιάζονται, εκφράζουν τα κίνητρα για τη συμμετοχή τους και αναδεικνύουν τις ερευνητικές-ακαδημαϊκές-κοινωνικο-πολιτισμικές δεξιότητες και ικανότητες που διαθέτουν.
- Οι φοιτητές/τριες που έχουν κάνει χρήση κινητικότητας ERASMUS μπορούν να επιλεγούν εφόσον ικανοποιηθούν οι αιτήσεις των φοιτητών που μετακινούνται για πρώτη φορά.

**Για τους προπτυχιακούς φοιτητές/τριες η κατανομή των επιλεγέντων για κινητικότητα ERASMUS για Σπουδές και για Πρακτική Άσκηση προτείνεται να γίνεται αναλογικά με τον αριθμό των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος ανά είδος κινητικότητας.**

#### **ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ**

Το ΠΤΝ δεοντολογικά θεωρεί ότι όλες οι Διδακτορικές Διατριβές που εκπονούνται στο ΠΤΝ είναι αξιόλογες και ισότιμες επιστημονικά.

Οι αιτήσεις των Υποψηφίων Διδασκόντων αποδελτιώνονται και οι υποψηφιότητές τους για κινητικότητα ERASMUS κατατάσσονται σε πίνακα ως ακολούθως:

Απαραίτητες προϋποθέσεις

- Διμερής συμφωνία που προβλέπει κινητικότητα ΥΔ
- Επάρκεια στη γλώσσα που ορίζει το Πανεπιστήμιο υποδοχής.
- Να έχει κατατεθεί κανονικά η ετήσια Έκθεση Προόδου
- Ο Επιβλέπων Καθηγητής προτείνει ή συναινεί στην κινητικότητα του ΥΔ για συλλογή δεδομένων, διεξαγωγή έρευνας, περαιτέρω εξειδίκευση και εκπαίδευση.

Στη συνέχεια:

- Διαβάθμιση σύμφωνα με την πληρότητα του προγραμματισμού των ερευνητικών εργασιών στο ίδρυμα υποδοχής και αποδοχή του προγραμματισμού από το ακαδημαϊκό προσωπικό του Ιδρύματος υποδοχής
- Διαβάθμιση σύμφωνα με τη γραπτή εκδήλωση των κινήτρων συμμετοχής (motivation letter) είτε στη γλώσσα της χώρας υποδοχής είτε στην Αγγλική. Το κριτήριο αυτό λειτουργεί συνδυαστικά με τη συνάντηση – συζήτηση των φοιτητών με τον Τμηματικό Υπεύθυνο ERASMUS, τον Επιβλέποντα της Διατριβής και 1 μέλος της Επιτροπής ERASMUS. Στη συνάντηση οι Υποψ. Διδάκτορες αυτοπαρουσιάζονται, εκφράζουν τα κίνητρα για τη συμμετοχή τους και αναδεικνύουν τις ερευνητικές- ακαδημαϊκές- κοινωνικο-πολιτισμικές δεξιότητες και ικανότητες που διαθέτουν.

- Οι Υποψήφιοι Διδάκτορες που έχουν κάνει χρήση κινητικότητας ERASMUS μπορούν να επιλεγούν εφόσον ικανοποιηθούν οι αιτήσεις των Υποψ. Διδασκόντων που μετακινούνται για πρώτη φορά.

## **B. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ ERASMUS+ ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ**

Οι υποψήφιοι καταθέτουν τις αιτήσεις τους στο Γραφείο ERASMUS της Διεύθυνσης Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Στην αίτηση αναγράφουν τη χώρα υποδοχής και την περίοδο που επιθυμούν να χρηματοδοτηθούν για την κινητικότητά τους. Επιπλέον αναγράφουν (εάν επιθυμούν) και την περίοδο την οποία θα ήθελαν να παρατείνουν την κινητικότητά τους χωρίς χρηματοδότηση (zero grants).

Κατά τη διάρκεια της περιόδου υποβολής των αιτήσεων των φοιτητών ο Τμηματικός Υπεύθυνος ορίζει δύο μέλη της επιτροπής ERASMUS που μπορούν να διευκολύνουν και να στηρίζουν το φοιτητή στη διαδικασία ανεύρεσης Πανεπιστημίου ή και χώρου εργασίας στην αλλοδαπή.

Επίσης, Ο Τμηματικός Υπεύθυνος σε συνεργασία με τον εισηγητή της διμερούς συμφωνίας ή και άλλα μέλη της Επιτροπής ERASMUS στηρίζουν το φοιτητή στη συγγραφή του Συμβολαίου Μάθησης (Learning Agreement) και στην ορθή αντιστοίχιση των μαθημάτων.

Επιπλέον και πέραν των συμβατικών υποχρεώσεων, η Επιτροπή ERASMUS του ΠΤΝ διευκολύνει το φοιτητή να αναζητήσει κατάλληλο για αυτόν χώρο για πρακτική άσκηση (Νηπιαγωγείο, σχολείο, κέντρο μελέτης, επιστημονικό-περιβαλλοντικό κέντρο, βιβλιοθήκη, ινστιτούτο, ΜΜΕ, χώρους κοινωνικής εργασίας κ.λπ.).

Ο Τμηματικός Υπεύθυνος του ERASMUS+ ελέγχει τις υποψηφιότητες οι οποίες προχωρούν για αξιολόγηση και κατάταξη και απορρίπτει όσες δεν πληρούν τις βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής.

Από τις υποψηφιότητες που πληρούν τα Κριτήρια της Ενότητας Α, ο Τμηματικός Υπεύθυνος μπορεί να τις εγκρίνει όλες, με σειρά αξιολόγησης (ranking), και με βάση τη σειρά αυτή, σε κάθε κατηγορία θα προτείνει για χρηματοδότηση τις καλύτερες, ανάλογα με το διαθέσιμο για το ΠΤΝ προϋπολογισμό.

Για το ΠΤΝ το ακαδ. Έτος 2021-2022 υπάρχουν 3 κατηγορίες Υποτρόφων ERASMUS:

- Υποψήφιοι Διδάκτορες (ΥΔ)
- Μεταπτυχιακοί Φοιτητές/τριες (ΜΦ).
- Προπτυχιακοί φοιτητές/τριες (ΠΦ) (συμπεριλαμβάνονται και οι τελειόφοιτοι και οι απόφοιτοι έως ένα έτος μετά την απόκτηση του πτυχίου)

**Στη σειρά αξιολόγησης, ως πιο «ώριμη» υποτροφία θεωρείται αυτή του ΥΔ και στη συνέχεια αυτή του ΜΦ και του ΠΦ.**

**Για τους υποψήφιους που θα προταθούν για χρηματοδότηση, το ΠΤΝ υιοθετεί τη σχέση**

**(ΥΔ και ΜΦ) / ΠΦ = 1 /5.**

## 2. Συνεργασίες Π.Τ.Ν.

### Α' Διεθνή πρωτόκολλα συνεργασίας:

1. Federal University of Rio Grande do Norte, Natal, Brazil
2. MSUPE, Moscow State University of Psychology and Education, Russia
3. University of Laval, Quebec, Canada
4. Juri Gagarin State Technical University, Russia

### Β' Δίκτυα:

1. EUCEN-European Continuous Education Network
2. UniAdrion

### Γ' Διμερείς Συμφωνίες:

1	Ιταλία	University of Naples Federico II	I NAPOLI 01
2	Ισπανία	University of Granada	E GRANADA 01
3	Κροατία	<u>University of Zadar</u>	HR ZADAR01
4	Κύπρος	University of Cyprus	CY NICOSIA 01
5	Κύπρος	University of Cyprus	CY NICOSIA 01
6	Κύπρος	European University Cyprus	CY NICOSIA24
7	Κύπρος	Church of Cyprus, Theology School	CY NICOSIA34
8	Λιθουανία	Kaunas University of Technology	LT KAUNAS 02
9	Λιθουανία	Mykolas Romeris University	LT VILNIUS06
10	Λιθουανία	Klaipeda University	LT KLAIPED01
11	Μεγ. Βρετανία	Liverpool Hope University	LIVERPOO6
12	Ολλανδία	Eindhoven University of Technology	NL EINDHOV 17
13	Πορτογαλία	Universidade do Minho	P BRAGA 01
14	Πορτογαλία	Maia Institute of Higher Education	PMAIA01
15	Πορτογαλία	Universidade de Aveiro	P AVEIRO01
16	Ρουμανία	Alexandru Ioan Cuza University of Iasi	RO IASI02
17	Τουρκία	USAK UNIVERSITY (UŞAK ÜNİVERSİTESİ)	TR USAK01
18	Σουηδία	Linnaeus University	S VAXJO03
19	Φινλανδία	University of Helsinki	SF HELSINK01
20	Τουρκία	Marmara University	TR ISTANBU05

<b>21</b>	<b>Πολωνία</b>	<b>The Jerzy Kukuczka Academy of Physical Education</b>	
-----------	----------------	---	--